

Beslutsinstans: Socialnämnd

Datum och tid: Måndag 17 februari 2025 Kl. 08:30 – ca 10.30

Plats: Hillingsäter, kommunkontoret

Besök under dagen: 1:e socialsekreterare Karin Wiggur Hansson
Enhetschef Anna Johansson
MAS Helen Thorsson

1	Upprop		
2	Val av justeringsman		
3	Fastställande av dagordning		
4	Beslut om särskild förordnad vårdnadshavare	2025/53	2 - 10
5	Antagande av beloppsbilaga ekonomiskt bistånd	2025/54	11 - 15
6	Information avseende samverkan med vårdcentral		
7	Beslut avseende rapportering av ej verkställda beslut	2024/102	16 - 18
8	Godkännande av patientsäkerhetsberättelse 2024	2025/60	19 - 39
9	Godkännande av årsredovisning 2024	2025/4	40 - 48
10	Beslut avseende budgetprioriteringar inför 2026 – 2029	2025/40	49 - 50
11	Beslut avseende svar på revisionens granskning av lokalförsörjningsprocessen	2025/58	51 - 73
12	Socialchefens information 2025	2025/9	
13	Ordförande informerar 2025	2025/39	
14	Delegationsanmälan socialnämnden 2025	2025/59	74
15	Meddelanden 2025	2025/8	75 - 121

Håkan Gusteus (L)
Socialnämndens ordförande

Sofia Henriksson
Nämndsekreterare

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

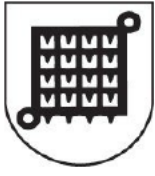
[Redacted text]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

2025-02-04

**Färgelanda
kommun**

Elinor Emanuelsson
Socialsekreterare
Individ- och familjeomsorgen
Färgelanda Kommun

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

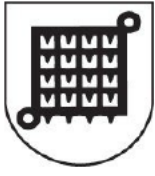
[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

**Färgelanda
kommun**

[Redacted text block]

[Redacted text block]

2025-02-04

Elinor Emanuelsson
Socialsekreterare
Individ- och familjeomsorgen
Färgelanda Kommun

Individ och Familjeomsorgen
Enhetschef Individ- och familjeomsorgen
Kerstin Belander

Tjänsteskrivelse
2025-02-04
2025/54

Socialnämnden

Tjänsteskrivelse: beslut om beloppsbilaga avseende ekonomiskt bistånd 2025

Beslutsförslag

Socialnämnden beslutar att anta förvaltningens förslag till beloppsbilaga avseende ekonomiskt bistånd för år 2025.

Sammanfattning av ärendet

Beloppsbilagan underlättar för handläggare på ekonomiskt bistånd att fatta korrekta och rättvisa beslut.

Ärendebeskrivning

Som ett komplement till riktlinjerna för ekonomiskt bistånd finns en beloppsbilaga som revideras varje år. Beloppsbilagan innefattar bland annat detaljer om högsta godtagbara boendekostnad, högsta godtagbara elförbrukning mm. Vi revidering inför år 2025 noteras att den högsta godtagbara boendekostnaden för olika hushållsstorlekar föreföll bli hög jämfört med hur den lokala bostadsmarknaden ser ut. En förfrågan lämnades till Valbohem AB om hur genomsnittshyrorna för 1-5 r o k ser ut. En förfrågan gick också ut till de kommuner som finns med i ett nätverk för ekonomiskt bistånd. Två kommuner svarade (Vänersborg och Lysekil). Med detta som grund konstaterades att Färgelanda kommun i dagsläget tillåter en betydligt högre boendekostnad jämfört med vad andra kommuner i närområdet gör samt att högsta godtagbara boendekostnad i dagsläget är betydligt högre än Valbohems genomsnittthyror.

Utgångspunkten för bedömning om huruvida en boendekostnad är skälig bör vara vad en låginkomsttagare på orten normalt har möjlighet att kosta på sig, enligt Socialstyrelsens handbok för ekonomiskt bistånd. Vidare bör kostnaden relateras till hyresnivån hos allmännyttiga bostadsföretag eller andra större bostadsföretag på orten. Med detta som grund bör den högsta godtagbara boendekostnaden sänkas enligt förslag. Förändringen drabbar inte personer vars bedömning kring boendekostnaden redan är gjord, utan avser framtida ärenden.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse

Beloppsbilaga

Sändlista:

Enhetschef Individ- och familjeomsorgen

Kerstin Belander

Enhetschef Individ- och familjeomsorgen

RÖD text visar beloppen för år 2024, SVART text visar förslaget för år 2025.

Beloppsbilaga 2025

Högsta godtagbara boendekostnad räknas upp varje år med samma procentsats som kommunala bostadsbolaget Valbohem AB räknar upp sina hyror med efter hyresförhandlingar.

1-2 vuxna	1 r o k	5 661 kr
1-2 vuxna +1 barn	2 r o k	6 790 kr
1-2 vuxna +2 barn	3 r o k	8 112 kr
1-2 vuxna + 3 barn	4 r o k	10 847 kr
1-2 vuxna + 4 barn	5 r o k	13 112 kr
1-2 vuxna + 5 barn	6 r o k	14 301 kr

1-2 vuxna	1 r o k	4 500 kr
1-2 vuxna + 1 barn	2 r o k	5 800 kr
1 vuxen + 2 barn	2 r o k	5 800 kr
2 vuxna + 2 barn	3 r o k	6 800 kr
1 vuxen + 3 barn	3 r o k	6 800 kr
2 vuxna + 3-4 barn	4 r o k	8 500 kr
1 vuxen + 4 barn	4 r o k	8 500 kr
1-2 vuxna + 5 barn el. fler	5 r o k	11 100 kr

Hyrorna enligt tabellen är inklusive uppvärmning och utgör genomsnittskostnaden för hyror hos Valbohem. Om behovet av bistånd är temporärt (max tre månader) finns orsak att bevilja den faktiska boendekostnaden under max tre månader om den inte bedöms vara oskäligt hög. Är bedömningen att behovet av bistånd kommer att vara längre än tre månader ska klienten meddelas så kallat rådrum under fyra månader (formellt beslut ska fattas). Efter att detta rådrum passerat kan endast högsta godtagbara boendekostnad beviljas enligt tabellen ovan, *om inte särskilda skäl föreligger att bevilja en högre boendekostnad*. Klienten ska skriftligen informeras om rådrummet och om vad det innebär.

Vid kallhyra beviljas upp till högsta godtagbara boendekostnad samt det antal kWh som kan beviljas för det aktuella hushållet vad avser *hushållsel*.

Hushållsel

Avseende förbrukning av hushållsel (kWh) för lägenhet kan förbrukning beviljas enligt beloppsbilagan.

Ensamstående vuxen	2 000 kWh/år
2 vuxna sambo/gifta	2 869 kWh/år
1-2 vuxna + 1 barn	3 529 kWh/år

RÖD text visar beloppen för år 2024, SVART text visar förslaget för år 2025.

1-2 vuxna + 2 barn	3 999 kWh/år
1-2 vuxna + 3 barn	4 359 kWh/år
1-2 vuxna + 4 barn	4 659 kWh/år

För varje ytterligare person u hushållet kan 300 kWh beviljas.

Bredband

Om behov bedöms föreligga kan kostnader för bredband beviljas med upp till 349 kronor per månad.

Hemförsäkring

Bistånd beviljas enligt nedanstående tabell för grundläggande försäkring som innefattar rättsskydd, ansvar, överfall och egendomsskydd. Självrisk är en godtagbar kostnad.

Ensamstående vuxen	120 kr/mån
2 vuxna sambo/gifta	140 kr/mån
1-2 vuxna + 1 barn	150 kr/mån
1-2 vuxna + 2 barn	180 kr/mån
1-2 vuxna + 3 barn	200 kr/mån
1-2 vuxna + 4 barn	220 kr/mån

Glasögon

Max 1 000 kronor för båge. Max 600 kronor för båge. Faktisk kostnad för glas beviljas, dock ej särskilda behandlingar av glas.

Hemutrustning

Max 20% av prisbasbelopp kan beviljas, oavsett hushållets storlek. Se riktlinjer för hur bedömning ska göras. Nedan bedöms utgöra grundläggande behov för att utrusta bostad. Barnperspektivet ska alltid beaktas när barn finns i hushållet.

Köksbord/stolar

Soffa/soffbord

Säng

Sängutrustning (täcke, kudde, påslakan, underlakan)

Köksutrustning

Lampor

Handdukar

Dammsugare

RÖD text visar beloppen för år 2024, SVART text visar förslaget för år 2025.

Hink/mopp

TV

Telefon

Max 1 000 kr till smartphone, max en gång per år.

Smartphone likställs med dator varför dator ej beviljas om sökande har en smartphone.

Studentkostnader

1 100 kr till mössa samt en extra klädnorm.

Administrativa avdelningen
Nämndsekreterare för socialnämnden
Sofia Henriksson

Tjänsteskrivelse
2025-01-29
2024/102

Socialnämnd

Rapportering av ej verkställda beslut kvartal 4 2024

Beslutsförslag

1. att *enligt 16 kap 6f § SoL och 28f § LSS* godkänna rapport över ej verkställda gynnande beslut, fjärde kvartalet år 2024 och överlämna denna till revisorerna och kommunfullmäktige.
2. att *enligt 16 kap 6g § SoL och 28g § LSS* lägga information om verkställda gynnande beslut, som under föregående kvartal rapporterats som ej verkställda, under fjärde kvartalet 2024 till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden ska enligt bestämmelser i 16 kap 6f § SoL och 28f § LSS lämna en rapport till kommunfullmäktige och kommunens revisorer över hur många av nämndens gynnande beslut enligt 4 kap 1 § SoL och 9 § LSS som ej verkställts inom tre månader, samt hur många gynnande beslut som inte har verkställts på nytt inom tre månader från dagen då verkställigheten avbröts. För varje beslut ska nämnden ange tidpunkten för beslutet och vilken typ av bistånd beslutet gäller samt kortfattat uppge skälen för dröjsmålet.

Rapportering ska ske en gång per kvartal.

Nämnden ska även enligt 16 kap 6 g § SoL och 28 g § LSS anmäla till kommunens revisorer när nämnden har verkställt ett gynnande beslut som tidigare har rapporterats som ej verkställt.

Om Inspektionen för vård och omsorg (IVO) bedömer att insatser inte verkställts inom skälig tid har myndigheten en skyldighet att ansöka hos förvaltningsrätten om utdömande av en särskild avgift. För att IVO ska kunna göra denna bedömning har kommunen en skyldighet att rapportera in uppgifter om samtliga beslut som inte verkställts inom tre månader. Rapportering till IVO görs i form av separata individuella rapporter.

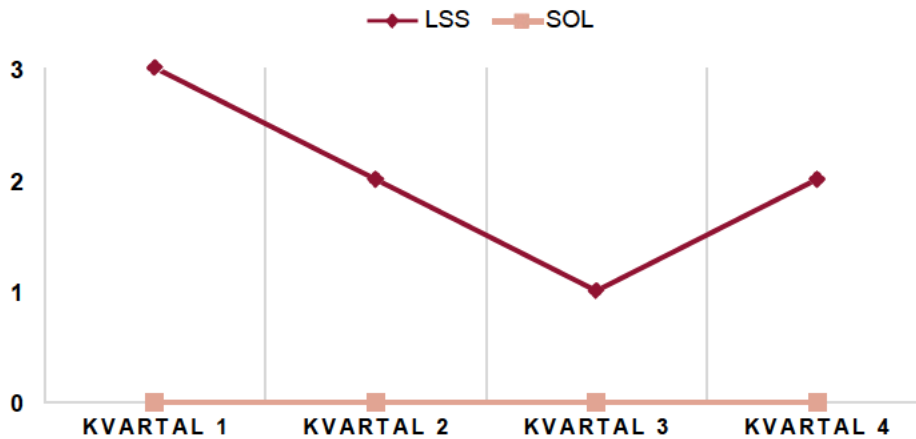

Rapport över ej verkställda beslut

I tabellen redovisas de beslut som inte har kunnat verkställas inom tre månader för fjärde kvartalet, 2024 (september-oktober).

Beslut	Besluts-datum	Orsak till att beslutet ej kunnat verkställas
Beviljad boende på gruppbostad (LSS)	2023-02-27	Personen har tackat ja till att flytta in på Renvägens serviceboende och har blivit erbjuden inflyttning till 1 april. Hyreskontrakt är inte påskrivet ännu.
Beviljad daglig verksamhet (LSS)	2024-10-02	Personen bor i Uddevalla kommun och är erbjuden Daglig verksamhet på Furåsen. Studiebesök var planerat men av brukaren då resa till Färgelanda är en komplicerande faktor. Stöd och service försöker lösa frågan med resor men färdtjänst måste beviljas av Uddevalla kommun. En färdtjänsthandläggare arbetar med frågan.

EJ VERKSTÄLLDA GYNNANDE BESLUT 2024

Verkställda beslut

I tabellen redovisas verkställda beslut, som tidigare rapporterats som ej verkställda, för fjärde kvartalet 2024.

Kön	Beslut	Beslutsdatum	Verkställt
-	-	-	-

Inga beslut som under tredje kvartalet rapporterats som ej verkställda har verkställts under fjärde kvartalet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse – rapportering av ej verkställda beslut kvartal 4
2024, daterad 2025-01-29

Sändlista

Kommunfullmäktige
Revisionen

Sofia Henriksson
Nämndsekreterare för socialnämnden

Sektor omsorg
Medicinskt ansvarig sjuksköterska
Helen Thorsson

Tjänsteskrivelse
2025-02-07
2025/60

Socialnämnden

Tjänsteskrivelse: patientsäkerhetsberättelse

Beslutsförslag

Socialnämnden beslutar att godkänna ”Patientsäkerhetsberättelse 2024” och hålla den tillgänglig för den som önskar ta del av den.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts på socialnämndens presidium 2025-02-10.

Ärendebeskrivning

Enligt 3 Kap. §10 i Patientsäkerhetslagen är Vårdgivaren (kommunen som juridisk person) skyldig att senast den 1/3 varje år upprätta en patientsäkerhetsberättelse av vilken ska framgå;

1. Hur patientsäkerhetsarbetet har bedrivits under föregående kalenderår
2. Vilka åtgärder som har vidtagits för att öka patientsäkerheten, och
3. Vilka resultat som har uppnåtts.

Patientsäkerhetsberättelsen ska hållas tillgänglig för den som önskar ta del av den. Färgelanda kommuns patientsäkerhetsberättelser finns sedan 2011 tillgängliga på kommunens hemsida.

Patientsäkerhetslagen trädde i kraft 1 januari 2011. Syftet är att främja patientsäkerheten inom hälso- och sjukvården genom att tydliggöra vårdgivarens ansvar. Säkrare vård ska leda till färre vårdskador och därmed öka patientsäkerheten. Vårdgivaren ska arbeta förebyggande genom systematiskt patientsäkerhetsarbete, beskriva fördelningen av det organisatoriska ansvaret samt årligen upprätta patientsäkerhetsberättelse. Vårdgivaren får ett större och tydligare ansvar för att utreda händelser, förebygga vårdskador och se till att personalens kompetens tillgodoser kravet på en god vård.

Beslutsunderlag:

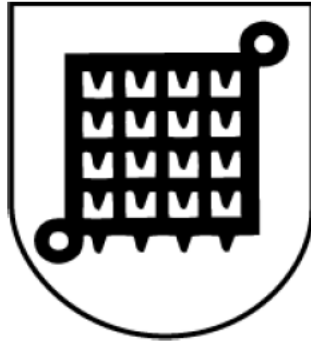
Patientsäkerhetsberättelse 2024
Tjänsteskrivelse daterad 2025-02-07

Sändlista:

Medicinskt ansvarig sjuksköterska
Verksamhetschef hälso- sjukvård
Publicera på hemsida

Helen Thorsson
Medicinskt ansvarig sjuksköterska

Patientsäkerhetsberättelse

Socialnämnden

2024

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Övergripande mål och strategier.....	4
Organisatoriskt ansvar för patientsäkerhetsarbetet	5
Struktur för uppföljning/utvärdering.....	6
Uppföljning genom egenkontroll	7
Hur patientsäkerhetsarbete har bedrivits samt vilka åtgärder som genomförts för ökad patientsäkerhet	8
Samverkan för att förebygga vårdskador.....	10
Riskanalys.....	11
Hälso- och sjukvårdspersonalens rapporteringsskyldighet	12
Klagomål och synpunkter	13
Sammanställning och analys.....	14
Samverkan med patienter och närstående	15
Resultat	16
Övergripande mål och strategier från föregående år.....	18
Övergripande mål och strategier för kommande år.....	19

Sammanfattning

Året har präglats av att man på ledningsnivå har beslutat att samtliga yrkestitlar inom sektor omsorg behöver arbeta mera personcentrerat kring den enskilde. Återhämningsdagarna som genomfördes för samtlig fast personal inom äldreomsorgen 2023, där ämnet för dagarna var "hur kan vi arbeta mer tillsammans", har lett till ett ökat teambaserat arbete. Materialet som togs fram under dagarna har arbetats med under 2024 och ny form på teamträffar har implementerats på SÄBO och i hemtjänsten. Arbetet är långt ifrån klart och kommer fortsätta under 2025.

Anledningarna till att ledningsgruppen vill få till ett ökat samarbete och en mer personcentrerat arbetssätt är en del av arbetet kring god och nära vård, men även för att forskning visar på att ett personcentrerat arbetssätt genererar i :

- ökad självförtroende hos enskilda patienter
- ökar patientens delaktighet i sin vård
- ökad arbetstillfredsställelse hos vårdpersonalen

Detta genom att man bland annat:

- fokuserar på de resurser varje person har och vad det innebär att vara människa i behov av vård och omsorg.
- skapa en relation, ett partnerskap
- ta hänsyn till personens situation, både medicinska och icke medicinska
- utgå från individens behov, preferenser och resurser i alla delar av vården och omsorgen – före, under, mellan och efter en kontakt.

Handlingsplan för ökad patientsäkerhet i Färgelanda Kommun 2020-2024 har sammanställts i ledningsgruppen. Detta är ett levande dokument och kommer diskuteras och revideras under året.

All legitimerad personal har gått ett utvecklingsprogram en två dagars utbildning med syftet att tydliggöra och definiera legitimerad personals kvalitets- och patientsäkerhetsarbete i vårdnära teamarbete, samt samarbetet tillsammans med operativ enhetschef.

Övergripande mål och strategier

Övergripande mål och strategier

- Fortsatt arbete i omställningen till god och nära vård
- Riskbedömningar och uppföljningar sker var 6/ månad och vid behov i Senior Alert.
- Fortsatt arbete med digitalt sårprojekt
- Basal hygienrutin skattning minst två gånger per år
- Halt-mätning (Nationell mätning gällande vårdrelaterade infektion och antibiotikaanvändning)
- Stickprov av mätning av nattfasta minst två gånger per år
- markörbaserad journalgranskning
- implementera ny lagstiftning gällande egenvård
- arbeta med omställningen till den nya socialtjänstlagen

Organisatoriskt ansvar för patientsäkerhetsarbetet

Socialnämnden ansvarar för att;

- den hälso- och sjukvård som kommunen erbjuder uppfyller hälso- och sjukvårdslagens krav på god vård.
- kvaliteten i verksamheten systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras.
- det finns ett kvalitetsledningssystem inom sektor omsorg i Färgelanda kommun samt att sätta övergripande mål för verksamheten.

Socialchef/Verksamhetschef för hälso- och sjukvård ansvarar för att;

- verksamheten tillgodoser hög patientsäkerhet och god kvalitet.
- rutiner för riskanalys, avvikelshantering, klagomålshantering, samverkan och egenkontroller finns.

MAS ansvarar för att;

- rutiner för hälso- och sjukvårdsarbete finns och är kända av personalen.
- behovet av läkarkontakt tillgodoses.
- delegeringar utförs så att patientsäkerheten bibehålls.
- rutiner finns för säker läkemedelshantering.
- anmälningar till IVO enl. Lex Maria görs vid vårdskada eller risk för vårdskada
- kontrollera att krav och mål uppnås.

Enhetschefer ansvarar för att;

- se de olika processerna i verksamheten.
- att personalen känner till och arbetar efter kommunens policy, riktlinjer och rutiner samt deltar i egenkontroll av verksamhetens kvalitet.
- ta emot och utreda inkomna avvikelser

Övrig personal inom sektor omsorg ansvarar för att;

- jobba efter kommunens policy, riktlinjer och rutiner.
- medverka vid egenkontroller och kvalitetsutveckling av verksamheten.

Stödfunktioner;

Vårdhygien västra Götalands regionen - hygiensköterska med kommunalt ansvar inom NU-sjukvården för att;

- utarbeta kommunala rutiner för det vårdhygieniska arbetet.
- erbjuda regelbunden utbildning och rådgivning.
- skapa verktyg för egenkontroll av verksamheten för att säkerställa en god hygienisk standard.

Tandvårdsenheten ansvarar för att;

- erbjuda årliga munhälsobedömningar till vårdtagare som har intyg om nödvändig tandvård.
- erbjuda munhälsoutbildningar till vård- och omsorgspersonal.

Patientnämnden

Klagomål och synpunkter ska i första hand hanteras av kommunens verksamheter. Patientnämnden kan stötta patienter som ändå inte känner att de fått klarhet i en negativ händelse.

Struktur för uppföljning/utvärdering

Ledningen för äldreomsorgen följer upp alla verksamheters patientsäkerhetsarbete via regelbundna avstämningar på verksamhetsmöten. Frågor som kräver involvering av verksamhetschef för hälso- och sjukvården eller Socialchef lyfts vidare till ledningsgruppsmöte där beslut om eventuell förändring fattas.

Smittskyddsenheten analyserar resultat från lokala, regionala och nationella mätningar regelbundet 1 gång/ månad för mas-nätverket. Informationen tas sedan med till kommunens ledning där information ges till respektive enhetschef som sedan ansvarar för att föra informationen vidare ut i verksamheterna.

Vårdskador följs upp via strukturerad journalgranskning, samt vid arbete med avvikelser. Avvikelse där risk för allvarlig vårdskada föreligger eller där vårdskada har inträffats utreds av medicinskt ansvarig sjuksköterska som sammansätter en arbetsgrupp med berörda personer. Efter utredning skickas avvikelser till IVO och nämnden informeras om utredning, konsekvenser samt insatta åtgärder på lång och kort sikt.

Trycksår, fall, undernäring, munhälsa och blåsdysfunktion följs upp via det nationella kvalitetsregistret Senior alert. Skattningarna görs 1 gång/ halvår och vid förändrat hälsotillstånd.

BPSD- Beteendemässiga och psykiska symtom vid demenssjukdom- Skattningarna görs på samtliga patienter som har fått en demenssjukdom och har en vårdkontakt med kommunen. Antingen i ordinärt boende via hemtjänsten, eller via inflyttning på särskilt boende. Skattningen genomförs 1 gång/ halvår eller vid förändrat beteende. Syftet med skattningen är att kvalitetssäkra vården för personer med kognitiv sjukdom och att öka deras välbefinnande och livskvalité, genom att minska Beteendemässiga och Psykiska Symtom vid Demens

Utvärdering sker via:

Verksamhetsutvecklingsmöten i äldreomsorgen: där enhetschefer samt medicinskt ansvarig sjuksköterska medverkar.

Ledningsgruppsmöten sektor omsorg: Där deltar socialchef/verksamhetschef, medicinskt ansvarig sjuksköterska, IFO-chef, ESS/ socialpsykiatri- chef , enhetschef för respektive område inom äldreomsorgen, samt ekonom.

Åtgärder planeras och läggs in i kvalitetsledningssystemet där tidsplan och resultat visas.

Enhetscheferna ansvarar för att föra ut informationen till vård- och omsorgspersonalen.

En övergripande presentation av patientsäkerhetsberättelsen görs årligen för Nämnd, Ledningsgrupp och personal som arbetar inom hälso-och sjukvård.

Uppföljning genom egenkontroll

Egenkontroller i kommunal primärvård

Journalgranskning av samtlig personal som dokumenterar enligt SOL eller HSL.

Riskbedömningar i Senior Alert (nationellt kvalitetsregister) utifrån

fall, trycksår, nutrition, munhälsa och blåsdysfunktion

Mätning av nattfasta på SÄBO

Månadsvis uppföljning av interna avvikelser på enhetsnivå med hjälp av Lifecare.

Månadsvis uppföljning av externa avvikelser på enhetsnivå med hjälp av Medcontrol.

Nationell punktprevalensmätning av trycksårshälsa enligt Senior Alert.

Registrering av avlidna i Palliativregistret (nationellt kvalitetsregister)

Riskbedömning av patienter med kognitivnedsättning med hjälp av BPSD- (Beteende mässiga och psykiska symtom vid demenssjukdom, nationellt kvalitetsregister)

Kvalitetsgranskning av KAF (kommunalt akutläkemedelsförråd) utförs av VG-Regionen.

Årlig kvalitetsgranskning av läkemedelshandlingen av patientbundna läkemedel. Utförs av leg. farmaceut

Självskattning av följsamhet till basala hygienrutiner utifrån Sveriges kommuner och regioners checklista.

Folkhälsomyndighetens mätning av VRI (vårdrelaterade infektioner) och antibiotika behandlingar

Hur patientsäkerhetsarbete har bedrivits samt vilka åtgärder som genomförts för ökad patientsäkerhet

Stratsys

- I kvalitetsledningssystemet Stratsys finns den kommunala hälso- och sjukvårdens rutiner och andra dokument. Även egenkontroller, uppföljningar, åtgärder och resultat redovisas i detta system.

Dokumentation

- All leg. personal har tillgång till NPÖ, Nationell Patient Översikt.
- All leg. Personal arbetar med att registrera KVÅ-koder (kvalitet- och vårdåtgärder).

BPSD (beteendemässiga och psykiska symtom vid demens)

- Arbetsverktyget används inom demensvården. Syftet är att hitta omvårdnadsåtgärder som lindrar beteendemässiga och psykiska symtom vid demens och minska behovet av läkemedelsbehandling vid tex. oro.
- personal på demensenheter utbildas för att jobba med registret och metoden.
- Kommunen har två utbildare.

Fallprevention

- Ett aktivt arbete med att identifiera risker för fall i Senior Alert.
- Erbjuder höftskyddsbyxor för de vårdtagare med identifierad fallrisk för att undvika höftfrakturer.
- Erbjuder halkskyddssockor för de vårdtagare med identifierad fallrisk.
- Det finns ett plexiglasskydd, halvskydd, till säng att erbjuda i de fall där vårdtagare är benägna att rulla ur sängen.
- Det finns tryckfördelande matta bredvid sängen i de fall vårdtagare har benägenhet att rulla ur sängen.
- Två mobila liftar finns där vårdtagaren reses upp till sittande ställning efter fall. Den här typen av lift är lättare att använda i trånga utrymmen och patienten behöver inte flyttas på golvet i samma utsträckning för att få plats att komma upp. Den är även lättare för personalen att hantera mobilt.

Nattfasta

- Mätning av nattfasta har genomförts med ett försämrat resultat på samtliga enheter inom sektor omsorg.

Palliativ vård

- En av hemsjukvårdens undersköterskor med specialistundersköterska i palliativ vård har haft flera utbildningar för personal kring hur den palliativa vården skall bedrivas inom kommunen.
- Regelbundna nätverksträffar för sjuksköterskor kring palliativ vård, anordnas av palliativa teamet.
- Statistik följs regelbundet från Palliativregistret och diskuteras med legitimerad personal.
- Statistiken i palliativregistret påvisar 2024 ett bättre resultat än tidigare på flera områden.

Läkemedelshantering

- Extern granskning av kommunens läkemedelshantering har genomförts av leg. farmaceut.
- Det hålls årliga utbildningar i läkemedelshantering för omsorgspersonal som utför delegerade insatser.
- Loggbara läkemedelsskåp finns på samtliga särskilda boenden.
- Digital signering av läkemedel sker i hela kommunen via verksamhetssystemet APPVA.

SIP

- Sammanhållen Individuell Plan - Kan upprättas när den enskilde erhåller insatser från flera

vårdgivare samtidigt och upplever att det är otydligt vad olika verksamheter gör eller planerar. SIP är den enskildes plan.

- Två sjuksköterskor är under året utsedda för att arbeta mera med SIP:ar och vara ett stöd till kollegor när SIP behöver genomföras.

Avstämningsmöten efter sjukhusvård

- Utifrån uppgifter i informationsöverföringssystemet SAMSA om personer som behöver kommunala insatser efter sjukhusvård sker dagliga avstämningar tillsammans med vårdcentralens personal. Från kommunen deltar sjuksköterska, rehabpersonal och biståndshadläggare. Från den regionala primärvården deltar sjuksköterska och rehabpersonal. Vård och omsorg planeras för att kunna tillgodose alla behov innan hemgång sker.

SBAR (Situation Bakgrund Aktuellt tillstånd Rekommendation)

- Ett strukturerat sätt att kommunicera på som följer ovan nämnda beskrivning. Det delas ut kort i fickformat till baspersonal för att underlätta vid rapport mellan egen yrkeskategori och mellan olika yrkeskategorier.

Sårvård

- Sårprojektet Onewound är avslutat och implementerat i verksamheten. Genom sårprogrammet och appen OneWound får medarbetarna ökade kunskaper inom sårbehandling och stöd på ett strukturerat och enkelt sätt. Via chattfunktionen ges även möjlighet till snabb och professionell kontakt med erfarna sjuksköterskor med specialist kunskaper inom sår och som guidar till rätt utredning och val av behandling igenom hela sårbehandlingsprocessen. Onewound inbjuder varje månad till digitala föreläsningar om olika ämnen som berör sårbehandling. Samarbetet med Onewound fortsätter under 2025 då vi även kommer kunna ta hem statistik gällande sårbehandling.

Nätverk

- **Palliativ vård**- I nätverk för palliativ vård finns två sjuksköterskor representerade, nätverket har fysiska möten två gånger per år.
- **Vårdhygien**- Kommunen har i nätverk för vårdhygien 1-2 representanter per vårdenhets/ arbetsgrupp. Nätverket träffas 1-2 gånger/ termin och sammankallas av regionen.
- **Samverkande sjukvård**- I nätverk för samverkande sjukvård ingår 2 sjuksköterskor från hemsjukvården. Samverkande sjukvård kallar sina representanter på utbildning ca 2 gånger/ år. Däremellan genomför nätverket utbildningsinsatser för ny personal som skall åka på samverkansuppdrag.
- **Rehabrepresentanter i nätverk kring hjälpmedelsforum**, dialogmöten och Dalslandsgemensamt nätverk kring samlingsfrågor gällande rehabfrågor. På mötet deltar en fysioterapeut och en arbetsterapeut.
- **Socialchefsnätverk/ verksamhetschef hälso-och sjukvård**- Kommunens socialchef deltar på socialchefsmöten månadsvis.
- **MAS-nätverk**- Kommunens medicinskt ansvariga sjuksköterska deltar på MAS- möten med fyrbodals övriga MAS:ar. Mötena sker månadsvis.
- **Enhetschef Hälso-och sjukvård och rehab** - Kommunens enhetschef för sjuksköterskor och rehab deltar på enhetschefs nätverk för sjuksköterskor respektive rehab personal.

Samverkan för att förebygga vårdskador

Lokalt

- Rutin gällande teamträffar där legitimerad personal träffar omvårdnadspersonal har reviderats och Håvestensgården gick in som pilot i den nya strukturen med goda resultat. Förändringen i rutinen avser att arbeta mer personcentrerat. Rutinen breddinfördes under 2024.
- MAS-möten med legitimerad personal 1 gång/ månad.
- Arbetsplatsträffar 1 / månad för legitimerad personal
- Verksamhetsutvecklingsmöte 1 gång / månad för legitimerad personal.
- Samverkansmöten tillsammans med Närhälsan och Färgelanda på ledningsnivå 2 gånger/ månad
- Redovisning för nämnd efter behov och kallelse av nämnd sekreterare
- Årliga möten med norra hälso- och sjukvårdsnämnden där socialchef medverkar.

Vårdsamverkan

Vårdsamverkan Fyrbodalen är en arena för samverkan mellan hälso- och sjukvården i frågor som rör vård, stöd, omsorg och skola. De lokala samverkansgrupperna utgör grunden för den vårdsamverkan som sker lokalt, och gruppen är sammansatta av representanter från olika verksamheter inom kommun och region med lokalt ansvar för frågor som rör vård, stöd, omsorg och skola. Nätverket träffas 4 gånger/ år och ordförande ansvarar för sammankallning av gruppen. Under 2023 var kommunen sammankallade och antalet mötesdeltagare växte. Under 2024 var Närhälsan, Färgelanda vårdcentral sammankallande och enbart 2 möten blev av. Under 2025 kommer kommunen åter sammankalla till möten.

Samverkansform utanför nätverk:

- Avtal med regionen för upphandling av nutritions-produkter samt tillgång till dietist för specialistkunskap
- Förband- och sjukvårdsmaterial upphandlat i samverkan Dalslands kommunalförbund
- Regionen tillhandahåller specialistkunskap inom vårdhygien i form av hygienköterska (utbildning, rutiner och rådgivning)
- Vård & Omsorgscollege i Fyrbodalen. Dess syfte är att kvalitetssäkra vård- och omsorgsutbildningar samt att öka intresset för att jobba inom vård- och omsorg.
- Samverkan med vård och omsorgsutbildningen för att ta fram utbildningsinsatser för undersköterskor, språktest samt utbildningsinsats för nya timvikarier som saknar utbildning.
- Samarbete med samverkande sjukvård

Risikanalys

Risikanalys kring patientsäkerhet genomförs utifrån socialstyrelsens handbok för patientsäkerhetsarbete; Risk & händelseanalys. Genomförda riskanalyser som berör specifik individ dokumenteras i respektive journal. Riskanalyser som berör verksamhet dokumenteras i kvalitets och ledningssystemet stratsys där även aktuell handlingsplan samt kvalitetskontroller läggs in utifrån uppkommen situation.

Syftet med en riskanalys är att identifiera och värdera risker, identifiera orsaker till dessa och ta fram åtgärder som eliminerar eller minskar riskerna och /eller mildrar konsekvenserna av negativa händelser.

Att analysera risker är ett framåtsyftande arbete, som ska leda till att förebyggande åtgärder vidtas innan något har hänt.

Risikanalys är en kraftfull metod att använda i ett systematiskt förbättringsarbete. En riskanalys resulterar i ett flertal förbättringsförslag som syftar till att höja säkerheten i den processen som analyseras.

Alla processer i verksamheten som är kritiska för vårdtagarens/brukarens/klientens säkerhet bör analyseras och det visionära målet är att alla dessa processer ska genomgå grundläggande riskanalys.

Hälso- och sjukvårdspersonalens rapporteringsskyldighet

Avvikelse internt och externt:

Samtliga anställda inom Sektor Omsorg skall ha kännedom om vad som är en avvikelse utifrån Hälso- och sjukvård och utifrån socialtjänstlagen samt kunna upprätta en avvikelse i verksamhetssystemet.

Enhetschef ansvarar för att hantera samtliga avvikelser som inte klassas som allvarlig vårdskada/risk för allvarlig vårdskada eller missförhållande/ risk för missförhållande. Dessa avvikelser hanteras av MAS, medicinskt ansvarig sjuksköterska. From 2024 hanteras allvarliga missförhållanden av SAS, socialt ansvarig samordnare.

När avvikelse inkommit på respektive enhet skall enhetschef kontakta berörd legitimerad personal som behöver ta del av avvikelserna och inkomma med information för att avvikelserna skall kunna utredas.

Enhetscheferna skall vid varje APT diskutera de rapporter som varit, hur de tagits om hand och presentera en handlingsplan för vanligt förekommande avvikelser.

De avvikelser som dominerar är fallrapporter samt given men osignerad läkemedelsdos.

Fallavvikelser är en avvikelse som i verksamheten är svårt att förebygga helt, då fall kan vara en naturlig del av sjukdomsbilden. Dock har det under 2024 arbetats med riskhanteringsverktyget Senior Alert för att tidigt kunna identifiera de patienter där fallrisk finns. Detta för att kunna sätta in fallförebyggande åtgärder samt förhindra att fallen blir av allvarlig karaktär.

Lex Maria och Lex Sarah

I enhetschefens årshjul ingår att vid årets första arbetsplatsträff gå igenom vilken rapporteringsskyldighet personalen har utifrån Lex Maria och Lex Sarah.

Vid misstanke om att en Lex. Maria / Lex Sarah uppkommit skall medarbetaren skyndsamt kontakta närmsta chef samt sjuksköterska i tjänst för att se till att missförhållande upphör eller att risk för vårdskada / vårdskada tas hand om av sjuksköterska i tjänst.

Därefter skall avvikelse upprättas i rätt avvikelssystem, vid interna händelser i Lifecare, vid externa händelser i Medcontrol.

Vid interna avvikelser utreder medicinskt ansvarig sjuksköterska samtliga avvikelser som eventuellt är en Lex.Maria. När intern utredning är genomförd skickas utredningen vidare till IVO för ställningstagande om vidtagna åtgärder är tillräckliga eller om komplettering i ärendet behövs. Därefter redovisas händelsen för berörda verksamheter där ansvarig chef tillsammans med MAS tar fram handlingsplan för att händelsen inte skall uppstå igen. Samtligt material presenteras därefter på nämnden för kännedom.

Vid interna avvikelser som berör Lex. Sarah har från 2024 SAS, socialt ansvarig samordnare uppdraget att bedöma om det funnits risk för missförhållande alt. om missförhållande skett. Vid misstanke om detta tas kontakt med socialchef samt nämndens ordförande för delgivning av information. Socialt ansvarig samordnare ansvarar för att göra en internutredning för att sedan presentera på nämndsmöte, därefter tar nämnden beslut om avvikelserna skall skickas vidare till IVO.

Utifrån intern utredning samt eventuellt IVO:s återkoppling gör berörd enhetschef en handlingsplan tillsammans med medicinskt ansvarig sjuksköterska/socialt ansvarig samordnare. Handlingsplanen presenteras för nämnden.

Samtliga handlingsplaner som berör hela verksamheten läggs in i Stratsys tillsammans med återkommande kvalitetskontroller.

Vid handlingsplaner som berör enskild patient görs dokumentationen i verksamhetssystemet Lifecare där även eventuella uppföljningar planeras in och dokumenteras.

Klagomål och synpunkter

Rutin för hantering av klagomål och synpunkter finns på Färgelanda kommuns hemsida.

Synpunkter och klagomål kan mottas både skriftligt och muntligt. Men även anonymt, dock är det viktigt att personen som lämnar synpunkter eller klagomål anonymt får information om att återkoppling inte kan ske i detta fallet.

Blankett för klagomålshantering finns i kommunens växel, på kommunens hemsida, samt ute på enheterna. Ärenden kan även inkomma via patientnämnden.

Inkomna ärenden, klagomål och synpunkter diarieförs och tas om hand av respektive enhetschef som utreder, vidtar åtgärder och återkopplar till den som lämnat klagomål eller synpunkt.

Ärenden som berör större delar av verksamheten tas upp på APT och vid behov på ledningsgrupp och / eller verksamhetsutvecklingsmöten om de berör flera enheter eller hela sektorn. Vid behov revideras rutiner och/eller arbetssätt som en del i verksamhetens förbättringsarbete samt arbete med handlingsplaner för att händelsen inte skall uppstå igen tillsammans med kvalitetskontroller.

Sammanställning och analys

Inga ärenden har inkommit från Patientnämnden.

Nio ärenden har skickats till IVO från kommunen under 2024.

Det har inkommit 19 synpunkt/klagomål som är diarieförda.

Intern avvikelserapportering

Arbetet med upprättande av avvikelser fungerar enligt rutin, dock har svårigheter uppstått när det gäller att hantera avvikelserna inom rimlig tid med anledning av personalbrist i så väl arbetsgrupp för legitimerad personal som enhetschefer. Fortsatt arbete gällande hantering av avvikelser kommer fortlöpa under 2025.

Utifrån inkomna avvikelser finns det inga avvikelser som varit i den allvarlighetsgrad att anmälan till IVO utifrån gällande rutin behövs göras.

Majoriteten av inkomna avvikelser berör fall, i stor utsträckning finns fallförebyggande åtgärder insatta men trots detta förekommer fall hos patienter, detta relateras ofta till sjukdomsbild då fall inte alltid går att undvika utifrån grundsjukdom.

Inga avvikelser har inkommit på medicintekniska produkter, dock har en avvikelse upprättats till Apoteket AB gällande en apodospåse som var felpackad ifrån leverantören.

Externa avvikelser

Under 2024 har kommunens legitimerade personal uppmärksammat 63 externa avvikelser och dessa har hanterats i det externa avvikelssystemet. Av dessa 63 är det 45 stycken riktade mot Närhälsan och 14 mot Nu sjukvården. 86,15 % av dessa avvikelser handlar om brister i Vård- och behandling.

8 avvikelser har inkommit mot kommunen varav 7 av dem från Närhälsan och 1 från Nu-sjukvården. 7 av dessa gäller brister i Vård och behandling och 1 brister i organisation/resurser.

Samverkan med patienter och närstående

Vårdtagare med hjälp av kommunal hälso-och sjukvård får under året upprepade erbjudande om riskbedömningar av fall, undernäring, trycksår, munhälsa och blåsdysfunktion samt förebyggande insatser i form av bl.a. besök av tandhygienist,

Inom demensvården används vårdtagarens och närståendes kunskap och erfarenhet som ett komplement i planeringen av vården. Detta genomförs vid inskrivningssamtalet informationen delges efter inhämtat samtycke mellan olika personalgrupper som arbetar runt individen och är behov av att få informationen.

Årlig läkemedelsgenomgång har under 2024 genomförts, dock inte på samtliga patienter enligt journalgranskning.

Vård- och omsorgspersonal upprättar vård- rehab- och genomförandeplaner tillsammans med vårdtagare, och om vårdtagaren så önskar, även med närståendes deltagande . Här fångas resurser och behov upp och man tar beslut om insatser som på bästa sätt skall bidra till vårdtagarens välbefinnande.

Anhörigstödjare finns som kan hjälpa till med kontakter och information så att vårdtagare och närstående hittar rätt och känner sig trygga. Anhörigstödjaren jobbar även med uppsökande verksamhet till äldre utan kommunala insatser.

Resultat

Redovisning av kvalitetsarbete

Läkemedel och äldre

Läkemedel och äldre

Att bli äldre kan innebära att man får sjukdomar eller besvär som måste behandlas med läkemedel. Samtidigt påverkar åldrandet kroppens sätt att ta hand om läkemedel och man kan lättare få biverkningar. Man kan också få problem med att sköta sin medicinering, till exempel på grund av glömska eller svårigheter att svälja tabletter.

I delegationsutbildningen får samtlig personal som får en läkemedelsdelegering utbildning i symtom på biverkningar, hur man kan underlätta för personer som har svårt att svälja läkemedlet samt när man skall kontakta sjuksköterska för att informera att läkemedlet inte är givet.

Vi kan även se vid observation av läkemedelslistor att konsumtion av olämpliga läkemedel är relativt stor i kommunen. Detta utifrån socialstyrelsens dokument "olämpliga läkemedel för äldre"

Ett långsiktigt förebyggande arbete med omvårdnadsåtgärder som BPSD-åtgärd är att föredra för att minska användning av olämpliga läkemedel till äldre med demenssjukdom vilket är ett arbetssätt som är implementerat och breddinfört i verksamheten, men som måste hållas vid liv då utbildningen är knuten till personal.

Läkemedelsgranskning har skett med legitimerad farmaceut, granskningen påvisade inga stora brister.

Fallpreventivt arbete

Rehabiliteringsassistenter avlastar fysioterapeuter och arbetsterapeuter med genomförande av träningsprogram hos patient. De håller även i grupp gymnastik på SÄBO.

Det fallpreventiva arbetet är en viktig del i de förebyggande arbetet för den äldre då fall är en stor risk för vårdskada. Här är det även viktigt att få med läkemedelshanteringen då olämpliga läkemedel för äldre kan bidra till en högre falltendens.

Det är även viktigt att personal som ger läkemedel håller sig till de läkemedelstider som finns då risk för fall ökar om man exempelvis ger en lugnande tablett, sömntablett eller insomningstablett vid fel tillfälle eller för tidigt på dygnet.

För att uppmärksamma eventuella risker och sätta in fallförebyggande åtgärder används kvalitetsregistret Senior Alert. Den nya rutinen på teamträffar som beskrivs tidigare i patientberättelsen skall leda till att fler Senior Alerter görs och att samtliga professioner runt patienten är delaktig i riskbedömningen.

Palliativt arbete

Livskvalitet i livets slut. När det inte längre finns någon bot för den som är svårt sjuk inriktas behandlingen på att göra den sista tiden så bra och smärtfri som möjligt. I den palliativa vården ingår även att ge anhöriga stöd i deras sorgearbete.

Palliativ vård kommer från det latinska ordet pallium som betyder mantel, där manteln är en symbol för omsorgen om den döende människan. Den palliativa vården handlar mycket om att se över och stödja hela livssituationen och omfattar alla personer med sjukdom som inte går att bota. Detta gäller oavsett diagnos eller typ av sjukdom.

Palliativ vård ska enligt Världshälsoorganisationen (WHO) tillgodose fysiska, psykiska, sociala och andliga eller existentiella behov. Patienten, de närstående och vårdpersonalen kan gemensamt,

utifrån patientens önskemål komma fram till vad som är viktigast för den enskilda patienten och dennes livskvalitet. De kan då gemensamt sätta upp ett mål.

Länk till spindeldiagram över kvalitetsindikatorer för palliativ vård:

http://utdata.palliativregistret.org/sv/report/kval_lilla

Utifrån ovanstående länk till spindeldiagram för kvalitetsindikatorer för palliativvård syns de punkter som mäts nationellt när det gäller palliativvård. Sedan föregående år har det ökat från 45,8-63,6% gällande patienter som fått ett brytpunktsamtal. Upprättade vårdplaner har ökat från 70,8-84,8%.

Riskbedömningar:

Senior Alert genomför inte bara riskbedömningar utifrån fall, utan även risk för trycksår, undernäring, munhälsa och inkontinens. Färgelanda kommunerna utmärkte sig i Senior alert 2024 för sitt välfungerande arbete med vårdprevention. Färgelanda kommun hade en täckningsgrad på 73 % och följer *den vårdpreventiva processen väl* och var därmed väldigt nära att bli en guldkommun. För att bli guldkommun skall man ha en täckningsgrad på 75%.

Övergripande mål och strategier från föregående år

Fortsatt arbete kring god och nära vård.

En sjuksköterska har under året gått vidareutbildning till distriktsjuksköterska.

Uppdragsutbildning till all legitimerad personal gällande den legitimerades skyldigheter och rättigheter i den kommunala verksamheten.

Projekt Framtidens Vårdinformationsmiljö,

Är fortsatt pausat.

Övergripande mål och strategier för kommande år

Fortsatt arbete kring omställningen till god och nära vård genom implementering av läkemedelsrobotar

Systematiskt arbete kring kommunens avvikelssystem kommer ske på verksamhetsmöten. Kommunen kommer även uppgraderat systemet med en checklista för att kunna arbeta mer effektivt med avvikelserna under 2025. MAS/MAR kommer följa upp att samtliga chefer arbetar strukturerat med avvikelser och tar hjälp av legitimerad för att utreda.

Handlingsplan för patientsäkerhet kommer att gås igenom med samtlig personal via chefer på APT.

Omtag kring ombudsroller kommer att ske under 2025.

Sektor omsorg
Socialchef
Gunnar Wigstrand

Tjänsteskrivelse
2025-02-05
2025/4

Socialnämnden

Tjänsteskrivelse: årsredovisning 2024

Beslutsförslag

Socialnämnden beslutar att godkänna årsredovisning för 2024 och överlämna den till kommunstyrelsen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts på socialnämndens presidium 2024-02-10.

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden redovisar ett underskott på - 24 018 tkr mot budet.

Här är de viktigaste händelserna som bidragit till underskottet:

1. **Hög personalomsättning inom hemtjänsten:** Detta ledde till ökade kostnader för vikarier och övertid.
2. **Extra kostnader på Solgården:** Brandvarnare behövde kopplas ihop med byggnadens brandlarm.
3. **Ökade kostnader för placering av barn och unga:** Flera allvarliga ärenden och en fördubbling av orosanmälningar.
4. **Flytt av öppenvårdsverksamheten:** Anpassnings- och utrustningskostnader för nya lokaler.
5. **Dyra externa placeringar inom socialpsykiatri:** Behoven kunde inte mötas på hemmaplan.
6. **Bemanningssvårigheter inom personlig assistans:** Kommunen tog över ansvaret för två nya brukare.
7. **Hög sjuksköterskeomsättning inom kommunal hälso- och sjukvård:** Behovet av timvikarier ökade kostnaderna.

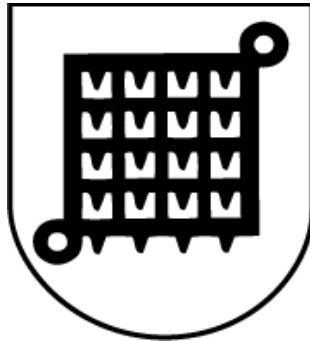
Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse 2025-02-05
Årsredovisning sektoromsorg 2024

Sändlista:

Kommunstyrelsen

Gunnar Wigstrand
Socialchef

Årsredovisning 2024

Socialnämnden

Årsredovisning
2024

Innehållsförteckning

Nämnderna	3
<i>Verksamhetsbeskrivning</i>	3
<i>Händelser av väsentlig betydelse</i>	3
<i>Resultaträkning</i>	4
<i>Utfall per verksamhetsområde</i>	4
<i>Analys av utfall per verksamhetsområde</i>	4
<i>Volym- och nyckeltal</i>	5
<i>Investeringsredovisning</i>	6
<i>Förväntad utveckling</i>	7
<i>Slutsats</i>	7

Nämnderna

Verksamhetsbeskrivning

Socialnämnden har som uppdrag att verka för att främja invånarnas ekonomiska och sociala trygghet, skapa jämlika levnadsvillkor samt möjliggöra ett aktivt deltagande i samhällslivet. Genom sitt arbete strävar nämnden efter att stödja och stärka kommunens invånare, med fokus på att säkerställa en god livskvalitet för alla.

För att uppnå detta ansvarar socialnämnden för att följa och tillämpa tre centrala lagstiftningar:

- **Socialtjänstlagen (SoL):** Ger riktlinjer för hur socialt stöd och hjälp ska erbjudas till behovande.
- **Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS):** Syftar till att ge särskilt stöd och service till personer med omfattande funktionsnedsättningar.
- **Hälso- och sjukvårdslagen (HSL):** Reglerar ansvaret för att erbjuda god och säker vård inom hälso- och sjukvården.

Grunden för verksamheten är frivillighet, vilket innebär att insatser och stöd i första hand erbjuds i samråd med individen. I vissa specifika situationer kan dock vård och behandlingsinsatser behöva genomföras med tvång, exempelvis när det handlar om att skydda en persons liv och hälsa.

Socialnämndens arbete leds och planeras av en strukturerad ledningsgrupp som ansvarar för att styra verksamheten. Denna ledningsgrupp består av:

- **Socialchefen**, som har det övergripande ansvaret för hela sektorn.
- **Enhetschefer** för verksamhetsområden, äldreomsorgen, individ- och familjeomsorgen, hälso- och sjukvård, samt enheten för stöd och service.
- **Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS)**, som ansvarar för patientsäkerheten och kvaliteten inom den kommunala hälso- och sjukvården.
- **Kvalitet och utvecklingschef**, som ansvarar för kvalitet och utvecklingsfrågor
- Samt ekonom, HR-strateg och verksamhetsutvecklare

Socialnämndens arbete är indelat i flera olika verksamhetsområden för att säkerställa att olika behov i samhället möts på ett effektivt och ändamålsenligt sätt. Dessa verksamhetsområden är:

- **Nämndverksamheten:** Här hanteras beslut och övergripande styrning av nämndens arbete.
- **Äldreomsorgen:** Erbjuder stöd, vård och service till äldre personer i behov av hjälp.
- **Individ- och familjeomsorgen:** Fokuserar på att stödja barn, ungdomar och vuxna i utsatta situationer.
- **Enheten för stöd och service:** Ger insatser till personer med funktionsnedsättningar enligt LSS.
- **Kommunal hälso- och sjukvård:** Tillhandahåller vårdinsatser inom kommunens ansvar, inklusive hemsjukvård

Genom denna organisation strävar socialnämnden efter att skapa en trygg och inkluderande kommun där alla invånare får möjlighet att leva ett värdigt och självständigt liv.

Händelser av väsentlig betydelse

Under året har dagverksamheten öppnat en dag i veckan med cirka 10 deltagare. Personalen har genomgått kompetenshöjande utbildningar med stöd av äldreomsorgslyftet, vilket har bidragit till att den personcentrerade vården nu fungerar mycket bra tack vare ett starkt teamsamarbete.

Införandet av nytt löne-/hr system under våren 2024, har tagit mycket kraft och energi. Vi kan även konstatera att det varit kostnadsdrivande då vi har behövt förstärka det administrativa stödet och utöver det lagt betydligt mycket mer tid på arbetet i det nya löne-/hr systemet

Det effektiva och systematiska arbetet inom försörjningsstödet har lett till att ekonomiskt bistånd minskat med ytterligare.

Inom Enheten för stöd och service så har vi under 2024 startat upp två assistansärenden. Verksamheten har haft stora utmaningar med att bemanna denna verksamhet.

Resultaträkning

Belopp i tkr	Utfall 2023	Utfall 2024	Budget 2024	Avvikelse mot budget
Intäkter	30 066	30 708	38 576	-7 868
Kommunbidrag	165 351	163 694	163 694	0
Summa intäkter	195 417	194 402	202 270	-7 868
Personalkostnader	-131 025	-148 440	-142 235	-6 205
Övriga kostnader	-66 807	-69 919	-59 975	-9 944
Kapitalkostnader	-22	-61	-60	-1
Summa kostnader	-197 854	-218 420	-202 270	-16 150
Periodens resultat	-2 437	-24 018	0	-24 018

Utfall per verksamhetsområde

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Utfall 2023	Utfall 2024	Budget 2024	Avvikelse mot budget
Nämndsverksamhet	619	586	671	85
Omsorgskontor	12 589	8 829	8 681	-148
Äldreomsorg	66 434	80 405	68 182	-12 223
Individ- och familjeomsorg	33 705	39 182	35 643	-3 539
Enheten för stöd och service	24 718	28 280	23 177	-5 103
Kommunal primärvård*	21 554	22 828	19 982	-2 846
Sektorchef	8 169	7 602	7 358	-244
Totalt	167 787	187 712	163 694	-24 018

*Verksamheten omdöpt 2024 från Kommunal hälso och sjukvård. Avser i övrigt samma verksamheter.

Analys av utfall per verksamhetsområde

Äldreomsorgen

Under våren 2024 reviderades riktlinjerna för biståndshandläggningen, även delegationen avseende beslutsfattande i dessa frågor flyttades. Detta har fått till följd att det under hösten har blivit en stramare biståndsbedömning, framför allt gällande korttidsbeslut och beslut avseende

särskilt boende.

Inom Hemtjänsten har det varit hög omsättning av personal under våren och sommaren vilket lett till höga vikarie,- och övertidskostnader. Under senhösten har man lyckats rekrytera på alla tjänster, något som skapat lugn i verksamheten. Sektorn har även förstärkt ledningen inom hemtjänsten så att man från och med årsskiftet 2024–2025 är två chefer, mot tidigare en chef.

Inom särskilt boende har det varit en omsättningsgrad på drygt 40 % under året. Verksamheterna har arbetat aktivt med att rekrytera efter behov och försökt att bemanna efter beläggning och brukarnas behov. På Solgården har en extra kostnad om cirka 90 tkr tillkommit, detta då det vid inspektion upptäcktes att lägenheternas brandvarnare inte var ihopkopplade med byggnadens övergripande brandlarm. Detta missades för tre år sedan då installation genomfördes.

På korttidsenheten vid Lillågården har man bitvis haft möjlighet att sälja vakanta korttidsplatser när det inte varit fullbelagt. Utöver god beläggning har man vänt den trend som för ett antal år sedan var den rakt motsatta. Under 2024 har kommunen inte belastats med en enda betaldag till regionen.

Individ- och familjeomsorgen

Kostnaderna för placering av barn och unga har ökat kraftigt på grund av flera allvarliga ärenden och en fördubbling av orosanmälningar jämfört med 2023. En särskilt dyr och långvarig HVB-placering har påverkat ekonomin negativt. Trots att egna familjehem prioriteras, har externa placeringar ibland varit nödvändiga, vilket ökat kostnaderna.

Öppenvårdsverksamheten flyttade till nya lokaler i april, och IFO fick stå för anpassnings- och utrustningskostnader på 300–400 tkr.

I februari 2024 tog IFO över socialpsykiatrin från omsorgskontoret. Under året har dyra externa placeringar tillkommit då behoven inte kunnat mötas på hemmaplan.

En positiv utveckling är att försörjningsstödet fortsätter att minska, tack vare socialsekreterarnas arbete med att hjälpa långtidssjukskrivna vidare.

Enheten för stöd och service

Den största avvikelserna finns inom Personlig assistans, där kommunen har tagit över ansvaret som assistansanordnare för två nya brukare. avvikelserna grundar sig framför allt i svårigheter med bemanning och att försäkringskassans beslut om antalet timmar man får ersättning för inte har svarat mot insatsen kommunen lagt ner.

På gruppboenden Soläng har man under året haft högre kostnader för vikarier och sjuklöner än man räknat med. Detta då frånvaro bland ordinarie personal varit omfattande delar av året.

Kommunal hälso- och sjukvård och rehabilitering

Kommunal primärvård har under 2024 haft ett ekonomiskt underskott, främst på grund av hög sjuksköterskeomsättning och behovet av timvikarier, särskilt på kvällar, helger och under introduktioner.

Då bemanningsföretag inte använts under sommaren har kostnaderna för timvikarier och övertid ökat, men kostnaden för sommarens 2024 var ändå lägre än 2023 år.

Volym- och nyckeltal

Volym- och nyckeltalsredovisning

Verksamhet	2021	2022	2023	Utfall 2024
Betal dagar till regionen	0	194	0	0
Äldreomsorg				
Antal platser särskilt boende, vid bokslutsdatum	74	74	78	78
Belagda platser särskilt boende, vid bokslutsdatum	67	74	74	78
Nyttjandegrad särskilt boende, vid bokslutsdatum	91 %	100 %	95 %	100 %
Nettokostnad per plats särskilt boende, tkr/plats	567	560	581	692
Antal korttidsplatser	5	5	10	10
Antal hemtjänsttimmar, vid bokslutsdatum	Ingen uppgift	40 629	36 407	37 022
Antal personer med beviljad hemtjänst, genomsnitt under året	Ingen uppgift	229	228	287
Antal inskrivna i hemsjukvården, vid bokslutsdatum	156	165	156	153
Individ och familjeomsorg	2 021	2 022	2 023	2 024
Institutionsvård, barn och unga, tkr	2 156	2 661	4 818	4 365
Konsulentstödda familjehem, barn och unga, tkr	517	1 293	307	2 535
Institutionsvård, vuxna missbrukare, tkr	896	750	2 117	1 032
Ekonomiskt bistånd, tkr	9 287	9 418	7 496	6 115
Enhet för stöd och service				
Antal vuxna med boendebeslut egen regi, genomsnitt	15	14	12	13
Nettokostnad per plats, tkr/plats	402	458	546	575
Antal placeringar externt**, genomsnitt	7	5	4	3
Nettokostnad per extern plats, tkr/plats	1 255	1 312	1 635	1 197

Investeringsredovisning

Storlek på grundram, tkr

880

Tabell över investeringar inom grundram

Investering	Verksamhetsområde	Status	Ack utfall, tkr	Budget, tkr
Framtidens vårdinformationsmiljö	Övergripande	Pågående	1 617	3 180
Totalt			1 617	3 180

Framtidens vårdinformationsmiljö är pågående sedan ett antal år men osäkerhet råder huruvida detta kommer fortlöpa. Det föreligger risk för att nedskrivningsprövning kan bli aktuell vilket kan komma att påverka sektorns resultat negativt.

Förväntad utveckling

Under 2025 träder en ny socialtjänstlag i kraft med krav på uppsökande och förebyggande verksamhet, något som Färgelanda i dagsläget inte är rustad för. Denna lagförändring kommer att påverka hela koncernen, därför behöver hela kommunen riggas för att möta framtidens välfärdsutmaning (FVU).

Inom förvaltningen ser vi ett behov av att ställa om verksamheten för att möta ett ökat behov av boendestöd. Arbetet gällande en gemensam organisering av korttidsvistelse enligt LSS i Dalsland håller på att utredas och behöver påskyndas då vi ser ett ökat behov av denna insats.

Arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare behöver prioriteras för att minska den personalomsättning som har varit under de senaste åren. Därtill demografiska utmaningar och naturliga avgångar, t ex i form av pensioner, gör att sektorn ser bekymmersamt på framtida personalförsörjning.

För att möta den demografiska utvecklingen med fler äldre behöver verksamheten fortsätta omställningsarbetet till att möta behovet i ordinärt boende. Nämnden behöver börja diskutera vilka insatser som ska utföras av kommunen och vilka tjänster som samhället erbjuder.

Slutsats

Slutsats och åtgärdsplan

Under 2025 träder en ny socialtjänstlag i kraft med krav på uppsökande och förebyggande verksamhet, vilket Färgelanda ännu inte är rustad för. Lagförändringen kommer att påverka hela kommunen och kräver anpassningar för att möta framtidens välfärdsutmaningar.

Inom äldreomsorgen har reviderade biståndsriktlinjer lett till stramare bedömningar, särskilt för korttidsvistelse och särskilt boende. Hemtjänsten har haft hög personalomsättning, men under senhösten har alla tjänster tillsatts, och ledningen har förstärkts med en extra chef. Inom särskilt boende har omsättningen varit hög, och på Solgården har en brandlarmsbrist inneburit en extra kostnad. Korttidsenheten vid Lillågårderna har haft god beläggning och lyckats undvika kostnader för outnyttjade platser.

Inom individ- och familjeomsorgen har placeringar av barn och unga ökat kraftigt, delvis på grund av en fördubbling av orosanmälningar. En dyr HVB-placering har påverkat ekonomin negativt, medan egna familjehem prioriteras. Öppenvården har flyttat till nya lokaler, vilket medfört oväntade kostnader. IFO tog över socialpsykiatri under året, men behoven har lett till dyra externa placeringar. Samtidigt har försörjningsstödet minskat tack vare socialsekreterarnas insatser.

Inom stöd och service har kommunen tagit över personlig assistans för två nya brukare, vilket medfört utmaningar i bemanning och ersättning från Försäkringskassan. Gruppboenden Soläng har haft högre kostnader för vikarier och sjuklöner än beräknat.

Kommunal primärvård har haft ett ekonomiskt underskott på grund av hög sjuksköterskeomsättning och behovet av timvikarier, särskilt på obekväma arbetstider. Trots att bemanningsföretag inte använts under sommaren har overtids- och vikarieutgifter ökat.

För att möta det ökade behovet av boendestöd krävs en omstrukturering inom förvaltningen. Utredningen om en gemensam korttidsvistelse enligt LSS i Dalsland behöver påskyndas. Samtidigt måste kommunen arbeta mer aktivt för att vara en attraktiv arbetsgivare och minska personalomsättningen. Med en växande andel äldre i befolkningen behöver verksamheten anpassas för att stärka stödet i ordinärt boende. Nämnden behöver också ta ställning till vilka insatser kommunen ska ansvara för och vad som kan tillhandahållas av andra aktörer i samhället.

Förutom mer resurser, såväl i anslag som personal, står sektorn inför en tillväxtutmaning i form av

ökad efterfrågan då befolkningen i kommunen blir äldre. Detta kommer fordra genomtänkta och, för sektorn, anpassade beslut då man även i framtiden behöver kunna tillgodose invånarnas behov. Redan år 2029 pekar demografin på att gruppen 80+ år kommer öka med ungefär 100 individer.

Sektor omsorg
Socialchef
Gunnar Wigstrand

Tjänsteskrivelse
2025-02-07
2025/40

Socialnämnden

Tjänsteskrivelse: budgetprioriteringar inför 2026 - 2029

Beslutsförslag

Socialnämnden beslutar om att skicka förslag om budgetprioriteringar inför 2026 – 2029 till budgetberedningen.

Ärendets beredning

Socialnämndens presidium 2025-02-10

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden har fått i uppdrag inför budgetarbetet 2026 – 2029 skicka förslag på prioriteringarna.

Ärendebeskrivning

Socialnämnden prioriterar enligt nedan.

1. Utifrån den verksamhet som socialnämnden bedriver idag kontra den budget som beslutades i kommunfullmäktig juni 2024 så är det en diskrepans på -14 000 tkr. För att kunna bedriva verksamheten så som den ser ut idag behövs denna prioritering.
2. 1 juli 2025 så kommer en ny socialtjänstlag träda i kraft. Den kommer att ställa nya krav på kommunen att arbeta förebyggande och vara mera tillgänglig. För att möta detta behov som innebär framtidens välfärds utmaningen och innefattar hela kommunkoncernen behöver detta område prioriteras.
3. För att möta framtidens behov med andel äldre som kommer att öka behöver sektorn satsa på välfärdsteknik.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse 2025-02-06
Budgetprioritering sektoromsorg 2026–2029

Sändlista:

Budgetberedningen
Ekonomikontoret

Gunnar Wigstrand
Socialchef

Sektor omsorg
Socialchef
Gunnar Wigstrand

Tjänsteskrivelse
2025-02-06
2025/58

Socialnämnden

Tjänsteskrivelse: svar remissiv lokalförsörjning

Beslutsförslag

Socialnämnden beslutar om att godkänna svar på PWC-granskningen av kommunens lokalförsörjning process och skicka det vidare till kommunstyrelsen.

Ärendets beredning

Socialnämndens presidium 2025-02-10

Sammanfattning av ärendet

PWC har på uppdrag av revisorerna under hösten 2024 genomfört en granskning av kommunens lokalförsörjnings process

Ärendebeskrivning

Under hösten 2024 genomförde PWC, på uppdrag av kommunens revisorer, en omfattande granskning av processen för lokalförsörjning i Färgelanda. Granskningen undersökte hur lokalförsörjningsprocessen fungerar och resulterade i två rekommendationer som socialnämnden ska besvara.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse 2025-02-06

Svar remiss på lokalförsörjning

Revisionsrapport Granskning av lokalförsörjningsprocessen Färgelanda kommun

Missiv lokalförsörjning - Färgelanda kommun

Sändlista:

Kommunstyrelsen

Gunnar Wigstrand
Socialchef

Granskning – ändamålsenlig lokalförsörjning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Färgelanda kommun genomfört en granskning. Granskningens syfte är att bedöma om kommunstyrelsen, socialnämnden och utbildningsnämnden har tillräcklig styrning och kontroll för att säkerställa en ändamålsenlig lokalförsörjning.

Utifrån genomförd granskning är PwC:s samlade bedömning att kommunstyrelsen, socialnämnden och utbildningsnämnden inte har tillräcklig styrning och kontroll för att säkerställa en ändamålsenlig lokalförsörjning.

Respektive nämnd ska avge svar på hur det fortsatta arbetet ska ske vad gäller de påtalade bristerna.

Socialnämnden avger följande svar:

Verksamheternas behov och planering behöver tydliggöras för att säkerställa en ändamålsenlig och effektiv lokalförsörjning. Då det i granskningen framkommer att underhållsbehovet är stort är det väsentligt att arbetet gällande lokalförsörjning och underhållsåtgärder av fastigheterna intensifieras.

Svar:

Socialnämnden står inför betydande utmaningar kopplade till den demografiska utvecklingen, där en åldrande befolkning med ökade vård- och omsorgsbehov ställer högre krav på verksamheten. För att möta dessa behov på ett hållbart sätt pågår en omställning med fokus på att stärka insatser i ordinärt boende, vilket innebär ett förändrat behov av lokaler och anpassade fastighetslösningar.

Det är därför avgörande att arbetet med lokalförsörjning och underhållsåtgärder samordnas med nämndens planering. En ändamålsenlig och långsiktig lösning kräver att underhållsbehovet adresseras parallellt med utvecklingen av nya arbetsätt och insatser inom hemtjänst och förebyggande verksamheter.

Socialnämnden ser positivt på att lokalförsörjningsfrågor och underhållsinsatser prioriteras, men vill samtidigt lyfta vikten av en flexibel och behovsstyrd planering som stödjer omställningen till mer insatser i ordinärt boende. En nära dialog mellan berörda nämnder och förvaltningar är central för att säkerställa att fastighetsbeståndet och lokalplaneringen möter framtidens behov på ett hållbart och resurseffektivt sätt.

Kommunstyrelsen och nämnderna behöver intensifiera en dialog och besluta om åtgärder för att skapa en effektiv lokalförsörjning. Inom verksamheterna finns en överkapacitet kring antalet platser samtidigt som det finns ett uppdämt behov av fastighetsrelaterade åtgärder.

Svar:

Socialnämnden instämmer i behovet av en intensifierad dialog mellan kommunstyrelsen och nämnderna för att säkerställa en effektiv lokalförsörjning. Den demografiska utvecklingen innebär att fler äldre förväntas bo kvar i ordinärt boende, vilket kräver en anpassad planering av insatser och fastighetslösningar.

För socialnämnden är det avgörande att lokalanvändningen omprövas och resurser omfördelas för att möjliggöra en omställning där fler insatser kan ges i ordinärt boende.

Utöver detta måste våra särskilda boenden moderniseras för att möta verksamhetens digitala utveckling samt våra brukares behov. Tillgång till stabilt wifi är en förutsättning för att kunna implementera välfärdsteknik, digital tillsyn och andra tekniska lösningar som stärker både kvalitet och effektivitet i omsorgen.

Socialnämnden ser därför positivt på en ökad samverkan kring strategiska beslut gällande lokalförsörjning och fastighetsunderhåll. Det är viktigt att framtida åtgärder tar hänsyn till behoven inom vård och omsorg samt skapar långsiktigt hållbara lösningar för kommunens fastighetsbestånd

Granskning av lokalförstöjningsprocessen

Färgelanda kommun

November 2024

Carl-Magnus Stenehav - Certifierad kommunal revisor

Henric Eliasson

Said Ashrafi - Kvalitetssäkrare

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Färgelanda kommun genomfört en granskning. Granskningens syfte är att bedöma om kommunstyrelsen, socialnämnden och utbildningsnämnden har tillräcklig styrning och kontroll för att säkerställa en ändamålsenlig lokalförsörjning. Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att kommunstyrelsen, socialnämnden och utbildningsnämnden inte har tillräcklig styrning och kontroll för att säkerställa en ändamålsenlig lokalförsörjning.

Nedan ses bedömning för varje revisionsfråga. För fullständiga bedömningar se respektive revisionsfråga i rapporten.

Revisionsfrågor	Bedömning
1. Finns det en tydlig ansvarsfördelning och befogenheter mellan berörda verksamheter för anskaffning, förändring och avveckling av lokaler?	Nej
2. Har berörda nämnder och styrelser en tillräcklig samverkan för att tillgodose prognostiserade behov av verksamhetslokaler?	Delvis
3. Har berörda nämnder och styrelser en effektiv planering av lokalförsörjning	Nej
4. Sker planering av verksamheternas lokalbehov utifrån aktuella och tillförlitliga underlag?	Nej

Rekommendationer

I granskningen lämnas följande rekommendationer till **kommunstyrelsen** för att utveckla processen:

- Tydliggör ägandeskapet, ansvar, roller och befogenheter gällande lokaler och fastighetsfrågor, inklusive underhåll, skötsel, anskaffning, förändring och avveckling samt kontakt med extern hyresvärd.
- Lokalförsörjningsprocessen behöver tydliggöras genom dokumenterade riktlinjer. Dessa riktlinjer ska även specificera lokalförsörjningsgruppens ansvar och befogenheter. Vidare behöver följande områden förtydligas: Mål och mätetal för att styra och följa upp kommunens lokalförsörjning, användning och nivå gällande lokalkostnader, investeringsplanering i dialog med nämnder samt i dialog med nämnderna arbeta fram förslag till lokalförsörjning och vidta åtgärder för att effektivisera lokalanvändningen utifrån aktuellt behov.

- Kommunstyrelsens delegationsordning avseende fastighetsfrågor behöver utvecklas för att skapa en effektiv organisation för lokalförsörjning och övriga fastighetsfrågor.
- Upprätta interna hyreskontrakt med tydliga gränsdragningslistor som specificerar vad som ingår och inte ingår i hyreskostnaderna. Styrande dokument för interna hyreskontrakt behöver också upprättas och omfatta parternas ansvar, principer för hyresberäkning, avtalstid, uppsägningstid, frånträde av lokal, förlängning av avtal, incitament, fastighetsskötsel, underhåll. Syftet är att tydliggöra ansvar och styrningsfrågor i processen.
- Revidera lokalförsörjningsplanen för att klargöra dess innehåll och anpassa den till förändrade behov. Samtidigt bör processen mellan lokalförsörjning- och budgetprocessen tydliggöras, samt att lokalernas underhållsbehov integreras.
- Tydliggör lokalförsörjningsgruppens syfte genom att dokumentera mål, mandat och uppdrag.
- Kontinuerligt följa upp lokalförsörjningsplan och revidera vid förändringar.

I granskningen lämnas följande rekommendationer till **kommunstyrelsen**, **socialnämnden** och **utbildningsnämnden** för att utveckla processen:

- Verksamheternas behov och planering behöver tydliggöras för att säkerställa en ändamålsenlig och effektiv lokalförsörjning. Då det i granskningen framkommer att underhållsbehovet är stort är det väsentligt att arbetet gällande lokalförsörjning och underhållsåtgärder av fastigheterna intensifieras.
- Kommunstyrelsen och nämnderna behöver intensifiera en dialog och besluta om åtgärder för att skapa en effektiv lokalförsörjning. Inom verksamheterna finns en överkapacitet kring antalet platser samtidigt som det finns ett uppdämt behov av fastighetsrelaterade åtgärder.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Inledning	4
Bakgrund	4
Syfte och revisionsfrågor	4
Revisionskriterier	4
Avgränsning	5
Metod	5
Granskningsresultat	6
Ansvar och samverkan	6
lakttagelser	6
Bedömning	7
Planering	8
lakttagelser	8
Bedömning	10
lakttagelser	10
Bedömning	13
Samlad bedömning	15

Inledning

Bakgrund

Den demografiska utvecklingen medför att många kommuner behöver se över sina lokalbehov när det gäller verksamhetslokaler. Det kan behövas fler (eller färre) förskolor, skolor, äldreboenden, idrottsanläggningar med mera. För att denna process ska vara väl fungerande krävs det att det finns en tydlig styrning och en tydlig fördelning av ansvar och roller. Det behövs en fungerande kommunikation och ansvarsfördelning mellan de olika verksamheterna (skola, socialtjänst med mera), fastighetsansvariga och planprocessansvariga.

Om detta brister riskerar kommunen att tvingas till dyra tillfälliga lösningar för att klara verksamhetens lokalbehov alternativt att behöva betala för övertaliga lokaler som inte behövs i verksamheten. Våra granskningar inom området visar att kommuner ofta saknar rutiner för att samla in och hantera basinformation såsom ytor, grad av kapacitetsutnyttjande, standard och skick. Vi ser även att kommunerna ofta inte tar tillräcklig hänsyn till lokalinvesteringarnas påverkan på respektive nämnds driftkostnadsutveckling i sina lokalförsörjningsplaner.

Utifrån ovanstående bakgrund och risk- och väsentlighetsanalysen för år 2024, har de förtroendevalda revisorerna beslutat att genomföra en fördjupad granskning av kommunens investeringsprocess.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att bedöma om kommunstyrelsen, socialnämnden och utbildningsnämnden har en tillräcklig styrning och kontroll för att säkerställa en ändamålsenlig lokalförsörjning.

Revisionsfrågor:

- Finns det en tydlig ansvarsfördelning och befogenheter mellan berörda verksamheter för anskaffning, förändring och avveckling av lokaler?
- Har berörda nämnder och styrelser en tillräcklig samverkan för att tillgodose prognostiserade behov av verksamhetslokaler?
- Har berörda nämnder och styrelser en effektiv planering av lokalförsörjning?
- Sker planering av verksamheternas lokalbehov utifrån aktuella och tillförlitliga underlag?

Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser och bedömningar.

- Kommunallagen 6 kap 6 §
- God ekonomisk hushållning enligt kommunallagen (11 kap 1 §)
- Tillämpbara interna regelverk, policy och riktlinjer

Avgränsning

Granskningsobjekt är kommunstyrelsen, utifrån styrelsens uppsiktsplikt och samordnande roll, samt berörda lokalutnyttjande verksamhetsnämnder, socialnämnden och utbildningsnämnden.

Metod

Granskningen har genomförts genom intervjuer med berörda tjänstepersoner inom granskade förvaltningar samt granskning av styrdokument, beslutsunderlag och annan liknande dokumentation.

Intervju har genomförts med följande funktioner:

- Teknisk chef
- Fastighetsförvaltare
- Utbildningschef
- Socialchef

De intervjuade har beretts möjlighet att sakgranska rapporten.

Granskningsresultat

Ansvar och samverkan

Revisionsfråga 1: Finns det en tydlig ansvarsfördelning och befogenheter mellan berörda verksamheter för anskaffning, förändring och avveckling av lokaler?

Revisionsfråga 2: Har berörda nämnder och styrelser en tillräcklig samverkan för att tillgodose prognostiserade behov av verksamhetslokaler?

lakttagelser

Reglemente

Enligt *kommunstyrelsens* reglemente antaget 2022-12-19 anges att i kommunstyrelsens ledningsfunktion finns ett ansvar att leda och samordna bl.a.; översiktsplanering, detaljplanering och övrig strategisk samhällsplanering, mark- och exploateringsfrågor samt kommunens fastighetsinnehav. Enligt samma dokument anges att kommunstyrelsen beslutar i ärenden som bl.a. avser arrende, hyra ut eller på annat sätt upplåta kommunen tillhörig fast egendom. Vidare i ärenden avseende köp, försäljning och byte av fast egendom samt avtal om fastighetsreglering, allt inom av fullmäktige fastställd kostnadsram. Styrelsen ansvarar för att dess organisation är tydlig och ändamålsenlig med hänsyn till av fullmäktige fastställda mål och styrning samt lagar och andra författningar för verksamheten.

Utbildningsnämndens uppdrag enligt reglementet (2022-12-19, reviderat av fullmäktige 2024-03-20 - §15) omfattar verksamheterna inom förskola, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, fritidshem, gymnasieskola, gymnasiesärskola, vuxenutbildning, musikskola samt fritidsgårdsverksamhet. *Socialnämndens* uppdrag enligt reglementet (2022-12-19) omfattar bl.a. socialtjänstlagen och vad som i speciallagstiftning sägs om socialnämnd, LSS, hälso- och sjukvårdslagen, mottagande av asylsökande. Utbildningsnämnden och socialnämnden ansvarar för att dess verksamhet är ändamålsenlig med hänsyn till av fullmäktige fastställda mål och styrning samt lagar och andra författningar för verksamheten. Till detta hör att aktivt följa och agera på förändring och utveckling kopplat till verksamhetsområdet, i syfte att förbättra verksamhet och arbetsformer.

Utifrån intervju med teknisk chef anges att kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret gällande lokalförsörjning. Utifrån intervjuer med förvaltningscheferna i utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen anges att ansvaret för den strategiska planeringen inom arbetet med lokalförsörjning upplevs som otydlig. Det råder en oklarhet inom kommunen om det är respektive nämnd eller kommunstyrelsen som ansvarar för lokalförsörjningen tillika verksamhetsfastigheterna.

Delegationsordning

I kommunstyrelsens delegationsordning senast uppdaterad 2022-05-05 redovisas bl.a. att fastighetsärenden inom följande områden delegerats till kommunchef som sedan vidare delegerats till samhällsutvecklingsschef.

- Teckna, omförhandla upplåtelse av lokaler och bostadslägenheter för en tid av högst tio år per avtalsperiod, inklusive uppsägning av sådana avtal.

I utbildningsnämndens och socialnämndens delegationsordning anges inget som har bäring på lokaler eller lokalförsörjningsprocessen.

Övriga iakttagelser

I granskningen framkommer det att det inte finns något styrande dokument som tydliggör lokalförsörjningsprocessen gällande ansvar och befogenheter.

Utifrån intervjuer framgår det att det sedan år 2023 finns en lokalförsörjningsgrupp där kommundirektör, samtliga förvaltningschefer, fastighetsförvaltare, teknisk chef och ekonom ingår. Gruppen beskrivs som det enda forumet för samverkan i lokalförsörjningsprocessen. Det finns inte någon operativ lokal beredningsgrupp som arbetar med lokalförsörjning i de olika förvaltningarna. Det framgår av intervjuerna att det inte finns något dokumenterat styrdokument där lokalförsörjningsgruppens syfte/uppgifter framgår. Däremot framgår av intervjuer att syftet är att ta fram gemensamma underlag inför kommande beslutsprocesser. I granskningen framgår det att gruppens möten inte dokumenteras i form av minnesanteckningar/protokoll. I intervjuerna betonas vikten av samverkan och politiska beslut som avgörande för att uppnå en effektiv styrning av kommunens lokaler.

I socialförvaltningens fall finns tre externa hyreskontrakt med externa hyresvärdar. I samtliga dessa fall är det enligt socialchef de verksamhetsansvariga som för dialog med respektive hyresvärd. Detta i frågan om byggnation, underhåll och skötselåtgärder. De externa hyresvärdarna fakturerar socialförvaltningen.

Bedömning

Finns det en tydlig ansvarsfördelning och befogenheter mellan berörda verksamheter för anskaffning, förändring och avveckling av lokaler?

Nej.

Vi bedömer att det inte finns en tydlig ansvarsfördelning och befogenheter mellan berörda verksamheter för anskaffning, förändring och avveckling av lokaler.

Vi grundar detta på att kommunstyrelsen enligt reglementet har det formella ansvaret gällande lokalförsörjningen. Det råder osäkerhet inom kommunen vem som faktiskt ansvarar för lokalerna. Vi anser det inte som effektivt och ändamålsenligt att det är respektive verksamhet som för dialog med de externa hyresvärdarna. Denna hantering bör istället ligga hos samhällsutvecklingssektorn, som har bäst kunskaper i fastighetsfrågor. Det finns även en fördel med att samla styrningen av externa

hyresvärdar (hyreskontrakt, gränsdragningsfrågor, fakturering m.m.) hos en enda aktör i kommunen.

I kommunstyrelsens delegationsordning har fastighetsärenden gällande teckna, omförhandla upplåtelse av lokaler och bostadslägenheter för en tid av högst tio år per avtalsperiod, inklusive uppsägning av sådana avtal delegerats till kommunchefen, som i sin tur har vidaredelegerat till samhällsutvecklingschef. Övriga lokalförsörjningsfrågor är inte delegerade, vilket innebär att kommunstyrelsen måste fatta beslut i samtliga övriga frågor. Denna hantering riskerar att skapa en ineffektiv och otydlig process.

Det finns en lokalförsörjningsgrupp där kommundirektör och samtliga förvaltningschefer deltar. Vi bedömer att det saknas dokumenterade mål, uppdrag gällande lokalförsörjningsgruppens arbete.

Sammantaget innebär detta enligt vår mening en otydlig ansvarsfördelning och befogenheter, vilket i sin tur riskerar att leda till bristande styrning av lokalförsörjning och underhåll och skötsel.

Har berörda nämnder och styrelser en tillräcklig samverkan för att tillgodose prognostiserade behov av verksamhetslokaler?

Delvis

Vi bedömer att berörda nämnder och styrelser delvis har en tillräcklig samverkan för att tillgodose prognostiserade behov av verksamhetslokaler.

Vi grundar detta på att det finns en lokalförsörjningsgrupp där kommundirektör och samtliga förvaltningschefer deltar. Det saknas en operativ lokalberedningsgrupp som arbetar med lokalförsörjning i de olika förvaltningarna.

Planering

Revisionsfråga 3: Har berörda nämnder och styrelser en effektiv planering av lokalförsörjning?

lakttagelser

Det framgår under intervjuer och granskning att det i dagsläget saknas styrande dokument och en dokumenterad process för lokalförsörjning.

I granskningen har vi tagit del av beslutad *Lokalförsörjningsplan 2022-2030 - Färgelanda kommun* antagen av kommunstyrelsen 2021-11-24 §219.

Kommunstyrelsen beslutade att godkänna Lokalförsörjningsplanen 2022-2030 och uppdra åt förvaltningen, sektor samhällsutveckling, att jobba i enlighet med denna och ta fram ett antal förstudier. Enligt intervju med teknisk chef anges att så inte skett.

Syftet med lokalförsörjningsplanen var att ge en helhetsbild över kommunens totala nyttjande av lokaler. Planen visar på en samlad bild av de behov som kärnverksamheterna har för sina verksamheter och redovisar förändrade behov av lokaler under planperioden. Målet var att lokalförsörjningsplanen skulle fungera som ett beslutsunderlag för kommunens kommande investeringar och åtgärdsinsatser avseende

lokanpassningar. I lokalförsörjningsplanen anges att planen ska följas upp årligen. Enligt teknisk chef så har lokalförsörjningsplanen inte följts upp enligt beslutet och framtagandet av förstudier har inte skett.

Lokalförsörjningsplanen togs fram av extern konsult. Lokalförsörjningsplanen omfattar bl.a.:

- befolkningsprognos för 2021-2031
- nuläge gällande fastighetsinnehav per förvaltning
- behovsanalys
- teknisk status/underhållsbehov
- analys och förslag på åtgärder

I lokalförsörjningsplanen framgår förslag på åtgärder enligt nedan:

- Samlokalisering av lokalerna
- Omdisponeringar av verksamhet
- Anpassning av befintliga lokaler
- Anskaffning av nya lokaler eller avveckling

I granskningen framkommer det att beslutad lokalförsörjningsplan är otydlig och svår att förstå, samt att det saknas en tydlig process mellan lokalförsörjningsprocessen och budgetprocessen. Baserad på lokalförsörjningsplanen och intervjuer med förvaltningschefer inom utbildningsförvaltningen, socialförvaltningen och teknisk chef framgår att många av kommunens fastigheter, särskilt utbildningsnämndens verksamhetslokaler, har ett stort underhållsbehov. Detta har lett till att akuta insatser krävs, vilket förhindrar förebyggande underhållsarbete.

I granskningen har vi tagit del av ett bildspel som presenterades för den politiska församlingen (kommunstyrelsen, nämnder och representanter från ekonomi och kommunala bolagen) 2024-03-05 i samband med kommunens budgetberedning. Presentationen avsåg en analys över kostnadsbilden för att åtgärda kommunens fastigheter till funktionsdugliga, ändamålsenliga, tillgänglighetsanpassade och med en funktionsduglig utemiljö. Analysen sker fördelat på *Skolor och Förskolor*, *Sporthall*, *Särskilt boende*, *Kontorslokaler* och *Övriga verksamhetsfastigheter*. Underlaget har tagits fram av samhällsutvecklingssektorn och bygger på extern konsultrapport och på fastighetsförvaltningens egna bedömningar utifrån genomförda besiktningar. Enligt analysen beräknas kostnaderna för att iordningställa lokalerna gällande förskola och skola till ca 390-470 mnkr (utifrån olika standard) och när det gäller särskilda boenden till 10 mnkr.

Inga hyreskontrakt förekommer mellan samhällsutvecklingssektorn och verksamheterna/nämnderna. Hyreskostnaderna fördelas inte ut i verksamheten utan kostnadsförs hos samhällsutvecklingssektorn. Enligt teknisk chef finns det i dagsläget inga vakanta lokaler, vilket beror på att lokalerna i verksamheten ses som fri nyttighet och inga incitament för att frigöra eller att effektivisera användningen av lokaler föreligger. Det pågår enligt teknisk chef ett arbete med att införa internhyror under år

2025. Syftet med detta är att tydliggöra roller, öka medvetenheten om lokalkostnader, underhållskostnader samt skapa incitament till att effektivisera lokalytor i verksamheten.

Enligt beslutad *Lokalförsörjningsplan 2022-2030 - Färgelanda kommun* ska denna följas upp årligen. Enligt intervju med teknisk chef så har detta inte skett. Vid intervjun med teknisk chef framgår även att kommunstyrelsen har tagit del av enstaka uppföljningar kopplat till lokalförsörjning samt analyser kring underhållsbehov av enskilda fastigheter inom förskole- och skolverksamheten samt vård- och omsorgsverksamheten.

Bedömning

Har berörda nämnder och styrelser en effektiv planering av lokalförsörjning?

Nej.

Vi bedömer att berörda nämnder och styrelser inte har en effektiv planering av lokalförsörjningen.

Vi grundar detta på att arbetet med lokalförsörjning inte skett utifrån kommunstyrelsens beslut. De åtgärder som framgår i lokalförsörjningsplanen har inte kommunstyrelsen och nämnderna aktivt arbetat med. Vidare framgår det att lokalförsörjningsplan är otydlig och svår att förstå, samt att det saknas en tydlig process mellan lokalförsörjningsplanen och budgetprocessen.

Interna hyreskontrakt har inte upprättats och lokalerna ses i kommunen som fria nyttigheter och inga incitament för att frigöra eller effektivisera användningen av lokalerna råder. Vi ser positivt på det arbete som sker med att införa interna hyreskontrakt.

Det saknas en strukturerad uppföljning av lokalförsörjningsprocessen som kommunstyrelsen och nämnderna tar del av. Beslutad *Lokalförsörjningsplan 2022-2030 - Färgelanda kommun* har inte följts upp årligen enligt beslut. Avsaknad av uppföljning innebär en risk att felaktiga åtgärder genomförs eller att beslutade åtgärder inte genomförs.

Då det i granskningen framkommer att underhållsbehovet är stort är det väsentligt att arbetet gällande lokalförsörjning och underhållsåtgärder av fastigheterna intensifieras.

Revisionsfråga 4: Sker planering av verksamheternas lokalbehov utifrån aktuella och tillförlitliga underlag?

lakttagelser

En viktig del av kommunens planering är att använda befolkningsprognoser för att förutse och tillgodose framtida lokalbehov. Prognoserna spelar en avgörande roll i att planera för förskolor/skolor och vårdinrättningar samt antalet platser inom respektive. I *Mål och resursplan 2024-2026* redovisas en befolkningsprognos genomförd av SCB under år 2021 för Färgelanda kommun för åren 2021–2031. Det sker även en prognos per åldersgrupp. Prognosen visar på en positiv befolkningsutveckling över tid. Enligt dokumentet anges att verkligheten i stället blivit en befolkningsminskning med drygt 100 invånare mellan 2021 och 2023. Förvaltningschefen inom utbildningsförvaltningen anger att med anledning av att SCB prognoser inte stämt i tillräcklig utsträckning har

kommunen kompletterat med prognoser från en annan extern part för åren 2022 och fram till 2032. Denna prognos redovisas i utbildningsnämndens verksamhetsplan 2024. Prognosen visar bland annat på att:

- Under prognosperioden 2022-2032 kommer folkmängden i Färgelanda kommun att minska med 345 invånare, från 6 512 till 6 167 personer.
- Antalet barn som föds förväntas vara 51 per år i genomsnitt under prognosperioden.
- Under år 2023 föddes totalt 46 barn i kommunen.
- Under perioden kommer antalet barn och elever i åldersklasserna 0-18 år att minska med 187.

Varken i kommunstyrelsens eller socialnämndens verksamhetsplaner finns ett avsnitt kopplat till befolkningsutveckling och befolkningsprognos.

Nämndernas behovsplanering

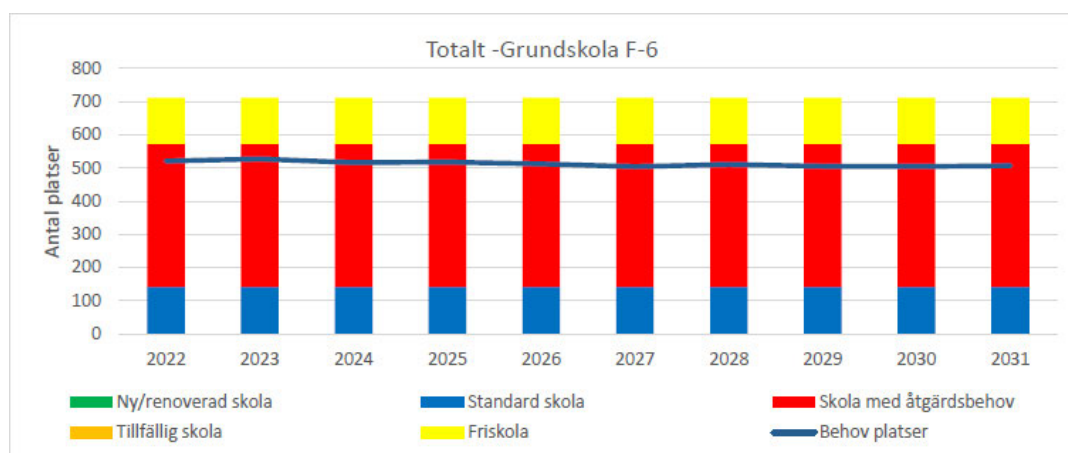
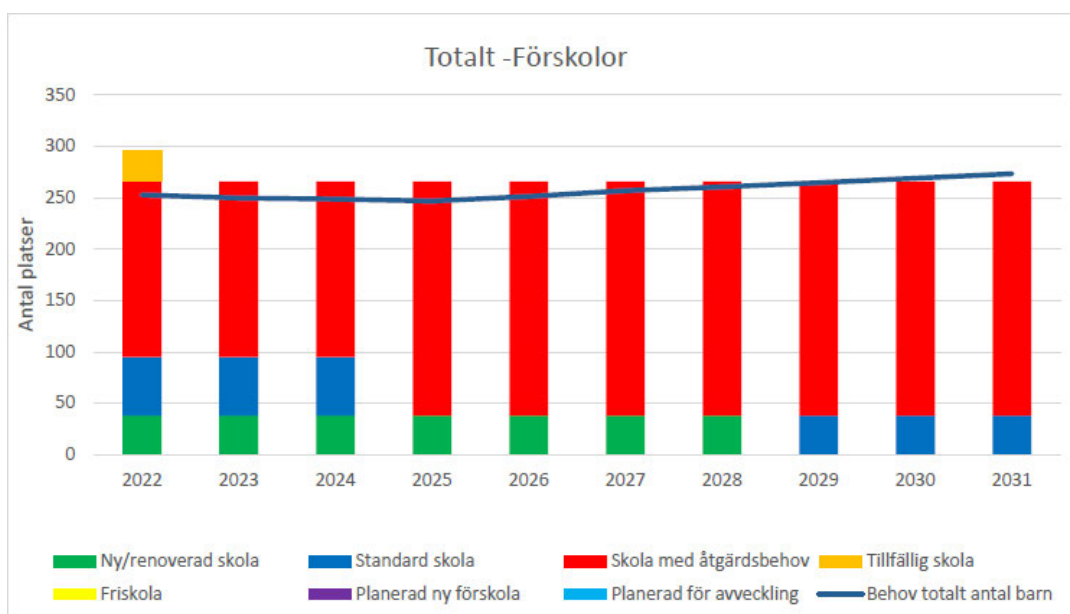
Utbildningsnämnden

Inom ramen för granskningen har vi tagit del av utbildningsnämndens verksamhetsplan för år 2024. I denna redovisas befolkningsprognosen för åren 2022-2032. Antalet invånare beräknas att minska med 345 invånare, från 6 512 till 6 167 personer. Antalet barn som föds förväntas vara 51 per år i genomsnitt under prognosperioden. Enligt prognosen kommer antalet och elever i åldersklasserna 0-18 år att minska med 187 barn/elever, från 1342 till 1155 barn/elever.

Nämnden anger i sin verksamhetsplan att utifrån befolkningsprognosen finns stora behov av att se över antalet förskole- och skolenheter i kommunen för att minska kostnaderna för lokaler och istället kunna prioritera själva verksamheten och personaltätheten. Det anges att följande beslut under år 2024 behöver prioriteras:

- Beslut om vilka lokaler som ska nyttjas på lång och kort sikt.
- Beslut om hur organisationen ska se ut vad gäller enhetsindelning och klasstorlekar.

Behovsanalys som framgår i *Lokalförsörjningsplan 2022-2030 - Färgelanda kommun* visar på att det finns en överkapacitet på grundskoleplatser medan antalet platser i förskolan är i nivå med behovet. Detta bekräftas av intervjun med förvaltningschefen. Det finns enligt uppgifter inget lokalfunktionsprogram som stöd för planering av lokaler. Nedan tabeller är hämtade från *Lokalförsörjningsplan 2022-2030 - Färgelanda kommun* och visar på underhållsbehov, antalet platser och behov t.o.m. år 2031. I nedan tabell framgår att det finns en överkapacitet på ca 200 platser inom skolan.

Utbildningsnämnden beslutade 2024-09-24 §74 att den fortsatta lokalprocessen ska hanteras på så sätt att under hösten 2024 och innan årsskiftet ta fram förslag till kommunfullmäktige om en övergripande skolstruktur som omfattar både förskolor och skolor samt att utbildningsnämnden fattar beslut om enhetsorganisation inför läsåret 2025/2026 i avvaktan på beslut från kommunfullmäktige. Enligt tjänsteskrivelsen anges att beslut om nedläggning av enhet är ett beslut som fattas av kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige fattar även beslut om nybyggnation. Enhetsindelning, det vill säga vilka årskurser som ska finnas i en skola, är ett beslut som utbildningsnämnden fattar.

Vid samma nämndsmöte behandlades delårsrapporten. I denna framgår att nämnden prognostiserar ett underskott på -15,8 mnkr. Förklaringen som anges är relaterad till personalkostnader och ökade behov på grund av barn och elever i behov av särskilt stöd.

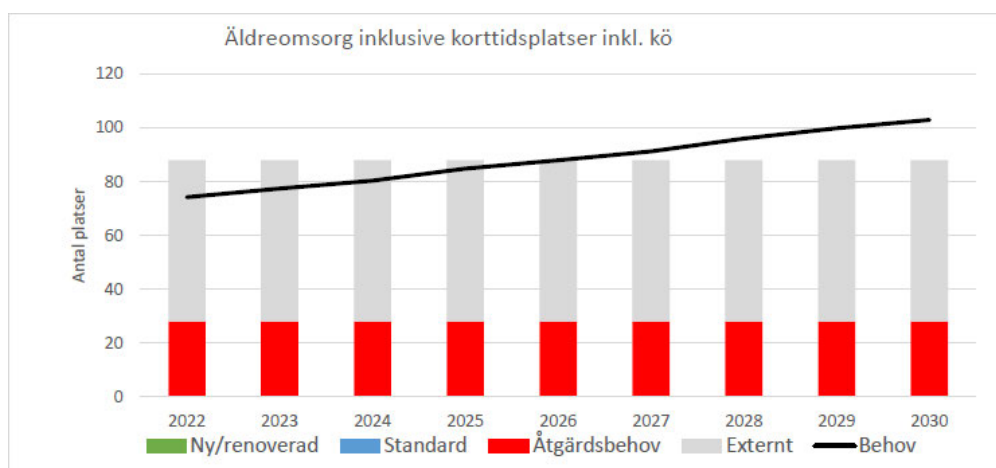
Socialnämnden

I socialnämndens verksamhetsplan för år 2024 framgår att kommunfullmäktige gett nämnden i uppdrag att planera för ett nytt äldreboende med öppnande år 2024-2026.

Det nya äldreboendet ska möta kommande behov av ett utökat antal boendeplatser samt ändamålsenliga lokaler.

Socialnämnden beslutade 2024-09-30 § 74 om delårsrapporten, där nämndens verksamhet prognostiserar underskott på 15,9 mnkr. I protokollet framgår det att socialnämnden ser allvarligt på underskottet och ger förvaltningen uppdrag att ta fram ytterligare åtgärder för att minska det prognostiserade underskottet. Uppdraget inriktas till största delen mot äldreomsorgen. I intervju med socialchefen har ett uppdrag med att ta fram åtgärder påbörjats. De åtgärder som kan ge väsentliga effekter är främst att effektivisera verksamhetens lokalutnyttjande, lägre lokalkostnader och personalkostnader.

I behovsanalys som framgår i *Lokalförsörjningsplan 2022-2030 - Färgelanda kommun* framgår det att inom äldreomsorgen finns ett behov av ytterligare boendeplatser från år 2027. Enligt socialchefen finns det idag inte längre samma behov av fler vårdboendeplatser. Det finns enligt uppgifter inget lokalfunktionsprogram som stöd för planering av lokaler. Enligt uppgifter finns det totalt ett behov av cirka 60 platser, dvs. 1 % av invånarna i kommunen. Det innebär att det egentliga behovet är lägre än nuvarande utbud av platser.

Bedömning

Sker planering av verksamheternas lokalbehov utifrån aktuella och tillförlitliga underlag?

Nej.

Vi bedömer att det inte sker en tillräcklig planering av verksamheternas lokalbehov utifrån aktuella och tillförlitliga underlag.

Det bedöms finnas en osäkerhet kring befolkningsprognosen i kommunen. Kommunen har historiskt sett använt sig av SCB:s prognoser men då deras prognos varit missvisande har extern part kompletterat SCB:s statistik. Med anledning av att det förekommer olika befolkningsprognoser i olika styrande dokument riskerar det skapa en

osäkerhet gällande lokalförsörjningsprocessen. Vi ser det som angeläget att kommunen har en och samma befolkningsprognos som underlag till olika beslut.

Utifrån de utredningar som presenterats har framförallt utbildningslokalerna ett stort behov av underhållsåtgärder för att lokalerna ska bli ändamålsenliga. Det framkommer även att det under flera år varit känt att det inom skolområdet funnits en överkapacitet. Till detta visar befolkningsprognoser att folkmängden i kommunen beräknas att minska, vilket innebär att antalet barn och elever i åldersklasserna 0-18 år beräknas att minska. Trots detta har inga politiska beslut tagits i frågan gällande anpassning av lokaler.

Vi ser positivt på det beslut som utbildningsnämnden fattat avseende ta fram förslag på en övergripande skolstruktur. Vi bedömer samtidigt att det borde skett tidigare. I processen behöver utbildningsnämnden beakta vilka konsekvenser införandet av internhyresmodellen kommer att innebära för nämndens ekonomi. Ökar underhållsåtgärder gällande lokalerna kommer detta vara kostnadsdrivande för nämndens verksamhet i två avseende. Ökade lokalhyror samt ökad ersättning till friskolan. Till detta prognostiserar nämnden ett underskott för 2024 på 15,8 mnkr. Nämnden bedöms behöva vidta åtgärder för en ekonomi i balans och där effektivisering gällande personal och lokaler kan vara en del i detta.

Socialnämnden behöver vidta åtgärder då antalet platser inom särskilda boenden bedöms av verksamheten vara alltför många för det behov som finns.

Kommunstyrelsen bedöms inte ha någon plan med åtgärder kopplat till hur fastigheternas standard ska åtgärdas, avvecklas, rivas, byggas nytt. Det bedöms inte heller finnas en plan kopplat till demografiutvecklingen. Vidare bedöms det finnas ett behov av att se över om lokalerna är ändamålsenliga utifrån verksamheternas behov. Det saknas lokalfunktionsprogram som stöd för planering av detta.

Samlad bedömning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Färgelanda kommun genomfört en granskning. Granskningens syfte är att bedöma om kommunstyrelsen, socialnämnden och utbildningsnämnden har tillräcklig styrning och kontroll för att säkerställa en ändamålsenlig lokalförsörjning. Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att kommunstyrelsen, socialnämnden och utbildningsnämnden inte har tillräcklig styrning och kontroll för att säkerställa en ändamålsenlig lokalförsörjning.

Rekommendationer

I granskningen lämnas följande rekommendationer till **kommunstyrelsen** för att utveckla processen:

- Tydliggör ägandeskapet, ansvar, roller och befogenheter gällande lokaler och fastighetsfrågor, inklusive underhåll, skötsel, anskaffning, förändring och avveckling samt kontakt med extern hyresvärd.
- Lokalförsörjningsprocessen behöver tydliggöras genom dokumenterade riktlinjer. Dessa riktlinjer ska även specificera lokalförsörjningsgruppens ansvar och befogenheter. Vidare behöver följande områden förtydligas: Mål och mätetal för att styra och följa upp kommunens lokalförsörjning, användning och nivå gällande lokalkostnader, investeringsplanering i dialog med nämnder samt arbeta fram förslag till lokalförsörjning och vidta åtgärder för att effektivisera lokalanvändningen utifrån aktuellt behov.
- Kommunstyrelsens delegationsordning avseende fastighetsfrågor behöver utvecklas för att skapa en effektiv organisation för lokalförsörjning och övriga fastighetsfrågor.
- Upprätta interna hyreskontrakt med tydliga gränsdragningslistor som specificerar vad som ingår och inte ingår i hyreskostnaderna. Styrande dokument för interna hyreskontrakt behöver också upprättas och omfatta parternas ansvar, principer för hyresberäkning, avtalstid, uppsägningstid, frånträde av lokal, förlängning av avtal, incitament, fastighetsskötsel, underhåll. Syfte är att tydliggöra ansvar och styrningsfrågor i processen.
- Revidera lokalförsörjningsplanen för att klargöra dess innehåll och anpassa den till förändrade behov. Samtidigt bör processen mellan lokalförsörjning- och budgetprocessen tydliggöras, samt att lokalernas underhållsbehov integreras.
- Tydliggör lokalförsörjningsgruppens syfte genom att dokumentera mål, mandat och uppdrag.
- Kontinuerligt följa upp lokalförsörjningsplan och revidera vid förändringar.

I granskningen lämnas följande rekommendationer till **kommunstyrelsen**, **socialnämnden** och **utbildningsnämnden** för att utveckla processen:

- Verksamheternas behov och planering behöver tydliggöras för att säkerställa en ändamålsenlig och effektiv lokalförsörjning. Då det i granskningen framkommer att underhållsbehovet är stort är det väsentligt att arbetet gällande lokalförsörjning och underhållsåtgärder av fastigheterna intensifieras.
- Kommunstyrelsen och nämnderna intensifiera en dialog och beslutar om åtgärder för att skapa en effektiv lokalförsörjning. Inom verksamheterna finns en överkapacitet kring antalet platser samtidigt som det finns ett uppdämt behov av fastighetsrelaterade åtgärder.

2024-11-26

Lars Dahlin

Carl-Magnus Stenehav

Uppdragsledare

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Färgelanda kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från 2024-05-15. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Till: Kommunstyrelsen
Socialnämnden
Utbildningsnämnden

För kännedom: Kommunfullmäktige

Granskning av lokalförsörjningsprocessen.

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Färgelanda kommun genomfört en granskning lokalförsörjningsprocessen. Granskningens syfte är att bedöma kommunstyrelsen, socialnämnden och utbildningsnämnden har tillräcklig styrning och kontroll för att säkerställa en ändamålsenlig lokalförsörjning.

Vår revisionella bedömning utifrån genomförd granskning är kommunstyrelsen, socialnämnden och utbildningsnämnden **inte** har tillräcklig styrning och kontroll för att säkerställa en ändamålsenlig lokalförsörjning.

Utifrån genomförd granskning lämnar vi följande rekommendationer till kommunstyrelsen:

- Tydliggör ägandeskapet, ansvar, roller och befogenheter gällande lokaler och fastighetsfrågor, inklusive underhåll, skötsel, anskaffning, förändring och avveckling samt kontakt med extern hyresvärd.
- Lokalförsörjningsprocessen behöver tydliggöras genom dokumenterade riktlinjer. Dessa riktlinjer ska även specificera lokalförsörjningsgruppens ansvar och befogenheter. Vidare behöver följande områden förtydligas: Mål och mätetal för att styra och följa upp kommunens lokalförsörjning, användning och nivå gällande lokalkostnader, investeringsplanering samt i dialog med nämnderna förslag till lokalförsörjning och åtgärder för att effektivisera lokalanvändningen utifrån aktuellt behov.
- Kommunstyrelsens delegationsordning avseende fastighetsfrågor behöver utvecklas för att skapa en effektiv organisation för lokalförsörjning och övriga fastighetsfrågor.
- Upprätta interna hyreskontrakt med tydliga gränsdragningslistor som specificerar vad som ingår och inte ingår i hyreskostnaderna. Styrande dokument för

interna hyreskontrakt behöver också upprättas och omfatta parternas ansvar, principer för hyresberäkning, avtalstid, uppsägningstid, frånträde av lokal, förlängning av avtal, incitament, fastighetsskötsel, underhåll. Syftet är att tydliggöra ansvar och styrningsfrågor i processen.

- Revidera lokalförsörjningsplanen för att klargöra dess innehåll och anpassa den till förändrade behov. Samtidigt bör processen mellan lokalförsörjning- och budgetprocessen tydliggöras, samt att lokalernas underhållsbehov integreras.
- Tydliggör lokalförsörjningsgruppens syfte genom att dokumentera mål, mandat och uppdrag.
- Kontinuerligt följa upp lokalförsörjningsplan och revidera vid förändringar.

I granskningen lämnas följande rekommendationer till kommunstyrelsen, socialnämnden och utbildningsnämnden för att utveckla processen:

- Verksamheternas behov och planering behöver tydliggöras för att säkerställa en ändamålsenlig och effektiv lokalförsörjning. Då det i granskningen framkommer att underhållsbehovet är stort är det väsentligt att arbetet gällande lokalförsörjning och underhållsåtgärder av fastigheterna intensifieras.
- Kommunstyrelsen och nämnderna behöver initiera en dialog och besluta om åtgärder för att skapa en effektiv lokalförsörjning. Inom verksamheterna finns en överkapacitet kring antalet platser samtidigt som det finns ett uppdämt behov av fastighetsrelaterade åtgärder

Vi har behandlat revisionsrapporten på vårt sammanträde den 6 december och beslutat att skicka rapporten till kommunstyrelsen och nämnderna. Vi vill att kommunstyrelsen lämnar ett samlat svar senast den 7 mars 2025 med en redogörelse för vilka åtgärder som kommer att vidtas med anledning av granskningen. Rapporten skickas även för kännedom till fullmäktige.

Färgelanda, 6 december 2024

Tobias Bernhardsson
Ordförande

Ann-Britt Dahl
Vice ordförande

Deltagare

FÄRGELANDA KOMMUN 212000-1421 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

Namn returnerat från Svenskt BankID: ANN-BRITT DAHL

Ann-Britt Dahl

2024-12-09 08:54:41 UTC

Datum

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID

Namn returnerat från Svenskt BankID: KARL HANS TOBIAS
BERNHARDSSON

Tobias Bernhardsson

2024-12-09 15:23:34 UTC

Datum

Leveranskanal: E-post

Delegeringsbeslut

Utskriftsdatum: 2025-02-06

Utskriven av: Sofia Henriksson

Diarienummer:	Socialnämnden
Beslutsfattare:	Gunnar Wigstrand
Kategori:	Alla
Beslutsinstans:	Socialnämnd
Sammanträdesdatum:	2025-02-17
Sekretess:	Visas ej

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
2025.64	Lokalt avtal avseende samverkan vid ungdomsmottagningen i Färgelanda kommun	
2025-01-24		Gunnar Wigstrand
SN 2025/15	Avtal 2025	
		Gunnar Wigstrand

Delgivning

Utskriftsdatum: 2025-02-05

Utskriven av: Sofia Henriksson

Diarieenhet:	Socialnämnden
Riktning:	Inkomna
Datum:	2024-11-14 - 2025-02-05
Notering:	<u>Sammanställning av meddelanden till socialnämnden. Meddelanden visas i sin helhet på begäran.</u>

Id	I/U/K	Beskrivning	Ansvarig
Datum		Avsändare/Mottagare	Avdelning
Ärendenummer		Ärendemening	
2024.825	I	Beslut om att avsluta Lex Maria ärende från Inspektionen för vård och omsorg	Sofia Henriksson
2024-11-15			Enhet äldreomsorg
SN 2024/169		Lex Maria anmälan 2024-09-22	
2024.923	I	Vårdföretagarna - Rättslig prövning av reserverade kontrakt	Sofia Henriksson
2024-12-09			Omsorgskontoret
SN 2024/8		Meddelanden 2024	
2024.926	I	Protokollsutdrag från delregional nämnd norras sammanträde den 22 november 2024 - Samverkansavtal avseende ungdomsmottagning i Färgelanda kommun	Sofia Henriksson
2024-12-09			
SN 2024/170		Samverkansavtal ungdomsmottagning 2025-2027	
2024.927	I	Ej signerat DRNN 2024-00145-5 Lokalt avtal avseende samverkan vid ungdomsmottagningen i Färgelanda kommun 3907187_1_1	Sofia Henriksson
2024.933	I	Signerat lokalt avtal avseende samverkan vid ungdomsmottagningen i Färgelanda kommun	Sofia Henriksson
2024-12-20			
SN 2024/170		Samverkansavtal ungdomsmottagning 2025-2027	
2025.2	I	Meddelande från SKR styrelse Överenskommelse Ny socialtjänstlag 2025	Sofia Henriksson
2025-01-02			
SN 2025/8		Meddelanden 2025	
2025.3	I	Verksamhetsberättelse 2024 MMN	Jon Granlund
2025-01-08			
SN 2025/29		Verksamhetsberättelse MiniMaria 2024	
2025.54	I	Omvärldsbevakning/omvärldsbladet december (från revisionen)	Sofia Henriksson
2025-01-17			
SN 2025/8		Meddelanden 2025	
2025.55	I	Verksamhetsberättelse MiniMaria 2024	Sofia Henriksson

2025-01-17			
SN 2025/8		Meddelanden 2025	
2025.56	I	241219 Styrelsemöte Mediapoolen	Sofia Henriksson
2025-01-24			
SN 2025/8		Meddelanden 2025	
2025.58	I	DRNN 2024-00145-5 Lokalt avtal avseende samverkan vid ungdomsmottagningen i Färgelanda kommun 3907187_1_1	Sofia Henriksson
2025-01-24			Omsorgskontoret
SN 2024/8		Meddelanden 2024	
2025.59	I	Inriktning för vårdvalssystemet i Västra Götalandsregionen 2024-2028 (1)	Sofia Henriksson
2025-01-24			Omsorgskontoret
SN 2024/8		Meddelanden 2024	
2025.60	I	Beslut KF - val av politiska uppdrag	Sofia Henriksson
2025-01-24			Omsorgskontoret
SN 2024/8		Meddelanden 2024	
2025.61	I	Beslut KF - taxor SN	Sofia Henriksson
2025-01-24			Omsorgskontoret
SN 2024/8		Meddelanden 2024	
2025.62	I	Lokalt avtal avseende samverkan vid ungdomsmottagningen i Färgelanda kommun	Sofia Henriksson
2025-01-24			Omsorgskontoret
SN 2024/8		Meddelanden 2024	
2025.63	I	Verksamhetsberättelse Familjerådgivning Dalsland 2024	Sofia Henriksson
2025-01-24			
SN 2025/8		Meddelanden 2025	
2025.65	I	2024 årsredovisning LSS teamet	Sofia Henriksson
2025-01-24			
SN 2025/8		Meddelanden 2025	
2025.66	I	Bilaga till årsredovisning LSS; organisationsskiss SoF	Sofia Henriksson
2025-01-24			
SN 2025/8		Meddelanden 2025	
2025.67	I	Brev till socialnämnden	Sofia Henriksson
2025-01-24			Enhet äldreomsorg
SN 2025/20		Synpunkter och klagomålshantering 2025	
2025.111	I	Inriktning och verksamhetsberättelse för Alkohol- och tobaksenheten 2024	Sofia Henriksson
2025-01-24			
SN 2025/8		Meddelanden 2025	
2025.113	I	Följebrev upphandlingsuppdrag läns gemensam plattform för digitala hjälpmedel	Gunnar Wigstrand
2025-01-24			Omsorgskontoret
SN 2024/171		Upphandlingsuppdrag läns gemensam	

		plattform för digitala hjälpmedel i samverkan	
2025.114	I	Upphandlingsuppdrag fullmakt mall_Plattform digitala hjälpmedel utskick	Gunnar Wigstrand
2025-01-24			Omsorgskontoret
SN 2024/171		Upphandlingsuppdrag läns gemensam plattform för digitala hjälpmedel i samverkan	
2025.122	I	Verksamhetsredogörelse Enheten mot våld i nära relationer Trollhättan Stad	Sofia Henriksson
2025-02-05			
SN 2025/8		Meddelanden 2025	
2025.123	I	Verksamhetsberättelse 2024 Resurscentrum mot Hedersrelaterat våld och förtryck Fyrbodol	Sofia Henriksson
2025-02-05			
SN 2025/8		Meddelanden 2025	
2025.124	I	Verksamhetsberättelse Barnahus fyrbodol filial Trollhättan 2024	Sofia Henriksson
2025-02-05			
SN 2025/8		Meddelanden 2025	
2025.125	I	Återrapport Avtal skyddat boende samtalsmott VIN 2024	Sofia Henriksson
2025-02-05			
SN 2025/8		Meddelanden 2025	
2025.126	I	Återrapport Avtal Barnahus VIN 2024	Sofia Henriksson
2025-02-05			
SN 2025/8		Meddelanden 2025	
2025.127	I	Vårdförbundet underrättar om utsedd facklig förtroendeman och skyddsombud	Sofia Henriksson
2025-02-06			
SN 2025/8		Meddelanden 2025	

Verksamhetsberättelse Mini-Maria Norra 2024

Sammanfattning

Under 2024 har Mini-Maria Norra fortsatt arbetet med att ta emot unga och deras närstående i linje med verksamhetens uppdrag. Mottagningen har under året prioriterat att bedriva klientfokuserad vård med hög tillgänglighet och utan köer. Under året har de ungdomar som önskat kontakt med mottagningen erbjudits kontakt och uppstart med kort varsel.

Under 2024 har Mini-Maria Norra haft vissa förändringar i personalgruppen. Medarbetare har slutat och nyrekryteringar har skett. Mottagningarna är idag full rekryterade. Läkare rekryterades i augusti och psykolog kommer att vara på plats i årsskiftet. Detta ger goda förutsättningar att fortsatt kunna erbjuda lättillgänglig vård utan köer. Under större delen av året har det varit ett jämnt inflöde av nya ungdomar. Vi ser en ökning jämfört med föregående år. Totalt har 69 ungdomar skrivits in på mottagningen under 2024.

Flera kompetenshöjande insatser har skett under året för att ge medarbetare god kompetens vad gäller riktad missbruksvård. Medarbetare har utbildning i rekommenderade behandlingsmetoder för unga i riskbruk såsom HAP/CPU (haschprogrammet och cannabisprogrammet för unga), ACRA, CRA och återfallsprevention. Samtliga i arbetsgruppen har även MI (motiverande samtal) och Sexit (screening för sexuell utsatthet).

Under året har även utbildningar i NADA (öron akupunktur) och Shiatsu massage genomförts. Mini-Maria Norra har också tillsammans deltagit vid konferens Drogfokus där flera föreläsningar och inspirerande möten genomförts.

Mini-Maria har under året haft ett gott samarbete med skola, socialtjänst och andra berörda verksamheter. Mini-Maria har utifrån årsplanering gett information till socialtjänster, skolor och flera andra verksamheter i de berörda kommunerna.

Ungdomar och anhöriga

Under 2024 har totalt 103 ungdomar och deras närstående medverkat i informationssamtal, BasDOK. 76 st av dessa har deltagit i UngDOK intervjuer och därmed inskrivna på Mini-Maria. Statistik nedan presenteras utifrån information i registrerade intervjuer.

Besöksfrekvensen kan variera mellan 1–3 besök per vecka. Därutöver samtal med vårdnadshavare, besök till psykolog eller läkare vid behov, samt uppföljande kontakter med andra professionella. Hur lång vårdkontakten är varierar för varje individ.

De flesta ungdomar som haft en kontakt med Mini-Maria hänvisas eller aktualiseras via socialtjänst eller via föräldrar som tar en egen kontakt gällande sin ungdom. Det förekommer även att skola, andra vårdkontakter och inte minst ungdomar själva initierar en första kontakt med Mini-Maria.

65% av de inskrivna ungdomarna under året har varit pojkar/unga män och 35% flickor/unga kvinnor. Medelåldern hos de inskrivna ungdomarna är 17,1år. 25 % av ungdomarna gick vid inskrivningsintervjun i grundskolan, 51 % läste på gymnasiet, 13 % är i arbete eller söker arbete och 11 % saknade helt sysselsättning.

Mini-Maria har under året mött ungdomarna på huvudmottagningarna i Uddevalla och Trollhättan men även regelbundet rest ut till samtliga satellitmottagningarna och mött unga och deras närstående i deras hemkommuner.

Missbruksmönster

Flera av ungdomarna som varit aktuella på Mini-Maria under året uppger ett blandmissbruk med cannabis som primärdrog, hela 57 % av ungdomarna rapporterar att cannabis är den primära drogen. Efter cannabis är alkohol mest förekommande som primärdrog. Medelåldern för första gången ungdomarna testat droger är 14,4 år. Som sekundärdrog är bensodiazepiner, alkohol, kokain, tramadol och amfetamin de mest förekommande drogerna hos aktuella ungdomar.

Psykisk ohälsa

Det är mycket vanligt förekommande att aktuella ungdomar vid inskrivning uppger någon form av psykisk ohälsa eller illabefinnande. Vid inskrivning på Mini-Maria uppger ungdomarna sömnproblem, nedstämdhet, problem med att förstå, koncentrera sig och att minnas. Många av ungdomarna som besöker Mini-Maria har varit med om potentiellt traumatiserande händelser vilket påverkar deras psykosomatiska hälsa.

Fördelning av under året av aktuella ungdomar mellan avtalskommunerna ser ut enligt nedan:

Tabell 1. Sammanställning av under året aktuella ungdomar i avtalskommunerna:

Kommun	Total	Kvinna	Man
Bengtsfors	0	0	0
Dals-Ed	2	0	2
Färgelanda	1	0	1
Lysekil	3	2	1
Mellerud	1	0	1
Munkedal	4	1	3
Orust	8	2	6
Sotenäs	8	1	7
Strömstad	6	1	5
Tanum	4	2	2
Trollhättan	11	3	8
Uddevalla	24	9	15
Vänersborg	4	2	2

Utvecklingsområden

Flera utvecklingsområden har identifierats under året.

Ett utav de identifierade områdena är behov av kunskapshöjning vad gäller familjehandlande insatser. En framgångsfaktor i behandlingsarbetet med ungdomarna är att involvera det närmsta nätverket som oftast består av föräldrar. Idag involveras föräldrar i behandlingsarbetet och de erbjuds utöver gemensamma familjesamtal enskilda samtal med behandlare eller sjuksköterska. Det finns dock behov av att stärka kompetensen hos flera av medarbetarna kring systemiskt familjearbete/familjehandling.

Utbildning i systematisk narrativ behandling är planerad och kommer att utföras under januari 2025. Utbildning inom trauma och CRAFT är inplanerade under 2025.

Ett annat identifierat område är behov av kunskapshöjning angående Spel om pengar. Vi kommer att arbeta vidare med att hitta lämpliga utbildningsinsatser under året.

Att Mini-Maria skall vara en tillgänglig och välkänd mottagning är ett av mottagningens uppsatta mål. Under året har Mini-Maria fått mycket positiv återkoppling från professionella och enskilda ungdomar och familjer som haft kontakt med mottagningen.

Utifrån aktuell statistik kan vi se att mottagningen främst når ungdomar födda i Sverige med föräldrar födda i Sverige. Därför ses behov av mer riktad informationssatsning till unga i socialt utsatta områden och unga som inte är födda i Sverige.

Under året har det gjorts riktade informationssatsningar i samtliga kommuner för att nå såväl ungdomar som professionella som i yrket träffar ungdomar. Detta arbete ingår i mottagningens årsplanering och återkommer därför kontinuerligt i samtliga kommuner.

Under året har Mini-Maria fått lokal i Vänersborg och under våren 2025 planeras för fast lokal i Bäckefors.

Trollhättan 20250102

Ellinor Ekensskär
Enhetschef Uddevalla kommun

Henric Bergqvist
Enhetschef Trollhättan Stad

Eva Sohlberg
Enhetschef Regionhälsan, VGR

Verksamhetsberättelse 2024 för Familjerådgivning Dalsland

Verksamhetens uppdrag

Familjerådgivning Dalsland

Verksamheten är lagstadgad sedan 1995 i Sverige och det är Socialtjänstlagen som ger kommunerna uppdrag att ansvara för att detta kommer till dess invånare och gagn. Från och med första augusti 2023 tillhanda håller Dalslandskommunerna själva Familjerådgivning. Vårdkommun för verksamheten Familjerådgivning i Dalsland är Åmåls kommun. Det är IFO-cheferna för varje kommun, Åmål, Mellerud, Bengtsfors, Färgelanda och Dals-Ed som är styrgrupp för Familjerådgivningen. IFO-cheferna får information och blir uppdaterade kring verksamheten.

Mottagning finns i Mellerud tre dagar i veckan och i Åmål två dagar i veckan. Till en början var det två dagar i Mellerud och tre dagar i Åmål. Utifrån att efterfrågan av att besöka mottagningen i Mellerud var större ändrades tillgängligheten under våren 2024 för att möta upp invånarnas behov. De som är bosatta i Färgelanda, Dals-Ed, Mellerud samt i vissa fall även Bengtsfors-kommun önskar komma till Mellerud i första hand.

Foldrar trycktes upp under hösten 2024 med information och QR-kod för att lätt komma till tidsbokning. De flesta bokar sin tid själva digitalt via kommunernas hemsida.

Familjerådgivning Dalsland ingår i ett nätverk i Fyrbodal med familjerådgivare från Trollhättan, Uddevalla och Vänersborg. Det sker två till tre träffar varje år i nätverket där man stöttar och delar erfarenheter. Samtliga i nätverket inklusive familjerådgivare i Dalsland är medlemmar i KFR, Sveriges kommunala familjerådgivare som är en intresseorganisation. Under dessa nätverksträffar lyfter man frågor som rör verksamheten familjerådgivningen i stort, och specifika frågor som rör de enskilda mottagningarna men också utmaningar som kan beröra samtliga mottagningar i Fyrbodal. Träffarna skedde under 2024 i Uddevalla och i Trollhättan.

Våren 2024 så anordnade KFR- Sveriges kommunala familjerådgivare sin årliga konferens. Den var i Hudiksvall och temat var medarbetarna. Flera föreläsningar kring hur man som anställd tar hand om sig i sitt yrke. Det var familjerådgivare från många av Sveriges kommuner under konferensen. Alla Fyrbodals kommuner medverkade under konferensen. Det blev möjlighet att få utbyta erfarenheter mellan varandra och se hur andra arbetar.

Syfte och mål för familjerådgivning Dalsland

Alla invånare i Dalsland som har problem eller behöver stöd i sin relation ska ha möjligheten att ta kontakt med familjerådgivning. Syftet med familjerådgivning är att förebygga ohälsa och att hjälpa par och närstående att bearbeta relationsproblem för att komma vidare som mer välmående individer. Utifrån ett barnperspektiv är det också viktigt att barn får växa upp under så goda och friska omständigheter som möjligt.

Målgrupp

Verksamheten riktar sig till alla kommuninvånare i parrelationer eller andra nära relationer som har problem i sin relation och som önskar stöd och hjälp. Vid kö och behov av prioritering går par med små barn före.

Personalbemanning

Familjerådgivning Dalsland har en familjerådgivartjänst på 100% Upptagningsområdet innefattar de fem kommunerna i Dalsland, Åmål, Mellerud, Färgelanda, Dals Ed samt Bengtsfors kommun. Totalt är det 41.764 invånare som bor i Dalsland 2023. Personal har relevant yrkeserfarenhet och utbildning för sina uppgifter inom ramen för familjerådgivning. Grundläggande krav är socionomexamen eller likande. Utbildning inom familjeterapi samt erfarenhet av att jobba familjeterapeutiskt samt grundläggande psykoterapiutbildning-steg1. Det sistnämnda är inte uppfyllt än men personal har påbörjat psykoterapiutbildning-steg1 under hösten 2024. Inriktningen på den utbildningen är systemisk, narrativ och med en nätverksbyggande och familjeterapeuts inriktning. De som håller i utbildningen är GCK-Göteborgs Centrum för Kunskap och de har mycket god erfarenhet av att arbeta med familjer.

Personal har tillgång till handledning varannan vecka.

Statistik antal besök/ålder/kön/- hur långa kontakter - väntetider

I dagsläget är det ingen väntetid. Familjerådgivning Dalsland är nytt på så vis att det är mer tillgängligt för invånare att få hjälp och stöd i Dalsland. Möjligheten att boka tid själv när det passar var och en är unik då inte många andra mottagningar med Familjerådgivning har den möjligheten. I Fyrbodal är det enbart Vänersborg som infört det från 2024-01-04. Varken i Uddevalla eller Trollhättan har man möjlighet att boka tider digitalt. Möjligheten att kunna boka sin tid själv gör att det skapar mindre stress då par vet att de har en bokad tid som väntar. De ger dem större frihet att hitta en tid som passar dem i stället för att vänta på ett mejl med förslag på tider eller ringa på bestämda telefontider för att få en tid bokad för sig. Det är många som bokar sina tider på både kvällar och helger då de troligtvis i lugn och ro kan hitta en tid som passar dem båda. Vissa samtal med par har gjorts digitalt då det har varit svårt att hitta gemensamma tider som passar med oregelbundna scheman, hämtning och lämning till förskolan med mera. Några par har uttryckt att det har känts bra att sitta hemma under samtalen.

Totalt har 71 par besökt Familjerådgivning Dalsland sedan 2023 08 01 -2024 08 01 och 319 samtal. Följande antal par från vardera kommunen har sökt familjerådgivning. Det är en ökning från förra året med både 17 par och 79 samtal. I snitt har varje par 4,5 samtal.

- Åmåls kommun: 25 par
- Melleruds kommun: 25 par
- Bengtsfors kommun: 8 par
- Färgelanda kommun: 9 par
- Dals-Eds kommun: 4 par.

De par och individer som sökt rådgivning är mellan åldern 20–70 år och äldre. De flesta befinner sig i gruppen 30–49 år. Inom familjerådgivning är det önskvärt att båda i relationen kommer på samtal men i vissa fall får den andre inte med sig sin partner och då erbjuder man 1–2 enskilda samtal. De flesta samtalen har handlat om kommunikationsproblem och reparationsarbete i pågående parrelationer samt även separationsarbete i vissa fall. Några har sökt stöd för sin relation till sina vuxna barn.

Varje samtal är 60–75 min och de fem första samtalen kostar 100 kronor. Därefter är det kostnadsfritt. När de framkommer att par eller enskilda personer inte har någon stabil ekonomi utan tillexempel har försörjningsstöd eller på annat sätt en trängd ekonomi så har inte någon kostnad tagits ut för dem. Alla tar egen kontakt med familjerådgivningen och det är varje enskilt par/individ som själva väljer vad de vill samtala om och ha stöd i.

Årsredovisning för LSS-Teamet

Året som gått: 2024

Inledning

LSS-Teamet är ett Dalslandsgemensamt team som handlägger ärenden riktade mot LSS, Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade. I samverkansavtalet är Åmåls kommun uppdragstagare och uppdragsgivare är Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Melleruds kommun. Syfte och mål med det Dalslandsgemensamma teamet är att genom samarbete kunna tillhandahålla heltidstjänster riktade till handläggning av ärenden enligt LSS vilket skapar goda förutsättningar för en samlad kompetens. Genom likartade bedömningar ökar även rättssäkerheten för kommuninvånarna.

Beskrivning av verksamheten

Biståndsenheten har inte haft egna utpräglade mål utan nämnds- och bolagsmål som har brutits ned till nyckeltal, egenkontroller och aktiviteter som redovisas i övriga punkter.

De mål som LSS-Teamet (och bistånd) arbetat utifrån är följande:

- Kommuninvånare och medarbetare ska ges möjlighet till livslångt lärande
- Stärka förutsättningar för ett ekologiskt hållbart och klimatneutralt samhälle
- Den enskildes livskvalitet ska främjas genom delaktighet, trygghet och självständighet

De största utmaningarna i teamet har varit att arbeta mot fem kommuner med olika system, rutiner och olika delegater.

Organisation och styrning

Tidigare låg bistånd SoL och bistånd LSS under samma chef men efter dennes pensionsavgång i maj 2024 delades biståndsenheten på varsin ny chef, där LSS Teamet placerades under verksamhetschef för Stöd och funktion, se bilaga. I teamet arbetar fyra heltidsanställda handläggare varav två var nyrekryterade i början av 2024.

Som tidigare nämnts har beslutsprocessen i delegationsordningarna sett olika ut i de olika kommunerna. Under hösten startades ett arbete med framtagande av en mer likriktad delegationsordning för alla kommuner. Socialchefer, handläggare och verksamhetschef arbetade fram ett förslag till respektive kommuns nämnd.

Ekonomi och finansiell redovisning

Inga avvikelser finns att rapportera och man kan konstatera att budgeten är rätt dimensionerad för verksamheten.

Resultat

Eftersom två av handläggarna var nya i sina roller har mycket tid gått till introduktion och handledning av/från övriga handläggare samt juridisk utbildning inom verksamhetsområdet. Det är en bra sammansättning av handläggare med bred kompetens och alla handläggare arbetar nu självständigt.

Ärendestocken har ökat i Åmål (+16) och Mellerud (+18) mot föregående år, medan det i övriga kommuner är relativt jämnt. Det som skiljer sig från tidigare år är att utredningarna är mer detaljerade med fler rubriker och en mer detaljerad behovsbeskrivning än innan. Idag kan en utredning om exempelvis personlig assistans vara mellan 10 – 30 sidor och tidigare var utredningen om samma insats 3 - 5 sidor.

Utvecklingsområden

Efter semestern hade teamet en planeringsdag där en genomlysning av enhetens arbete gjordes för att ta fram en utvecklingsplan. Utifrån planen identifierades olika förbättringsområden som enheten direkt började arbeta med. Lite exempel på vad som identifierades var bland annat en mer likriktad delegationsordning, överflytt av gamla beslut till nya verksamhetssystem, översyn av riktlinjer, rutiner och lathundar, gemensamma frastexter, material för att arbeta mer utvecklat kring barnperspektivet, informationsmaterial samt digitalisering. En utbildningsplan för handläggarna påbörjades för att säkerställa kompetensutveckling gällande nya domar och ev. förändringar i lagstiftning för att ha aktuella riktlinjer.

Under vintern blev det möjligt för handläggarna att kunna skanna in dokument till verksamhetssystemet. Denna möjlighet har underlättat och ökat både flexibiliteten och effektiviteten i arbets sättet genom exempelvis att i möte med verkställighet direkt kunna titta på underlag som finns inskannade i den enskildes journal. Tidigare har handläggarna varit tvungna att åka runt och hämta in journaler, vilket tagit tid i från annat arbete. Vårt mål är att se till att alla dokument av vikt som exempelvis läkarutlåtande eller andra dokument ska finnas inskannade i Life Care.

I skrivande stund bygger vi en brevlåda i säkra meddelanden som alla kommuner kan skicka domar, yttranden och annat från förvaltningsrätt eller andra instanser som rör myndighetsutövning.

Avvikelser, klagomål och synpunkter

Inga synpunkter eller klagomål har inkommit under 2024.

Egenkontroller

- Lex Sarah: Inga rapporter har inkommit under året. Genomgång av rutin görs varje vår.
- Planer för extraordinära händelser: Krisplan finns för enheten och följer de anpassningar för kommunens övergripande planer för extraordinära händelser.
- Granska handlägningsprocessen biståndsbedömning LSS: Genomgång av ärenden genomförs regelbundet enligt rutin för att säkerställa handlägningsprocessen där verksamhetschef deltar och ärenden lyfts utifrån de gemensamma riktlinjerna.

Nyckeltal och aktiviteter

- Införa och utveckla ett digitalt informationsstöd vid handläggning av LSS ärenden: Detta nyckeltal är under 2025 ett förbättringsområde som enheten inte hunnit prioritera under 2024 eftersom halva personalstyrkan var ny.
- Minst 20% av anställd personal ska ha genomfört kompetenshöjande insatser: Under året har prioritet legat på att utbilda nya handläggare samt gett övriga handläggare vidareutbildning i bland annat förvaltningsrätt. Alla handläggarna har även deltagit i kompetenshöjande nätverk samt erbjudits brand och HLR.
- Sjukfrånvaro: LSS teamet har en sjukfrånvaro om 1,04%.

Ansvarig för årsredovisning:

Grethe Gustavsson
Verksamhetschef
Stöd och funktion

Utveckling Socialtjänsten Dalsland
Årsredovisning gemensam verksamhet

Verksamhetsberättelse och inriktning för Alkohol- och tobaksenheten

Verksamhetsberättelse 2024

Vi har under 2024 arbetat med att följa vår tillsynsplan, men på grund av den personalsituation som hastigt uppstod med en sjukskrivning på hel/deltid från juli har vi inte riktigt kunnat fullfölja tillsynsplanen med minst ett besök på varje restaurang.

Med de resurser vi haft har vi lagt störst fokus på krogar/ restauranger som har kvällsöppet samt en ungdomligare kundkrets, inre tillsyner har gjorts på de ställen som det har funnits vissa brister vid tidigare inre tillsyner samt jobbat med de löpande arbetsuppgifter som ansökningar.

Tillsynsplanen gällande försäljningsställen med tobaksvaror har vi kunnat följt vår tillsynsplan med de yttre tillsynerna samt kontrollköp, då dessa gjordes under det första halvåret. De inre tillsynerna har arbetats med på samma sätt som på alkoholområdet.

Vi har även detta år utfört en extra inre tillsyn rörande marknadsföring på sociala medier och haft flertalet inlägg som vi behövt påpeka brister med. Alla har varit mycket tillmötesgående och rättat, eller tagit bort den reklam som lagen ej tillåter.

Som tidigare år råder det över lag en god ordning på våra restauranger och försäljningsställen. Men vi har sett en försämring gällande våra kontrollköp.

Vi genomförde 2024 utbildningen Ansvarsfull alkoholservice. Samtliga restauranger bjöds in och deltagandet var gott. Även resultatet var mycket bra.

Detta har blivit en populär aktivitet som vi erbjuder våra krogar/ restauranger att delta på utan kostnad, vi har fått förfrågan om vi kan erbjuda denna utbildning varje år då det är en stor personalomsättning på restaurangerna.

Vi kommer under 2025 föreslå för samtliga kommuner en förändring i arbetet samt taxorna rörande kontrollköp. Under 2024 var resultatet för kontrollköp mycket dåligt i samtliga kommuner. Tillståndshavarna och dess personal var slarviga med att begära legitimation vid våra kontrollköp. Vi kommer därför att lämna in ett förslag om ny taxa.

I våra tillsynsavgifter ingår att vi genomför ett kontrollköp, om kontrollköpet misslyckas så erbjuder vi samtal och material gällande legitimationskontroll. Vi funderar nu på att införa en extrataxa för de ställen där vi behöver utföra fler än ett kontrollköp. Vi kommer innan detta påbörjas skicka ut information där vi med största tydlighet förklarar detta och att alla anställda måste kontrollera legitimation på personer man antar är under 25. Detta för att försäljning av dessa varor inte får ske till minderåriga.

Inför 2025 kommer vi överlag att titta över våra taxor för att göra det så rättvist som möjligt, samt en eventuell ny taxa för extra kontrollköp.

Tillståndsenhetens inriktning och arbetsuppgifter

I dialog med restaurangbranschen är det kommunens målsättning att bidra till att skapa goda restaurang- och nöjesmiljöer för kommunens medborgare och besökare. Ett rikt restaurang- och nöjesliv är en viktig tillgång för en levande stad.

Tillståndsenhetens arbete ska hålla god kvalitet, vara rättssäkert och präglas av ett stort socialt ansvar. Alkoholagen är en skyddslagstiftning som syftar till att begränsa alkoholens skadeverkningar. Utifrån detta skyddsintresse ska de positiva värden som våra serveringsställen erbjuder tas tillvara. Alkoholserviceens negativa sidor ska

motarbetas så att besökare och kommuninvånarna kan känna sig trygga när de besöker våra serveringsställen och vistas ute kvällar och nätter.

Kommunen ska verka för att ungdomar skyddas från tidig alkoholdebut. Servering till minderårig, överservering, narkotika, våld och diskriminering är företeelser som ska motverkas. En utgångspunkt för tillståndsenheten i tillämpningen av alkohollagen är därför att skyddet för människors hälsa alltid går före företagsekonomiska eller näringspolitiska hänsyn.

Inriktning

Målsättningen för tillsynsarbetet inom alkohol- och tobak är att etablera ett gott samarbete mellan tillståndsenheten och tillståndshavare. Bådas intresse bör sammanfalla i att man vill:

- ha en god ordning på servering/ försäljningsstället
- att underåriga inte kommer åt alkoholdrycker, tobaksvaror eller liknande produkter
- att alkohol- och tobakslagens bestämmelse följs

Alkohol- och tobaksenhetens uppgift är att i första hand vägleda tillståndshavarna och kontrollera att reglerna följs. Särskilt fokus ska ligga på att förhindra uppkomst av skador och att vara ett skydd för ungdomar.

Våra arbetsuppgifter är:

- Handlägga och genomföra tillsyn rörande tillstånd enligt alkohollagen och tobakslagen.
- Inre tillsyn på serveringsställe samt försäljningsställe, i form av skattekontroller med Skatteverket och kontroll avseende ändringar hos Bolagsverket. Kontroll sker även gentemot brottsregistret hos polismyndighet eller kontroll av skulder hos kronofogden. Kontroller av tillståndshavare och personer med betydande inflytande i verksamheten kan röra sig om ekonomisk skötsamhet, ägarkontroller och vandelsprövning. Även efter det att tillstånd meddelats ska tillståndshavaren fortsatt vara helt utanandel.
- Yttre tillsyn enligt alkohollagen, besök på serveringsstället för kontroll av ordning och nykterhet, matutbud, överservering, servering av underåriga, marknadsföring samt att serveringsansvarig personal finns på plats. Vid denna tillsyn kontrolleras också att försäljningen sker enligt beviljat tillstånd när det gäller serveringstid och att serveringslokalens utformning inte har förändrats sedan tillståndsbeviset utfärdats. Kontroll sker också när det gäller uppställda automatspel enligt lotterilagen (1994:1000), vilket sedan rapporteras till Lotteriinspektionen.
- Yttre tillsyn enligt tobakslagen, besök på försäljningsställe gällande tobak, e-cigarettor och folköl, kontroll av marknadsföring/reklam, det ska finnas en tydlig och klart synbar skylt med information om förbudet mot att sälja eller lämna ut sådana varor till den som inte har fyllt 18 år, marknadsföring av tobaksvaror får inte vara påträngande, uppsökande eller uppmana till bruk. Vi kontrollerar så det inte finns felmärkta tobaksvaror.
- Tillsyn på sociala medier enligt alkohol och tobakslagen
- Kontrollköp, Ett kontrollköp innebär att en person över 18 år med ett ungdomligt utseende testar om det går att köpa folköl, tobak eller e-cigarettor **utan legitimation**.

Dalsland & Säfles
Alkohol- och
Tobaksenhet

- Remissförfarande
- Tillsyn rökfria skolgårdar (ej Säfte)
- Tillsyn receptfria läkemedel (ej Säfte)

statistik för 2024:

I alla kommunerna hade vi 2024, 87 serveringsställen och 66 försäljningsställen för tobak, folköl e-cigarett, Tobaksfria nikotinprodukter och receptfria läkemedel.

I Färgelanda kommun var siffran 3 serveringsställen, och 6 tobakstillstånd, folköl, e-cigarett, Tobaksfria nikotinprodukter och receptfria läkemedel

Tillsyn under 2024

Under året gjordes 2 yttre tillsynsbesök på serveringsställena och 3 inre tillsyner samt kontroller på sociala medier.

På tobak, folköl, e-cigarett, Tobaksfria nikotinprodukter samt receptfria läkemedel gjordes det 6 yttre tillsynsbesök, 5 inre tillsyner, kontroll av sociala medier samt 6 kontrollköp varav 0 av dessa var godkända.

// Jeanette Krafft, Daniel Berglöv

**Trollhättans
Stad**

**Trollhättan
- en stolt och innovativ stad
med plats för framtiden**

Verksamhetsredogörelse

Enheten mot våld i nära relation

December 2024

Sammanfattad bedömning av måluppfyllelse

Verksamheten har gjort betydande framsteg i att uppnå de strävansmål som har satts för perioden 2024-2027. Framstegen är särskilt tydliga inom områdena att stärka jämlika och jämställda livsvillkor, främja ekologisk balans samt säkerställa att fler individer kan leva ett liv fritt från våld i nära relationer. Nedan följer en utförlig sammanfattning av de effekter som har uppnåtts hittills baserat på genomfört arbete:

Enheten har genomfört en rad utåtriktade aktiviteter, som har syftat till att förebygga och upptäcka våld, samt att motivera individer att söka hjälp och stöd. Dessa insatser har inkluderat kampanjer, kompetensutveckling och samverkan med externa aktörer. Genom dessa aktiviteter har enheten ökat medvetenheten om våld och stärkt stödet för både barn, ungdomar och vuxna. Det systematiska och målinriktade arbetet har haft positiva effekter på både individ- och samhällsnivå. Särskilt har mörkertalet minskat, vilket innebär att fler individer nu söker hjälp i ett tidigare skede. Detta har varit möjligt genom att kombinera operativa insatser med rätt individinriktad hjälp i rätt tid, ofta genom effektiv samverkan mellan olika aktörer.

Det är tydligt att enheten har en klar riktning mot att uppnå sina långsiktiga mål om minskat våld och ökat stöd för utsatta individer. Samtidigt finns det områden där det fortfarande finns potential för utveckling. Ett exempel är behovet av att nå fler ungdomar, en grupp som kan vara svårare att nå men som är central för att uppnå långsiktiga förändringar. Dessutom finns ett behov av att skapa ännu mer hållbara insatser som ger långvariga effekter på både individ- och samhällsnivå.

På den ekonomiska och miljömässiga sidan har enheten också gjort viktiga framsteg. Genom att minska konsumtionen och öka återbruket har enheten inte bara bidragit till en mer hållbar arbetsmiljö utan också till en positiv ekonomisk balans. Dessa insatser speglar ett medvetet arbete för att både optimera resurser och minska negativ miljöpåverkan.

Sammanfattningsvis ger denna helhetsbedömning en bild av ett framgångsrikt och målinriktat arbete. De framsteg som har gjorts hittills ger goda förutsättningar för fortsatt utveckling och förbättring. Trots att det finns områden som kan förbättras ytterligare, visar arbetet hittills på en positiv utveckling och en stark grund för att uppnå verksamhetens långsiktiga mål.

Viktiga händelser i årets verksamhet

Här är en sammanfattning av de viktigaste händelserna under året för Enhetens arbete mot våld i nära relationer:

Kvinnofridsbarometern: Trollhättans stads arbete mot våld i nära

relationer hamnade i topp för fjärde gången i Unizons Kvinnofridsbarrometer, vilket är ett fortsatt stort erkännande av staden och i synnerhet Vinenhetens insatser.

Semifinalist i Svenska Jämställdhetspriset: Staden blev en av de sju semifinalisterna i Svenska Jämställdhetspriset av totalt 60 nominerade bidrag, för sitt utvecklande av ett nytt arbetssätt utifrån metoden tjänstedesign som förhindrar och motverkar våld vuxna och barn i Trollhättan.

EU-projekt med Italien: Trollhättans stad deltog i ett EU-projekt för att främja utbyte och verksamhetsutveckling mellan socialtjänsten i Emilia-Romagna, Italien, och Barnahus Fyrbodol. Delegationer från båda länderna har utbytt erfarenheter om arbete med utsatta barn och brott.

Förstärkt barnperspektiv i skyddat boende: En ny lagstiftning implementerades som förstärker barnperspektivet i skyddat boende, med fokus på stöd och aktiviteter för barn från inflyttning till utflyttning.

En vecka fri från våld: Under vecka 47 deltog Trollhättans stad i den nationella kampanjen för att belysa arbetet mot mäns våld mot kvinnor i nära relationer. Enheten mot våld i nära relationer arrangerade föreläsningar, utställningar och informationsspridning samt deltog i olika mässor.

Barnahus Fyrbodol konferens: Årets konferens hade temat "hedersrelaterat våld och förtryck" och samlade över 900 deltagare från hela Sverige för att fördjupa förståelsen för hur hedersrelaterat våld påverkar barns uppväxt och rättsprocessen. Föreläsare på Konferensen var bland annat barnombudsmannen och socialtjänstministern.

Operation Vinterfrid: En insats genomfördes i samarbete mellan polisen och enheten mot våld i nära relationer för att förebygga våld och stärka tryggheten i bostadsområden genom dörrknackning och samtal med boende.

Förändringsresan: Utvecklandet av ett nytt arbetssätt som förhindrar och motverkar våld mot barn, ungdomar och vuxna i Trollhättan. Förväntade effekter; Ett väl utvecklat arbetssätt som innefattar: Insatser som förebygger våld, akut omhändertagande, riskanalys och riskminimering, långsiktiga insatser för ett fungerande liv och för att motverka att våldet inträffar igen.

Samverkanshus mot våld i nära relationer: Planering av ett samverkanshus mot våld i nära relationer som bygger på nya arbetssätt i samverkan med socialtjänst, hälso- och sjukvården och polismyndigheten.

Våld i medarbetares nära relationer Ett systematiskt arbete med att stödja medarbetare som utsätts för våld i nära relationer. genomfördes i samarbetet med NEVS, där företaget nu inför ett systematiskt arbete för att screena och ge stöd till medarbetare i arbetstid.

Dessa insatser reflekterar Vinenhetens engagemang och framsteg i

arbetet för att förebygga och hantera våld i nära relationer.

Framtiden

Enheten mot våld i nära relationer består av ett skyddat boende för våldsutsatta kvinnor och deras barn, samtalsmottagning för våldsutövare och våldsutsatta, två socialsekreterare som utreder våld samt Barnhuset där Resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck ingår. Verksamheten har ett upptagningsområde över hela Fyrbodalen. Enheten arbetar operativt och förebyggande och har ett uppdrag av att vara en specialistenhet gällande våld i nära relationer.

Personal 2024

Enheten mot våld i nära relationer har under året bestått av en arbetsgrupp med tre teamledare, tre kuratorer, två samordnare, sex behandlingssekreterare, två socialsekreterare samt en enhetschef. Delar av personalen har haft partiell ledighet under året. Vi har också haft fem timanställda som vid behov arbetat på det skyddade boendet. Under året rekryterade vi en ny samordnare till Barnhuset samt två nya behandlingssekreterare till det skyddade boendet, varav en på ett vikariat. I samverkan med enheten för utveckling och digitalisering köpte vi en 50% projektjänst. Enheten hade även en pensionsavgång under året.

Enhetens samverkansgrupp LSG

Under året har enhetens samverkansgrupp, som består av enhetschef som är arbetsgivarrepresentant samt representation från Vision och SSR tillika skyddsombud. Vi har haft fyra möten.

Enheten har genomfört tre utvecklingsdagar med fokus på tjänstedesign för att planera det nya arbetssättet, "förändringsresan". Under dessa dagar har personalen på Barnhuset också haft gemensamma utvecklingsdagar med övriga

samordnare från Barnahus Fyrbodal, för att systematisera och utveckla arbetssättet för hela Barnahus Fyrbodal.

Handledning

Enheten har genomfört tre utvecklingsdagar med fokus på tjänstedesign för att planera det nya arbetssättet, "förändringsresan". Personalen på Barnahuset har också haft gemensamma utvecklingsdagar med övriga samordnare från Barnahus Fyrbodal, för att systematisera och utveckla arbetssättet för hela Barnahus Fyrbodal.

Medarbetarenkät

Enheten mot våld i nära relation visar ett fortsatt bra resultat i medarbetarenkäten. Totalt ett medelvärde på 89 av 100 som är fördelat enligt följande: Motivation 92, ledarskap 88, styrning 87 och arbetsmiljö 77.

Metoder och Arbetssätt:

Enhetens insatser grundas på bästa tillgängliga kunskap och forskning som visat sig vara effektiva för att hjälpa våra klienter i form av:

- Systematiskt tillvägagångssätt:
- Kompetensutveckling:
- Samverkan
- Brukarmedverkan
- Forskning
- Uppföljning och utvärdering:

De insatser enheten erbjuder är både biståndsbedömda insatser och servicespår. Dessa innefattar: samtalsstöd, krisstöd, stöd i myndighetskontakter, praktiskt stöd, hjälp att hitta bostad, gruppverksamhet för våldsutsatta och våldsutövare, konsultativt stöd till personal och allmänhet, samt stöd till chefer gällande våld i medarbetares nära relationer. Under året har vi startat upp två samtalsgrupper för kvinnor som har träffats vid 14-16 tillfällen.

Riktade till vuxna: VIN Samrådsorganisation: Socialsekreterarna ansvarar för samverkan mellan förvaltningens enheter i ärenden som rör våld i nära relationer vuxna. Genom samverkan mellan olika enheter säkerställs att ärenden hanteras på ett sammanhängande och rättsäkert sätt. Uppdraget innefattar även att säkerställa arbetssätt och ta fram rutiner.

Bostadslösningar för målgruppen: En systematisk metod för att säkerställa att våldsutsatta personer får rätt insats i rätt tid genom placering på kommunens egna skyddade boende. Samverkan mellan socialtjänst och kommunala hyresvärdar för att säkerställa bostäder för målgruppen. Det inkluderar boenderåd, förtur till bostäder samt samarbete med lokala hyresvärdar och nätverket Kompotten för att underlätta byte av bostadsort vid hög hotbild, vilket minskar behovet av extern vård.

Våld i Medarbetares Nära Relationer: En riktlinje för att hantera våld i medarbetares nära relationer, inklusive

vägledning, utbildning och operativt stöd. Systematiskt stöd till medarbetare som är utsatta för våld i sina privata relationer, med uppföljning och vägledning för att skapa en trygg arbetsmiljö.

Förändringsresan:

Vi har påbörjat att utveckla arbetssätt som förhindrar och motverkar våld mot barn, ungdomar och vuxna i Trollhättan. Förväntade effekter: Ett väl utvecklat arbetssätt som innefattar: insatser som förebygger våld, akut omhändertagande, riskanalys och riskminimering, långsiktiga insatser för ett fungerande liv och för att motverka att våldet inträffar igen.

Schyssta Relationer: Informations- och utbildningsinsatser till professioner och ungdomar, samt stöd genom konsultationer och omvärldsbevakning. Informera och utbilda om sunda relationer, undersöka och analysera aktuella frågor samt erbjuda individuellt stöd till personer som behöver hjälp.

Kvinnojouren Duvan som är en ideell förening och ett komplement till enhetens skyddade boende. Kvinnojouren Duvan ansvarar bland annat för journalsittning, tillsyn, läger och utflykter i det skyddade boendet. Det finns ett upprättat IOP-avtal (Idéburet offentligt partnerskap) mellan Kvinnojouren Duvan och Trollhättans stad. Kvinnojouren Duvan ombesörjer bland annat Journalsittning, kontaktmannaskap, inventarier till boendet samt att ge de boende "guldkant" under tiden de befinner sig på skyddat boende.

Riktade till barn: Stärkt Barnrättsperspektiv i Skyddat Boende (VEGA)

Ett barnrättsperspektiv integreras i skyddat boende, där varje barn får anpassad hjälp. Det innehåller barninskrivning, egen kontaktperson, anpassat material, barnsamtal, aktiviteter samt samordning med skola och öppen förskola för att säkerställa barnens behov under hela boendetiden, från inflytt till utflytt.

Barnahuset, Samverkan mellan olika aktörer inom Barnhuset, inklusive polis, åklagare, hälso- och sjukvård samt socialtjänst, för att gemensamt arbeta fram rutiner och metoder kring barn som har utsatts för våld, sexuella övergrepp, trafficking, hedersrelaterat våld och könsstympning. Samråd på olika nivåer sker för att säkerställa ett samordnat stöd till barn och ungdomar i utsatta situationer. Syftet är att skapa ett effektivt samarbete mellan professionella för att hantera komplexa ärenden. Samråd (Barnhuset Samverkan).

Metod: STARK och BIM

STARK är en insatsmodell för att stärka barn och ungdomar som varit utsatta för sexuella övergrepp. BIM (Barnhusets Insatsmodell) används för familjer där barn misstänks ha utsatts för misshandel, men där barnet bedöms kunna bo kvar hos föräldrarna baserat på en risk- och skyddsbedömning. STARK fokuserar på att möta och stärka utsatta barn och ungdomar, medan BIM fokuserar på familjens och barnets behov utifrån en säkerhetsbedömning. Dessutom utvecklas metoden "Fjärde rummet" för stöd och behandling av barn som utsatts för våld och

övergrepp.

Barnhus Lednings- och Styrningsmodell (Styra, Leda, Coacha)

En struktur för ledning och styrning inom Barnhuset som inkluderar metoderna Styra, Leda och Coacha. Denna modell används för att skapa ett effektivt arbetssätt där samordnare och ledare inom Barnhuset får stöd i sina respektive roller och samarbetar för att stärka arbetet med utsatta barn och familjer.

Statistik

Statistik över hjälpsökande och insatser	
Antal hjälpsökande totalt	432 uppdrag (34% bistånd, 66 % på service)
Antal våldsutsatta	415
Antal våldsutövare	17
Antal kvinnor skyddat boende	29
Antal barn skyddat boende	30 barn (26 barn med placeringsbeslut)
Antal dygn vuxna i skyddat boende	1198
Antal dygn barn i skyddat boende	1070 (698 med placeringsbeslut)
Övriga boende på vårt vin akutboende	2
Antal aktuella insatser mot barn barnhus filial Trollhättan	599 Resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck 43 konsultationer

Bemötande

Under två månader mäter vi hur våra besökare upplevde personalens bemötande vid besök på enheten. Resultatet av 2024 års mätning visade att av 32 totalt ifyllda enkäter var samtliga av dessa mycket nöjda med personalens bemötande.

Namn	Antal	%
5 - Perfekt	32	100
4	0	0
3	0	0
2	0	0
1 - Under all kritik	0	0
Total	32	100

VIN-utredning, Socialsekreterare

33 utvärderingar

Hur upplevde du väntetiden till ditt första besök hos vinhandläggare?

- Kort 26 st.
- Lagom 6st.
- För länge 1st.

Är du nöjd med det bemötande du fått från vinhandläggare?

- Ja, helt 33st.

Hur tillgänglig upplever du att din vinhandläggare är? (telefon, sms, mejl, besök)

- Mycket tillgänglig 27st.
- Delvis tillgänglig 5 st.
- Inte tillgänglig 1 st.

Upplever du att du haft möjlighet att påverka och vara delaktig i valet av insats?

- Ja, helt 28 st.
- lagom 1 st.
- inte alls 2 st.

Samtalsmottagningen - våldsutsatta och våldsutövare

54 utvärderingar totalt

Hur upplevde du väntetiden till ditt första besök?

- Kort 33 st.
- Lagom 17 st.
- För länge 4 st.

Tycker du att du har fått det stöd och den hjälp du behöver för att leva ett liv fritt från våld?

- Ja, helt 46 st.
- Delvis 7 st.

Hur tillgänglig upplever du att vår samtalsmottagning är? (Utifrån telefon, mejl, hemsida eller besök hos oss)

- Mycket tillgänglig 54 st.

Skyddat boende

34 utvärderingar totalt,

Hur upplevde du vistelsen i det skyddade boendet?

- Bra 15 st.
- Sådär 6 st.

Tycker du att du har fått det stöd och den hjälp som du behöver för att leva ett liv fritt från våld?

- Ja, helt 17 st.
- Delvis 4 st.

Hur tillgänglig upplever du att vår personal på det skyddade boendet är?

- Mycket tillgängliga 17 st.
- Delvis tillgängliga 7st.
- Inte alls 1 st.

Har du känt dig trygg på det skyddade boendet?

- Ja, mycket 14 st.
- Delvis 6 st.

Sammanställning av förbättringsområden: Skyddat boende

- Kontinentalsäng i rum 3 och 4 för bättre sömnkomfort.

- Modernare och större tv med Chromecast.
- Fler spel för vuxna att spela på kvällarna (ex. SkipBo, Mexican Train).
- Ökad bemanning.
- Fräschare, modernare toaletter och byte av trasiga luckor i kök och badrum.
- Bättre framförhållning vid hantverkarbesök.
- Mer förvaring för mat, barnsäkrad inredning.
- Städpersonal som kommer 2 gånger/vecka för golvrengöring.
- Fler förvaringsmöjligheter på rummen.
- Skötbord och papperskorg för blöjor.

Barnen:

- Bättre internet.
- Möjlighet att vistas utomhus.

Samtalsmottagningen:

- Fler och mer kontinuerliga samtal.
- Stöd mellan bokade tider, exempelvis korta telefonavstämningar mellan besök.
- Mer operativt stöd vid myndighetskontakter.
- Större samverkan mellan kuratorer, familjerätt, barn och unga, samt försörjningsstöd.
- Kontinuitet i samtalen under sommarsemester.
- Stöd i rättsprocessen.
- Färre ändringar av tider vid frånvaro.
- Mer tid för att bearbeta våldsupplevelser utan att akuta händelser tar över samtalstiden.
- Mer information till allmänheten om VIN-enhetens existens för att få hjälp tidigare.

Utvärdering Konsultationer – Barnahus Fyrbodal

november och december 2024, Det har inkommit 6 svar.

- **Upplever du att du fick ett bra bemötande?**
- **Ja 6, Nej 0, Delvis 0**
- **Beaktades barnperspektivet i dagens konsultation?**
- **Ja 6, Nej 0, Delvis 0,**
- **Har dagens konsultation bidragit till vägledning framåt i ärendet?**
- **Ja 6, Nej 0, Delvis 0**

Utvärdering Rättsliga Samråd – Barnahus Fyrbodal

November 2024, Det har inkommit 13 svar.

- **Har barnperspektivet beaktats i dagens samråd?**
- **Ja 13, Nej 0, Delvis 0**
- **Har dagens samråd bidragit till vägledning framåt i ärendet?**

- **Ja 8, Nej 1, Delvis 4**
- **Har dags samråd bidragit till tydliga rekommendationer i ärendet?**
- **Ja 8, Nej 1, Delvis 4**
- **Övriga kommentarer:**
- "Det var väldigt bra fokus på barnets mående i situationen och att planering försöker göras utifrån det. Det är mycket bra. "

Framtid

Samverkanshus

Samverkanshuset mot våld är en del av en långsiktig satsning för att stärka arbetet och förbättra stödet till både vuxna och barn i kommunen. Det innebär en samordnad verksamhet där olika aktörer som socialtjänst, polis, hälso- och sjukvård samt kvinnojourer samarbetar för att ge effektiv hjälp till personer utsatta för våld i nära relationer. Genom att skapa en sammanhållen och snabb insats ska personer som söker hjälp få ett tryggt och helhetsperspektiv. Genom samarbete mellan olika professioner kunna planera insatser på ett mer effektivt sätt, vilket både skyddar den utsatta och förebygger fortsatt våld. Huset kommer att vara en plats där personer kan få hjälp direkt vid anmälan av våld eller när de söker skydd. Det blir även ett nav för arbetet mot våld i Trollhättan, där VIN-enheten fortsätter sitt arbete med kunskapspridning och samverkan för att stärka samhällets förmåga att motverka våld.

Nytt arbetssätt

Verksamhetens mål är att skapa ett mer integrerat och effektivt system för att ge de utsatta ett helhetsgrepp. Genom en gemensam väg in får den hjälpsökande stöd från en koordinator som samordnar de olika insatser som behövs för att individen ska kunna leva ett liv fritt från våld. Målet är att erbjuda ett snabbt och effektivt stöd genom ett gemensamt arbetssätt som involverar alla aktörer.

Våldsutövare

En stor utmaning framåt är att bättre kunna identifiera och nå ut till våldsutövare för att ge dem möjlighet till förändring. Målet är att erbjuda stöd för att bryta våldscykeln, vilket kräver tidig identifiering och effektiva åtgärder för att motivera till förändring. Socialtjänsten måste arbeta både förebyggande och rehabiliterande, i samverkan med andra aktörer, för att ge våldsutövare rätt verktyg och stöd att förändra sitt beteende och förhindra våld.

Barnahus Fyrbodal

Under 2025 kommer Barnahus i Fyrbodal att genomföra en viktig förändring för att stärka arbetet kring barns rättigheter och skydd. Ett nytt gemensamt samverkansavtal mellan socialtjänst, hälso- och sjukvård, polis och åklagare ska tas fram, vilket markerar ett steg mot mer samordnat och effektivt stöd. Målet är att skapa ett sammanhållet ramverk för att säkerställa snabbare och mer samordnade insatser, samt att skapa en tryggare process för barnet. Genom att sammanföra de separata avtalen skapas ett

starkare, enhetligt arbetssätt där alla aktörer samverkar mer effektivt.

Ny socialtjänstlag

Den nya socialtjänstlagen, som träder i kraft 2025. Den nya lagen fokuserar på förebyggande insatser för att minska risken för våld i nära relationer och skapa en mer proaktiv insats för att bättre kunna hjälpa och skydda de drabbade.

Driftsammandrag

Driftsammandrag Tkr	Föreg. år 01-12	Budget	Utfall 01-12	Avvikelse
Skyddat boende	1 185	1 449	534	914
Enheten VIN	4 546	5 837	6 503	-666
Boende VEGA VIN	2 189	3 174	1 961	1 213
Enheten VIN	7 921	10 460	8 998	1 462

Kommentar/Analys

Nettokostnadsutveckling för Enheten VIN total är 14%. Budgetöverskott 1,5 mnkr vilket motsvarar en budgetavvikelse på 14%.

Skyddat boende

Nettokostnadsutveckling -55%. Budgetöverskott 1 mnkr vilket motsvarar en budgetavvikelse på 63%. Detta beror på att kostnaderna för köp av huvudverksamhet är lägre än budget. Enheten har under lång tid arbetat med rätt insats i rätt tid till rätt individ på hemmaplan. Samt arbetat med permanenta boendelösningar för utsatta för våld i nära relationer vilket har resulterat i en minskad kostnad för köpt vård.

Enheten VIN

Nettokostnadsutveckling 43%. Budgetunderskott 0,7 mnkr vilket motsvarar en budgetavvikelse på 11%. Detta beror främst på att de övriga verksamhetskostnaderna är höga. Även kostnaderna för material, personal samt lokal är högre än budget.

Boende VEGA VIN

Nettokostnadsutveckling -10%. Budgetöverskott 1,2 mnkr vilket motsvarar en budgetavvikelse på 38%. Detta beror främst på att personalkostnaderna är låga. Orsak till överskottet är att det skyddade boendet har under året haft medarbetare med partiell ledighet, föräldraledighet och studieledighet. Det innebär att tjänster inte har besatts under en viss period och inte heller tagit in timanställda i samma utsträckning.

Nämndens mål

Nämndens ska arbeta mer förebyggande och med tidigare insatser

Kommentar

Vilken effekt har nåtts hittills?

Enheten mot våld i nära relationer har genomfört en rad aktiviteter under året som syftar till att förebygga våld och brott. Effekten av dessa insatser kan ses både på individ- och gruppnivå och reflekteras i den feedback och de resultat som har uppnåtts hittills.

Förebyggande arbete riktat mot unga

Genom föreläsningar och informationsinsatser har enheten nått ut till 1000 ungdomar, i syfte att förmedla kunskap om sunda relationer och förebygga våld i nära relationer. Att dessa insatser sker i samverkan mellan fältenheten och enheten mot våld har gjort det möjligt att skapa ett mer omfattande och effektivt helhetsstöd. Före föreläsningarna genomfördes en mentometer-undersökning för att kartlägga förekomsten av våld i ungas relationer. Resultatet visade en viss medvetenhet om frågan, men också en oroande brist på insikt om den omfattning och allvar som utsatthet för våld kan ha i unga relationer. Efter föreläsningen genomfördes samma undersökning igen, och resultaten var tydliga: medvetenheten om våld i ungas relationer hade ökat markant. Deltagarna visade nu en starkare förståelse för problematiken och även en större utsatthet vilket tyder på att föreläsningen haft en direkt och positiv påverkan på deras synsätt och kunskap om detta viktiga ämne.

Kampanjen *Svartsjuka är inte romantiskt* har också visat på ökad medvetenhet om destruktiva relationsmönster, vilket är en viktig faktor för att förändra attityder bland unga. Denna medvetenhet är ett bra steg mot att minska framtida utsatthet.

Ungdomars fortsatt sökande efter hjälp

En positiv indikator är att 16% av de personer som söker hjälp på enheten är mellan 18-25 år gamla. Detta visar att ungdomar fortsätter att söka hjälp och att de aktiviteter som enheten genomfört har haft en räckvidd inom målgruppen. Det indikerar också att ungdomarna känner sig mer benägna att ta kontakt med enheten för stöd, vilket är ett tecken på att arbetet med att skapa kunskap om våld, tillgängliga och förståeliga insatser är effektivt.

Synlighet och samverkan i samhället

Deltagandet vid kampanjer, informationssatsningar, utbildningar och studiebesök såsom kompetenshöjning till studenter på högskolan väst, Aktiviteter på En vecka fri från våld, kampanjen Operation Vinterfrid som är uppsökande verksamhet arrangerad av

polisen och socialtjänsten, har ökat synligheten av enhetens arbete och spridit information om hur man kan känna igen tecken på våld och vart man kan söka hjälp. Detta är en viktig del av förebyggande arbete och har bidragit till en ökad förståelse och att fler söker hjälp både bland allmänheten och yrkesverksamma. och att det stärker individernas förmåga att skapa och bibehålla sunda relationer och kan bidra till att minska våldet på lång sikt

Stöd till hjälpsökande i riskzonen

Enheten har genomfört samtalsgrupper för kvinnor som utsatts för våld. Utvärderingar visar att detta lett till stärkt självkänsla och bearbetning av tidigare erfarenheter, vilket kan minska risken för framtida utsatthet och ohälsa. För barn på det skyddade boendet har vi också erbjudit bearbetning av våldets konsekvenser och gett verktyg för att hantera barnens erfarenheter.

Samarbete med externa aktörer

Enheten samarbetar nationellt och internationellt med externa aktörer, som Resurscentrum mot hedersrelaterat våld, Barnhuset SERN, Operation Vinterfrid och Förändringsresan. Detta samarbete bidrar till en bredare och långsiktig strategi för att bekämpa våld och stödja utsatta individer.

Bedömning av om verksamheten förflyttar sig mot målet

Sammanfattningsvis visar analysen på att enheten mot våld har gjort betydande framsteg mot sitt övergripande mål om att förebygga våld bland unga i riskzonen. Insatserna har lett till ökad medvetenhet om sunda och respektfulla relationer och har skapat ett starkt stöd i både akuta och långsiktiga situationer för utsatta individer. De genomförda aktiviteterna har också bidragit till en mer samordnad och riktad hjälp genom samverkan med andra myndigheter och externa aktörer.

Verksamheten går i rätt riktning, men det finns fortfarande områden som kan utvecklas ytterligare, till exempel genom att nå ännu fler ungdomar och skapa ännu mer långsiktiga stödnätverk för utsatta. Det är också viktigt att fortsätta följa upp och utvärdera effekten av de insatser som genomförs för att säkerställa att rätt insatser ges vid rätt tidpunkt.

Aktiviteter framåt

Utveckla digitala stödinsatser och resurser; Skapa en digital plattform för unga som erbjuder utbildning och information om relationer, tecken på våld och hur man söker hjälp. Det kan inkludera videos, självhjälpsverktyg och forum för att diskutera frågor om relationer anonymt.

Utökad samverkan med extern expertis på hedersrelaterat våld;

Stärka Resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck, inklusive fler informations- och utbildningsinsatser för att bättre förstå och förebygga dessa typer av våld.

Utvärdera och utveckla metoder för att nå män och pojkar

Fokusera på att utveckla riktade insatser för män och pojkar, som ibland kan vara mer svårnådda i samtal om våld och

relationer.

Utökad uppföljning och utvärdering av insatser; Införa mer systematisk uppföljning och utvärdering av de insatser som genomförs, inklusive att samla in och analysera data om effektiviteten av föreläsningar, samtalsgrupper och andra aktiviteter.

Målprognos

➤ Rätt riktning för att nå målet på sikt

Nämndens insatser ska leda till att fler kan leva ett tryggt, värdigt och självständigt liv, det vill säga "Rätt insats i rätt tid till rätt individ"

Kommentar

Vilken effekt har nåtts hittills?

Utifrån det smörgåsbord av aktiviteter som genomförts och som beskrivs, kan vi se att enheten har uppnått positiva effekter hittills och att verksamheten rör sig mot målet om att förbättra stödet för personer som upplevt våld i nära relationer. Den största vinsten syns vara den breda och aktiva samverkan mellan myndigheter, lokala aktörer och enheten själv, vilket gör att de hjälpsökande får rätt insats vid rätt tidpunkt.

Aktiviteter med tydlig effekt:

Skyddade boendet (Vega): Genom att alla kvinnor och barn som ansöker om skydd placeras, enligt en fast rutin, lokalt på det skyddade boendet, säkerställs att klienterna får trygghet omedelbart. Detta skapar en stabil grund för att snabbt påbörja våldsutredning och placering i ett mer permanent boende, vilket ger ett effektivt stöd på kort sikt.

Samverkan mellan myndigheter: Enheten arbetar systematiskt med samråd för varje enskild klient och involverar relevanta myndigheter för att kunna erbjuda rätt insatser. Detta tillvägagångssätt ökar chansen för en effektiv och skraddarsydd hjälpinsats för varje individ, vilket leder till bättre långsiktiga resultat.

Barnhuset är en samverkansorganisation mellan socialtjänst, Hälso- och sjukvård, polismyndigheten och åklagarmyndigheten i syfte att ta fram kompetensutveckling, gemensamma arbetssätt och rutiner för att ge barn och ungdomar rätt insats i rätt tid i samverkan.

Utvecklad samverkan med lokala hyresvärdar: Att ha en god relation och samverkan med hyresvärdar gör det möjligt att

snabbt hitta trygga boenden för de som inte längre kan vara kvar i det skyddade boendet. Detta bidrar till att klienterna får ett hållbart boende och minskar risken för att de ska hamna i utsatta situationer igen.

Trollhättans samverkansmodell: Genom att vara först i landet med en samordnad arbetsmodell som omfattar både våldsutsatta och våldsutövare, kan enheten erbjuda ett mer sammanhållet stöd, vilket är en framgångsfaktor för långsiktig förändring. Detta kan ge en mer långsiktig lösning för att skapa ett liv fritt från våld.

Gruppverksamhet och utbildningar: De två samtalsgrupperna för kvinnor och utbildningarna i riktade metoder för att möta barn som utsatts för våld tyder på en satsning på kunskap, stöd och samvaro för att öka kvinnors och barns möjligheter till läkning och rehabilitering.

Brukarmedverkan

Vi följer upp och utvärderar insatser genom brukarmedverkan, där vi noggrant säkerställer att rätt insats ges i rätt tid till rätt klient. Utifrån utvärderingarnas resultat förbättrar och utvecklar vi insatserna på lokal nivå.

Bedömning av riktning mot målet: Det är tydligt att verksamheten rör sig i rätt riktning mot målet om att minska våld i nära relationer och ge bättre stöd till de utsatta. Det arbete som sker i nära samverkan med andra aktörer, och den systematiska uppföljningen av insatser, ger goda förutsättningar för att skapa hållbara förändringar för individen. Sammantaget ser vi en effekt av ökad trygghet, rätt stöd i rätt tid och en mer sammanhållen verksamhet. Det återstår fortfarande att ytterligare finjustera och utveckla arbetet. De insatser som genomförts hittills har haft en positiv effekt på individerna och på systemet som helhet. Genom att fortsätta stärka samverkan och uppföljning, och genom att säkerställa att alla insatser är lättillgängliga och samordnade, kommer enheten kunna fortsätta röra sig mot sitt långsiktiga mål om att skapa ett liv fritt från våld för både kvinnor, barn och våldsutövare.

Aktiviteter framåt

För att fortsätta utveckla och stärka arbetet mot våld i nära relationer och för att uppnå målet om ett liv fritt från våld, finns det flera viktiga aktiviteter som kan övervägas för framtiden. Fokus på att utöka och stärka samverkan, utveckla långsiktiga insatser för både de utsatta och våldsutövarna, samt förbättra förebyggande arbete och tillgången till tryggt boende. Genom att kontinuerligt utvärdera arbetet och justera insatserna kan enheten säkerställa att den långsiktiga målsättningen om ett liv fritt från våld för kvinnor, barn och hela samhället fortsätter att röra sig framåt.

Fortsätt utveckla och utvärdera Trollhättans samverkansmodell:

Implementera och utvärdera: Eftersom Trollhättans samverkansmodell är unik, ska det noggrant följas upp och utvärdera effekterna av den samordnade modellen. Det kan även

vara värdefullt att sprida denna modell till andra kommuner och arbeta med att justera och anpassa den för att möta lokala behov.

Digitala verktyg: Utveckla digitala plattformar för att underlätta kommunikationen mellan aktörer och klienter, så att det blir enklare att följa upp ärenden, dela information och ge snabb hjälp vid behov.

Utbilda personalen kontinuerligt i de senaste metoderna och evidensbaserade arbetssätten för att hantera våld i nära relationer. Detta kan inkludera utbildningar psykiskt våld, hur man känner igen tecken på våld och de bästa sätten att ge stöd.

Utvärdera och justera insatser regelbundet genom att systematiskt samla in data om effekten av de olika åtgärderna. Detta kan innefatta både kvalitativa och kvantitativa metoder för att mäta förbättringar i livskvalitet och trygghet för de utsatta.

Använd indikatorer för att mäta långsiktiga resultat, såsom antalet återfall, hur många som lämnar våldsamma relationer och hur många som uppnår en hållbar och säker livssituation.

Målprognos

↗ Rätt riktning för att nå målet på sikt

Nämnden ska arbeta för ett Trollhättan fritt från hot och våld genom att i högre grad upptäcka våld eller risk för våld samt motverka att våld uppstår eller upprepas.

Kommentar

Vilken effekt har nåtts hittills?

Sammanfattningsvis är den pågående utvecklingen mycket positiv och pekar mot att verksamheten är på väg mot sitt mål om att minska våld i nära relationer på sikt. De aktiviteter som genomförts hittills ger en tydlig bild av ett progressivt och brett arbete mot målet att skapa ett liv fritt från våld för individer som utsatts för våld i nära relationer. Enheten har lyckats skapa flera effektiva samverkansstrukturer både internt och externt, vilket har gynnat de hjälpsökande genom ett mer samordnat och riktat stöd. Att fler hjälpsökande kontaktar enheten för stöd är en stark indikator på att de medvetandegörande insatserna fungerar och att mörkertalet minskar. De utåtriktade aktiviteterna, såsom kampanjer, föreläsningar, och samverkan med andra myndigheter och aktörer,

har haft effekt genom att öka medvetenheten om våld och tillgängligt stöd. Detta leder till att fler personer vet var de kan vända sig och att de känner sig mer benägna att ta kontakt.

Aktiviteter som har gett effekt mot målet hittills:

Samverkan mellan socialtjänst och försörjningsstöd: Genom att arbeta fram en processkartläggning och nya rutiner för hur målgruppen ska kunna ansöka om försörjningsstöd, säkerställs att dessa individer får ekonomiskt stöd för att kunna lämna en våldsamt relation.

Trollhättans samverkanshus mot våld: Den nya samverkansmodellen där Trollhättans Stad koordinerar arbetet mellan olika aktörer är ett mycket lovande initiativ. Genom att samla myndigheter och verksamheter i en gemensam modell får både våldsutsatta stöd genom hela sin resa, från det akuta skedet till långsiktiga lösningar.

Barnhusets samverkan med andra aktörer: Barnhuset har genomfört flera viktiga samarbeten, tex med MIKA mottagningen i Göteborg . Detta bidrar både till ökad kunskap och till att insatser för utsatta barn och unga kan utvecklas och bli mer effektiva. Genom att samarbeta med Gränspolisen, Swedavia och andra aktörer på Landvetter Airport under projektet "Insats Focus" har Resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck medverkat i en viktig förebyggande insats mot hedersrelaterade brott. Genom att höja medvetenheten under särskilt utsatta perioder (som jul- och sommarlov) har man lyckats nå individer som kan vara i riskzonen för att utsättas för eller bevittna våld, vilket i sin tur kan leda till fler som söker hjälp. Barnhuset deltar i Allmänna Barnhuset projekt; Det fjärde rummet där vi sammanställer en kartläggning om vilka insatser socialtjänst, första linjen och Hälso-sjukvården har att erbjuda Barnhusets målgrupp. Barnhuset har utökat samverkan med Kommunförbundet i Fyrbodal i syfte att kompetenshöja myndigheter inom området.

Utbildning och samverkan med näringslivet: Genom samarbetet med NEVS, där medarbetare utbildas i att upptäcka våld i nära relationer och erbjuds rådgivning, öppnas en ny arena för förebyggande arbete. Företag har en viktig roll i att skapa en trygg arbetsmiljö och erbjuda stöd till utsatta individer, och denna samverkan är ett steg mot att bygga ett starkare samhälle där alla aktörer är involverade i att förebygga och stoppa våld.

Utökad samverkan med kommuner och myndigheter: Genom den strukturerade samverkan med Dalslandskommunerna och andra externa aktörer, får verksamheten möjlighet att sätta fokus på nya behov och skapa en mer effektiv hjälpsamhet för individer som söker stöd.

Kampanjen "Svartsjuka är inte romantiskt": Kampanjen är ett samarbete med flera viktiga aktörer, såsom Jämställdhetsmyndigheten, Polismyndigheten och Ungarelationer.se. Genom att sprida information via sociala medier har kampanjen nått en bred publik och har sannolikt bidragit till att fler människor får kännedom om vad som

definieras som våld i nära relationer, vilket kan hjälpa dem att identifiera och ta avstånd från skadliga beteenden.

Utbildningsinsatser och föreläsningar: Teamledaren har föreläst på Högskolan Väst och spridit kunskap om våld i nära relationer till blivande socionomer och sjuksköterskor. Dessa insatser bidrar till långsiktig kunskapsutveckling och medvetandegörande bland yrkesverksamma som senare kommer att kunna identifiera och agera vid misstanke om våld i relationer. D

Media och radioinsatser: Genom att delta i radiointervjuer och artiklar (inklusive en podd om barns utsatthet) har enheten kunnat nå en bredare publik och sprida information om våld i nära relationer och tillgängligt stöd. Detta ökar synligheten för verksamheten och gör det lättare för utsatta individer att ta kontakt och få hjälp.

Operation Vinterfrid: Tillsammans med Polisen genomförde enheten en dörrknackning i utsatta bostadsområden i Trollhättan. Genom att informera om våld i nära relationer och ge information om tillgängligt stöd, har man bidragit till att fler personer reagerar och agerar vid misstanke om våld. Denna direkta kontakt med allmänheten är ett konkret och effektivt sätt att förebygga våld och minska tystnaden kring dessa frågor.

Aktiviteter framåt:

- Fortsätta utveckla och stärka de nya samarbetsformerna och strukturerna.
- Arbeta vidare med att förbättra insatser för både individer och grupper.
- Erbjuda mer skraddarsydda och effektiva lösningar för målgruppen.
- Noggrant följa upp och utvärdera effekterna av genomförda insatser.
- Hålla fokus på den positiva utvecklingen för att uppnå målet om ett liv fritt från våld.

Målprognos

➤ Rätt riktning för att nå målet på sikt

Nämnden ska verka för att ha så lågt klimatavtryck som möjligt

Kommentar

Vilken effekt har nåtts hittills?

Analys av uppnådd effekt och hur verksamheten förflyttar sig mot målet:

De aktiviteter som har genomförts i samband med enhetens flytt till nya lokaler och medvetna val kring återbruk har haft en positiv inverkan på både verksamhetens ekonomi och hållbarhetsarbete. Trots vissa ökade kostnader, särskilt i

samband med flytt och tekniska investeringar (t.ex. datorer och övriga leasingkostnader), har arbetet med återbruk och minskad konsumtion resulterat i en god ekonomisk effekt.

Aktiviteter som har gett effekt mot målet hittills:

Flytt till nya lokaler och återbruk av möbler: Enheten mot våld har, i samband med flytten, medvetet valt att använda kommunens egen enhet för återbruk för att införskaffa möbler och arbetsverktyg. Detta har inte bara minskat konsumtionen utan också bidragit till en mer hållbar arbetsmiljö. Återbruket av möbler har också minskat behovet av att köpa nya möbler, vilket är ett bra exempel på hur enheten arbetar för att minska sin miljöpåverkan och hålla sig inom budgetramarna.

Återbruk på det skyddade boendet: Det skyddade boendet har genomfört ett systematiskt arbete med återbruk, där möbler skaffas genom kommunens återbruksenhet samt genom donationer från allmänheten och företag. Detta är särskilt viktigt med tanke på den höga omsättningen på möbler, då många familjer bor under kortare perioder i skyddat boende och ofta inte mår bra, vilket kan orsaka förslitning och skador på möblemanget. Återbruket bidrar till att hålla nere kostnaderna för inköp av nya inventarier och minskar även miljöpåverkan.

Bedömning av riktning mot målet:

Arbetet med att medvetandegöra vikten av återbruk och minska konsumtionen har haft en mycket positiv effekt på enhetens ekonomi och hållbarhet. Målet att minska konsumtion har uppnåtts genom effektiva och medvetna inköp och återanvändning av möbler och arbetsverktyg, vilket i sin tur har bidragit till att enheten förväntas avsluta året med ett budgetöverskott.

Slutsats:

Sammanfattningsvis är verksamheten på rätt väg mot sitt mål om att minska konsumtion och öka återbruket, och de genomförda aktiviteterna har haft en god ekonomisk och miljömässig effekt. Enheten har lyckats hantera de ökade kostnaderna för flytt och tekniska investeringar genom att aktivt använda återbrukade möbler och material. Enheten ska fortsätta att prioritera återbruk och hållbarhet för att upprätthålla denna positiva utveckling och ytterligare minska sin miljöpåverkan.

Aktiviteter framåt

För att fortsätta arbetet mot målet att minska konsumtion och öka återbruk samt bibehålla eller förbättra den ekonomiska balansen kan följande aktiviteter genomföras framåt:

Utökad samarbete med återbruksenheter: Fortsätt att aktivt samarbeta med kommunens återbruksenhet för att identifiera fler möjligheter att återanvända möbler och arbetsmaterial. Detta kan inkludera att identifiera specifika behov i förväg gällande vårt kommande samverkanshus mot våld i nära relationer.

Öka samarbeten med lokala företag och allmänheten: Fortsätt att skapa nya partnerskap med lokala företag, organisationer och allmänheten för att få fler donationer av möbler, och andra

resurser som kan återanvändas i verksamheten.

Använda digitala lösningar för att minska materialåtgång: För att ytterligare minska materialkonsumtionen kan digitalisering av vissa processer och verktyg prioriteras. Genom att exempelvis använda digitala system för mötesdokumentation, utbildningar eller informationsutbyte kan behovet av fysiska dokument och utskrifter minskas.

Målprognos

➤ Rätt riktning för att nå målet på sikt

Verksamhetsberättelse 2024

Resurscentrum mot Hedersrelaterat våld och förtryck Fyrbodal

Bakgrund

Verksamheten drevs först som ett pilotprojekt med medel från Länsstyrelsen under 2019–2021. Därefter har 16 kommuner i Fyrbodal finansierat en halvtidstjänst och övrig del av tjänst (50%) finansieras av Trollhättans stad fram tills 2025. Därefter är planeringen att Resurscentrum implementeras i ordinarie verksamhet i Barnahus Fyrbodal, då RC redan ingår som en förstärkt del inom Barnahus Fyrbodal.

Samordnare började sin tjänst på Resurscentrum maj 2024 varav uppdraget innan dess var fördelad till teamledaren och de övriga samordnarna på Barnahus att förvalta och utveckla Resurscentrum. Under hösten 2024 har arbetet fortskridits med att utveckla Resurscentrum och fokuserat på att öka kunskapen om hedersrelaterat våld och förtryck främst till yrkesverksamma. En rad aktiviteter har genomförts inom ramen för Resurscentrums arbete.

Nedan följer en sammanställning som genomförts under nämnd period. Resurscentrum, som är en del av Barnahus, följer även dess målgrupp dvs barn 0–18 år varav fokus är att nå ut till yrkesverksamma inom förskola, skola, fritidsverksamheter samt socialtjänsten och sjukvården.

Stöd till yrkesverksamma och utsatta

Samordnare har genom konsultationer och samråd samt via medverkan i olika nätverk haft möjlighet att erbjuda specifik spetskompetens gällande HRV vilket i sin tur ökat kompetensen och förståelsen hos den yrkesverkamme. Vilket leder till ett förbättrat stöd, hjälp och bemötande för de som är utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck eller ligger i riskzonen för att bli utsatta. Till Resurscentrum kan både professionella och utsatta ringa för att få råd och stöd på 0520–496808, som bemannas kontorstid. Utsatta har möjlighet att kontakta RC för att via telefon få stöd och rådgivning men vid behov av mer behandlande

eller ingripande insatser slussas de vidare tex till handläggare eller kuratorer inom socialtjänsten.

Hedersnätverk

Sedan hösten 2021 har det funnits ett myndighetsgemensamt nätverk där yrkesverksamma från alla avtalskommuner erbjuds möjlighet att delta. Ett syfte med nätverket är att öka och sprida kunskapen om HRV på deras arbetsplatser, identifiera kunskapsluckor i olika kommuner och myndigheter, erfarenhetsutbyte samt stärka kompetensutveckling och öka samverkan.

RC har under 2024 genomfört 6 digitala träffar med representanter från Hedersnätverket. Som kompetenshöjande insats har personer från samverkande myndigheter bjudits in för att berätta om sin verksamhet, pågående projekt och uppdrag bla från Regeringskansliet, RC Skaraborg samt Länsstyrelsen.

Utåtriktad verksamhet/aktiviteter/föreläsningar

Samtliga samordnare som arbetar på Barnahus Fyrbodol lyfter HRV och ger information om Resurscentrum i alla sammanhang. Både i samverkan med andra verksamheter samt föreläsningar och annan utåtriktad aktivitet. Vid samtliga träffar Barnahus Fyrbodol genomfört med samverkande myndigheter under året som tex månadssamråd, har man även informerat om Resurscentrums verksamhet och gällande det stöd som finns för yrkesverksamma att hämta från RC och spridit information om utbildningar och annan kunskapshöjande information från andra myndigheter.

Det som redovisas nedan är de aktiviteter som undertecknad samordnare har medverkat/genomfört under perioden maj-december.

- Föreläsning gällande HRV har hållits till lärare på Fridaskolan i Trollhättan, ca 30 st.
- Föreläsning gällande HRV har hållits till lärare på Lextorpsskolan, ca 30 st.
- Föreläsning om Barnahus och RC Heder Fyrbodol och vår verksamhet, målgrupp och barns utsatthet har hållits till högskolestudenter som läser olika program bland annat:
 1. Specialpedagog, vid ett tillfälle ca 15 st.
 2. Undersköterska, vid två tillfällen och olika grupper ca 15 per tillfälle.
 3. Läkare inom Fyrbodol, ST, till två olika grupper ca 30 per grupp.
- Föreläsning samt diskussion för yrkesverksamma från Hedersnätverket med författare Annika Theodorsson gällande hennes bok och forskning "Att pappa i Exil- ett försök att förstå livsvillkoren för pappor som lever i exil i Sverige med hedersnormer" i samarbete med Högskolan Väst. Det var ca 10 deltagare.

- Medverkat i projektet Insats Focus på Landvetter i början av juni. Där RC Fyrbodal tillsammans med andra RC varit delaktig med att sprida information och öka kunskapen bland resenärer från vissa utvalda flighter gällande ökad risk för barn tex vid längre lov att föras utomlands tex i syfte att giftas bort, könsstympas, uppfostringsresa, omvändelseförsök mm.
- Samordnare från RC har även suttit med i en referensgrupp med Regeringskansliet gällande deras uppdrag/utredning om stärkt långsiktig styrning av arbetet mot könsrelaterat våld där även HRV ingår.
- Information om Barnahus och RC har genomförts till socialtjänsten IFO Vänersborg både till utredningsgruppen, mottagningsgruppen samt familjehemsgruppen.
- Informationsmöte till rektorer från Trollhättans kommun om Barnahus, barnförhör och RC, ca 30 st.
- Haft 3 olika intervju tillfällen med gymnasiestudenter från Trollhättan, Lund, Motala utifrån HRV och RC.
- Intervju med studenter från Högskolan Väst som läser till förskolelärare om Barnahus och RC uppdrag och målgrupp.
- Presentation om Barnahus och RC till kommunpolitikerna i Trollhättans stad.
- I samband med Barnhusets årliga Barnkonferens som handlade om hedersrelaterat våld och förtryck varit ansvarig för Resurscentrum, Barnhuset samt Enhetens mot vålds informationsbord.
- Resurscentrum har aktivt spridit information från Länsstyrelsen Västra Götaland samt från Länsstyrelsen Östergötland som har ett nationellt uppdrag gällande hedersrelaterade frågor som tex Höj din uppmärksamhet inför längre lov.
- Planerat för kommande föreläsning om HRV med Devin Rexvid 25 februari 2025.

Samverkan/verksamhetsutveckling

En viktig del i arbetet mot HRV är genom samverkan med andra verksamheter och myndigheter men även med andra resurscentrum som tex RC Skaraborg, RC Borås och RC Göteborg men även samverkan med Utrikesdepartementet och polismyndigheten. Det har handlat både om verksamhetsutveckling, kunskapsutbyte och rådgivning i komplexa ärenden. Samordnare har haft ett digitalt samverkansmöte med RC Borås samt varit på ett fysiskt studiebesök på RC Skaraborg (Skövde) för att dela kunskap och kompetens mellan verksamheterna.

Omvärldsbevakning

En viktig del i att kunna ge rätt stöd och kunskap till yrkesverksamma är att samordnaren på Resurscentrum håller sig uppdaterad av nya lagar, forskning, webinarium, föreläsningar eller annat som hör till målgruppen.

- Samordnare har medverkat vid ett planeringsmöte med VKV/VGR gällande kompetenshöjande utbildning till yrkesverksamma om att förebygga dödligt våld i nära relation och HRV.
- Deltagit på den nationella forskningskonferensen i Linköping gällande förebyggande arbete i skolan kring HRV.
- Deltagit på både den nationella samt regionala nätverksträffen med andra RC samt Länsstyrelsen både genom kunskapsutbyte, kompetenshöjande information och omvärldsbevakning.
- Deltagit i en referensgrupp utifrån regeringens utredning om en stärkt långsiktig styrning av arbetet mot könsrelaterat våld som tex HRV.
- Medverkat vid en informationsseminare gällande föräldrakunskapsstöd utifrån en hedersproblematik.
- Genomgått via Länsstyrelsen Västra Götaland 2 dagars utbildning i Patriark, som är ett bedömningsinstrument gällande HRV.

Statistik

Under 2024 har det registrerats 105 konsultationer gällande oro för hedersvåld och förtryck. Det har varit flest konsultationer inför sommarlovet, under sommaren samt en tid efter skolstart. De flesta konsultationer sker i huvudsak tillsammans med socialtjänsten via telefon eller digitalt, gäller generellt barn mellan 13–18 år och något fler flickor än pojkar.

Under 2024 har det bara varit ett fåtal rättsliga samråd gällande HRV men det har förekommit fler ärenden där det funnits misstanke om brottslighet utifrån HRV, 23, men som inte föranlett till en polisanmälan och rättsligt samråd. Utifrån att det inte funnits en samordnare på plats på RC under perioden jan-april har man inte fört statistik på inkomna ärenden till RC utan i stället för det på respektive "filial" dvs Uddevalla, Trollhättan eller Åmål beroende på vem som tagit emot ärendet. Det blir därför svårt att korrekt utläsa vilka kommuner och i vilken omfattning som de efterfrågat konsultationer eller samråd gällande HRV. Inför nästkommande år kommer samtliga samordnare att utforma en gemensam rutin för hur dessa ärenden skall registreras så det blir lättare att mäta inflödet.

Utmaningar och utvecklingsområden

En utmaning för Resurscentrum är att nå ut till alla som behöver öka sin kunskap om HRV hos yrkesverksamma för att de ska kunna identifiera och upptäcka utsatthet men även veta hur de ska gå vidare och kunna hjälpa den utsatte. Ett viktigt verktyg för detta är genom samverkan. Det är en svårighet att nå ut och ha direktkontakt med alla 16 avtalskommuner eftersom samtliga inte finns representerade i hedersnätverket då det är frivilligt för myndigheter att delta. Kunskapen varierar mellan kommunerna. En del kommuner upplever att de har tillräcklig kompetens inom området och inte behöver konsultera medan andra upplever motsatsen. Andra har inga pågående hedersärenden eller har det så sällan varav det finns risk att man tappar kunskap och kompetens inom området och missar att identifiera en hedersproblematik.

För att arbetet ska få kontinuitet hos de olika myndigheterna behöver arbetet systematiseras, implementeras, utvärderas och följas upp på en kommunövergripande nivå. Tidigare rutiner som Resurscentrum tagit fram och lanserat behöver följas upp och revideras. Resurscentrum har möjlighet att med sin spetskompetens vara ett komplement och stöd till andra myndigheters arbete gällande HRV.

En möjlighet att nå ut till yrkesverksamma är tex genom att vara delaktig i andra samråd som finns inom Barnahus där representanter från de olika kommunerna medverkar samt att medverka i andra sammanhang runt Barnahus tex vid föreläsningar, informationsträffar etc.

En annan utmaning för Resurscentrum är att nå ut och fram till målgruppen, dvs personer utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck eller riskerar att utsättas för HRV. Som det ser ut idag har RC och Barnahus svårt att förena en samtalskontakt för de under 18 år utan föräldrars medgivande samt att det råder anmälningsplikt. Det råder en stark tystnadskultur bland de utsatta eftersom de tidigt fått lära sig att inte prata med vuxna eller myndighetspersoner då det kommer leda till stora konsekvenser för den unge. Därför är det viktigt att de som möter de utsatta i den dagliga vardagen som tex skolpersonal, fritidsverksamheter, sjukvård med flera kontinuerligt får kunskap om HRV och redskap att bemöta och stötta samt motivera och hjälpa den utsatta att söka hjälp. Att man vågar fråga, vågar se och vågar agera.

Slutord

Kunskap gör skillnad, både i att identifiera och upptäcka utsatta men också i att utsatta ska få rätt stöd och hjälp. Genom att öka kunskapen hos yrkesverksamma ökar möjligheterna för mörkertalet kan minska. Och genom att med spetskompetens ge stöd till yrkesverksamma som möter utsatta ökar utsattas möjligheter till ett liv i frihet. Det är viktigt att så tidigt som möjligt upptäcka, förebygga och förhindra barns utsatthet. Tidiga insatser räddar liv!

Resurscentrums verksamhet är av betydelse för att specifikt fokusera på denna utsatta målgrupp som är komplext och kräver särskild kompetens och kunskap och resurser. Det är en stor utmaning att upprätthålla kunskap och kompetens hos de samverkande myndigheter så att arbetet mot HRV får kontinuitet samt att de söker kontakt och rådgivning i hedersärenden. För att detta ska fungera är det viktigt med en god samverkan och prestigelöshet. Det ligger i allas verksamheters ansvar att samverka, förebygga och motverka HRV.

Trollhättan 2025-01-07

Camilla Bothén
Samordnare Resurscentrum Heder och Barnahus Fyrbodalen

Verksamhetsberättelse filial Trollhättan 2024

I Trollhättan finns en samordnare med 100% samt en samordnare 50% där resterande 50% är fördelat till Barnahusets resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck. Under en period av året har filial Trollhättan varit behjälpliga till Åmåls filialen utifrån personalbyte av samordnare i filialen.

Övrigt:

I januari flyttade Barnahus från polishuset till en ny lokal i Trollhättan. Flytten har varit positiv utifrån att barnahus numera befinner sig enskilt och störs inte av annan verksamhet i korridoren vilket gynnar ett större barnperspektiv och värnar som barnets integritet. Det var stora fördröjningar och svårigheter med att installera tekniken vilket medföljde negativa konsekvenser som lyftes inom verksamheten. I september kunde barnförhören komma igång i den nya lokalen.

Aktiviteter;

Filial Trollhättans basarbete har under 2024 består av;

- Månadssamråd tillsammans med filialens 4 samverkanskommuner och representant från BUP sista tisdagen i månaden utom december och semesterperiod. Vid sista tillfället bjöds kommunerna från Åmåls filialen in.
- Rättsliga samråd tillsammans med polis, åklagare, socialtjänst och representant från BUP som sker varje torsdag.
- Akut samråd samt uppföljande samråd vid behov.
- Konsultationer till yrkesverksamma (t.ex. skola, förskola, BVC, vårdcentral, Näl, socialtjänst, polis, Åklagarmyndigheten)
- Konsultation i form av upp till två stödsamtal med omsorgsperson till barn som utsatts för brott. Samordnare görs vidare Bedömningar om behov finns att BUP representant ska medverka vid stöd stödsamtalet.
- Väntrumsbesök genomförs av samordnare vid behov och möjlighet. Väntrumsbesöket är för trygghetspersonen under tiden barnet genomför barnförhöret.

Övriga Aktiviteter som har genomförts med och av filial Trollhättan:

- Samordnare har medverkat i Podden "en uppväxt fri från våld" av hälsokällan som är en del av Fyrbodals kommunalförbund. Temat för avsnittet var att berätta om barnahus målgrupp och barns delaktighet.

- En samordnare har utbildats i safe selfie academys fördjupnings utbildning. Utbildningen riktas till förebyggande arbete och kunskap i brott där barn utsätts för internetrelaterade sexuella övergrepp.
- Föreläsningar har genomförts både för socionomstunder på högskolan väst samt för studenter inom vård och omsorgsinriktade utbildningar på Dalslands folkhögskola.
- Föreläsningar har genomförts till yrkesverksamma inom tandvården. Personal i stödverksamhet för barn som anhöriga till föräldrar med psykiskohälsa och missbruk.
- Två tillfällen under året har utbildning i BIM modellen genomförts av samordnare där ca 150 anställda inom socialtjänsten varit anmälda till utbildningen.
- Samordnare på Barnahus föreläste om hedersrelaterat våld och förtryck på Lektorpsskolan tillsammans samordnare på resursrum mot heder.
- Samordnare deltog på arbetsgruppen på enheten mot våld i nära relation i Trollhättans stad och presenterade om Barnfridsbrottet för yrkesverksamma.
- Samordnare deltog på socionomdagarna som kompetenshöjande insats för personal.
- Samordnare deltog på kompetenshöjande föreläsningar hos Barnafriad gällande kunskap och goda exempel på samverkan vad gäller internetrelaterade sexualbrott mot barn.

Samverkan med övriga Barnahus:

Barnahus Fyrbodals har under 2024 anordnat en regional Barnahus träff i Trollhättan. Studiebesök har gjorts i Karlstads barnahus både för att ta del av deras arbete samt deras miljö i lokalerna. Digitala utbyten har under året varit med Jämtlands Barnahus, Hallands Barnahus, Dalarna Barnahus samt Jönköpings Barnahus. I arbete för att utveckla barnahus framöver har Barnahus Fyrbodals och Trollhättans tagit del av arbetsstrukturen hos Barnahuset i Linköping, Borås, Stockholm, Göteborg, Älvsborg och Skaraborg där även dem efterfrågat arbete i Barnahus Fyrbodals som en del av erfarenhetsutbyte.

Arbete under året med målgruppen barn och unga som utsätts för sexuella övergrepp:

Under April ordnade Barnahus en förmiddag med föreläsningar till yrkesverksamma. Inbjudna föreläsare var mikamottagningen som föreläste om stöd och skydd till unga som utsätts för sexuell exploatering. Utredare inom polisens ISÖB (Internetrelaterade sexuella övergrepp mot barn) grupp. Reginkoordinatorerna informerade om hur de kan stötta yrkesverksamma i arbetet mot prostitution och människohandel. Avslutningsvis informerade Barnahuset om det pågående arbetet för målgruppen samt metoder och stöd som kan erbjudas yrkesverksamma. Dagen var kostnadsfri.

Samordnare har stöttat yrkesverksamma i arbetet med Barnahus egna samtalsstöd STARK som är en behandlingsmodell till barn och unga som utsätts för sexualbrott samt

omsorgspersonen till den unge. Besök för att presentera och introducera modellen har gjorts i Uddevalla, Vänersborg och Orust. Detta har gjorts efter förfrågningar. STARK modellen inkluderas i ett BIM och STARK nätverk som är fyra gånger per år för socialtjänstens utredande socialsekreterare samt behandlare inom socialtjänsten.

Inventering har gjorts för att efterfråga hur samtliga kommuner implementerat eller planerar att implementera screeningfrågor om utsatthet på nätet samt sex mot ersättning (formuleringen är problematisk utifrån att det är ett sexuellt övergrepp där ersättning förekommer) till barn och unga som kommer i kontakt med socialtjänsten. Socialtjänsterna fick efter detta möjlighet att ta del av socialtjänsten i Gullspångs kommuns arbete där man implementerat screeningfrågor. Barnhus erbjöd sedan socialtjänsterna att ta del av förslag på screeningfrågor för unga och omsorgspersoner från Gullspångs socialtjänst.

Samordnare har efter förfrågningar presenterat STARK modellen för Länsstyrelsens nationella nätverk samt för organisationen ChildX (arbetar mot människohandel och betalda sexuella övergrepp mot barn).

SERN ett EU-projekt mellan Sverige och Italien:

Under 2023 börjades samarbete och erfarenhetsutbytet mellan länderna där Trollhättans kommun var värd kommun för Barnhus Fyrbodals. Under 2024 fick den svenska delegationen ta del av Norra Italiens arbete med barn som utsatts för våld i nära relation i Bologna regionen. Under studiebesök i Italien anordnades en konferens till yrkesverksamma inom socialtjänsten där rättsväsendet deltog. Konferensen var inspirerad från deras besök i Trollhättan och deltagande på Barnkonferensen. Samordnare från Barnhus höll i en föreläsning om Barnhus arbete samt kort presentation om BIM modellen. Den italienska delegationen har fått ta del av såväl materialet från BIM modellen samt från STARK modellen.

Projekt 4:e rummet med allmänna barnhuset:

Under slutet av 2023 inleds projektet fjärde rummet som leds av stiftelsen allmänna barnhuset. Projektet kom i gång under 2024 där första målet var att kartlägga vilka insatser som erbjuds barn och unga som utsatts för de brott som inkluderas i Barnhus målgrupp. Kartläggningen innefattade samtliga 16 av våra 17 kommuner. Kartläggningen genomfördes med stöd av enkätundersökning till socialtjänst, förskola och skola samt hälso-sjukvård både på primärvård samt specialistvård. Barnhusets BUP representanter deltog under våren i en workshop under två dagar med flera av de övriga Barnhusen som deltagit i projektet under 2024. Kartläggningen har sammanställts i en sammanställning där resultaten presenteras samt utvecklingsområden identifierats.

Kvalitetssäkring av filialens arbete:

Samordnare hjälps åt mellan filialerna med varandras rättsliga samråd om behov uppstår vid sjukdom eller ledighet, för att på så vis möjliggöra att de rättsliga samråden fortgår varje vecka. I december månad förändrades arbetet med att samordnarna schemavis ansvarar för rättsliga samråd vilket effektiviserar arbetet. Samordnarna stöttar upp varandra mellan filialerna i det dagliga arbetet och utifrån det arbetssättet finns det en större tillgänglighet till Barnhus för yrkesverksamma för stöd, vägledning och samverkan.

Samordnargruppen och teamledare har gemensamma träffar en gång i veckan samt haft utvecklingsdagar och förlängda samordnarträffar för att planera det gemensamma arbetet.

Samordnargruppen har återkommande handledning tillsammans. Gemensamma möten under året tillsammans med samtliga filialer och Barnhusets fyra BUP representanter. Utvärdering av månadssamråd genomfördes i slutet av året för att innan årsskiftet resultera i att 2024 avslutades med information om att månadssamråd för kommunerna kommer erbjudas vid ett tillfälle för samtliga där samordnare i filial Trollhättan ansvarar för månadssamrådet, deltar gör även BUP representant och polis. Samråd för filialens kommuner kommer erbjudas varannan vecka av kollega i Åmåls filialen, detta är ett nytt erbjudande till Trollhättans avtalskommuner där dem tillsammans med Åmåls avtalskommuner kan lyfta ärenden och dilemman.

Statistik för filialen och analys:

- Konsultationer: 354
- Konsultativt samråd: 15
- Rättsligt samråd: 194
- Akut rättsligt samråd: 16
- Uppföljande rättsligt samråd: 22
- Medverka på Barnförhör: 7

Totalt: 599

Analys:

Olika former av samråd har under 2024 ökat från 462 till 599 i filial Trollhättan. Konsultationer har ökat från 236 till 354 vilket Barnhus ser som positivt att samverkande myndigheter och yrkesverksamma i högre utsträckning efterfrågat konsultativt stöd. Rättsliga samråd har ökat under 2024 och vi kan se att den högsta ökningen gäller brott där barn utsatts för fysiskt våld i nära relation där ökningen gått från 78 rättsliga samråd till 102. Barnhus har väl utarbetade rutiner med polismyndigheten för att polisanmälningar gällande barn som utsatts för barnfridsbrott ska komma till barnhus kännedom. Utifrån samverkan med övriga barnhus nationellt är detta fortsatt ett bekymmer i flera av landets barnhus. Barn som utsatts för sexualbrott är fortsatt en målgrupp som barnhus Fyrbodals aktivt behöver arbeta för att ärenden ska komma till samråd. En liten ökning har förekommit från 36 ärenden till 38 ärenden. Det finns flera anledningar till att polisanmälningarna inte kommer till barnhus kännedom bl.a. hanteras ärendena av olika grupper inom polisen.

Samordnare har medverkat vid ett fåtal barnförhör för att genomföra väntrumsbesök. Anledningen till det låga antalet är att flytten under året bidrog till att barnförhørsrummet kunde användas först under september månad.

Utvecklingsarbete för filialen 2025:

4:e rummet

Kartläggningen som sammanställts under året kommer presenteras för kommunerna samt hälso-sjukvården. Nästa mål kommer startas upp och innefattar att revidera och följa upp Barnhusets modell STARK.

Nyanställda

I mars 2025 kommer nyanställda inom Barnahus Fyrbodals samverkande myndigheter erbjudas digital introduktionsträff.

Analys av verksamheten:

Filial Trollhättan har ett fungerande samarbete med övriga samverkanspartners. Filialen används för konsultationer och samråd. Inga klagomål på verksamheten har inkommit under året.

Under 2024 har det varit ett tätare arbete mellan filialerna och mellan samordnare. Arbetet har gynnat tillgängligheten för samtliga samverkande myndigheter att komma i kontakt med barnahus. Det innebär en större enhetlighet för att säkerställa likvärdiga insatser och stöd över vårt område. Resultatet har även inneburit en effektivisering där arbetsuppgifterna för samordnarna kan delas upp och projekt samt utvecklingsarbete kan gynnas mellan filialerna på ett effektivare sätt.